

**Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki
na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-
2033**

Zamawiający:

Gmina Oborniki
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 76
64-600 Oborniki

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Martyna Ciska
Analityk – Klaudia Kosińska

Spis treści

Wykaz skrótów	6
1. Wstęp.....	8
1.1. Regulacje prawne	8
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	8
2. Streszczenie.....	9
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	16
4. Charakterystyka gminy	22
4.1. Położenie administracyjne	22
4.2. Położenie geograficzne.....	23
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	24
4.4. Infrastruktura techniczna.....	25
4.4.1. Transport.....	25
4.4.1.1. Drogi	25
4.4.1.2. Drogi dla rowerów	27
4.4.1.3. Kolej i lotnictwo	27
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	28
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną	28
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz.....	28
5. Ocena stanu środowiska	29
5.1. Obszary przyszłej interwencji.....	29
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	29
5.1.1.1 Klimat.....	29
5.1.1.2 Jakość powietrza	30
5.1.1.3 Analiza SWOT	42
5.1.2. Zagrożenia hałasem	42
5.1.2.1 Analiza SWOT	51
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	52

5.1.3.1 Analiza SWOT	55
5.1.4 Gospodarowanie wodami	55
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy	55
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych.....	56
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe.....	63
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	65
5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.....	67
5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	67
5.1.4.7. Zagrożenie suszą.....	68
5.1.4.8 Analiza SWOT	74
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	74
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	74
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	76
5.1.5.3 Analiza SWOT	77
5.1.6 Zasoby geologiczne.....	78
5.1.6.1 Analiza SWOT	84
5.1.7 Gleby.....	85
5.1.7.1 Analiza SWOT	87
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	88
5.1.8.1 Analiza SWOT	93
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	94
5.1.9.1 Analiza SWOT	113
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	114
5.1.10.1 Analiza SWOT	115
5.2 Zagadnienia horyzontalne.....	115
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu	116
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska.....	117

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	118
5.2.4 Monitoring środowiska	119
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	120
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	120
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	132
6.3 Instrumenty realizacji programu	146
7. System realizacji programu ochrony środowiska	147
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie	147
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska	147
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	149
Spis tabel i rysunków.....	171

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

BZT5 – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

C₆H₆ – Benzen

Cd – Kadm

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

dam³ – Dekametry sześciennie

Dz. U. – Dziennik Ustaw

FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz - Herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPD – Jednolite Części Wód Podziemnych

kWh – kilowatogodziny

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

M.P. – Monitor Polski

mpzp – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO_x – Tlenki azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony

PM₁₀ – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM_{2,5} – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RIPOK – Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SO₂ – Dwutlenek siarki

SOPO – System Osłony Przeciwosuwiskowej

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów:
S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse),
T – threats (zagrożenia)

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2026 poz. 670) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała rada miejska. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,

- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

Niniejszy Program Ochrony Środowiska uwzględnia następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Oborniki jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie obornickim, w województwie wielkopolskim, w odległości około 30 km od Poznania. Na terenie Gminy Oborniki w 2025 roku liczba ludności wynosiła 31 680 osób.

Układ komunikacyjny jest kluczowym elementem struktury przestrzennej gminy, odgrywając rolę szkieletu jej organizacji. Gęstość, stan techniczny oraz wzajemne powiązania sieci komunikacyjnej mają istotny wpływ na możliwości rozwojowe danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy Oborniki obejmuje:

- drogę krajową nr 11 relacji Kołobrzeg - Bytom,
- drogę wojewódzką nr 187 relacji Pniewy - Murowana Goślina,
- drogę wojewódzką nr 178 relacji Wałcz - Oborniki
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych na terenie Gminy Oborniki wynosi 259,523 km, w tym znajdują się drogi:

- publiczne w masie bitumicznej – 66,770 km
- publiczne w kostce betonowej – 27,670 km
- publiczne w bruku – 2,820 km
- wewnętrzne w masie bitumicznej – 18,480 km
- wewnętrzne w kostce betonowej – 3,830 km
- inne – 139,953¹.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie wielkopolskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń, prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

Województwo wielkopolskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Oborniki należy do strefy wielkopolskiej.

Gmina Oborniki w 2025 r. znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

- poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D₂ (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

W latach 2024-2025 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie gminy Oborniki pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego, kolejowego i lotniczego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie zostały również przekazane wyniki takich pomiarów wykonanych przez inne podmioty. W roku 2023 Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, wykonał pomiary akustyczne w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178, w ramach analizy porealizacyjnej dla zadania „Budowa obwodnicy Obornik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz-Oborniki”².

Pomiary hałasu emitowanego do środowiska przeprowadzono w 7 punktach zlokalizowanych w sąsiedztwie drogi nr 178 (4 punkty) oraz drogi S11, w rejonie włączenia obwodnicy (3

¹ Urząd Miejski w Obornikach

² Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

punkty). Punkty pomiarowe znajdowały się w odległości mniejszej niż 2 m od elewacji budynków objętych ochroną akustyczną. Badania wykonano przy zamkniętych oknach metodą bezpośrednich pomiarów prowadzonych przez 24 godziny, określając równoważny poziom hałasu dla pory dziennej i nocnej. Pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zgodność z obowiązującymi normami potwierdziły również wyniki obliczeń rozkładu poziomu dźwięku w obszarze oddziaływania akustycznego analizowanej inwestycji.

Ponadto, w roku 2022 Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach wykonał pomiary okresowe hałasu drogowego w otoczeniu drogi powiatowej nr 2041P w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Obornikach. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku w porze dnia oraz w porze nocy³. Wyniki pomiarów wykorzystano następnie do realizacji strategicznej mapy hałasu wykonanej przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad dla drogi krajowej S11 na terenie gminy Oborniki.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze zawierającym informacje o stanie akustycznym środowiska znajdują się wyniki pomiarów poziomu hałasu przemysłowego wykonanych w 2025 r. w otoczeniu zakładu produkującego meble w Obornikach. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Rejestr nie obejmuje jednak wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą⁴.

Na terenie gminy Oborniki ostatnie pomiary PEM w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzono w roku 2024. Wykonano je w miejscowości Oborniki w dwóch punktach pomiarowych: przy ul. Bocznej i Kowanowskiej oraz przy ul. Mickiewicza. W opomiarowanych punktach poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł odpowiednio: <0,8 V/m (poniżej oznaczalności sondy pomiarowej) oraz 0,8 V/m⁵.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Oborniki występują zlewnie następujących JCWP:

- RW600012185999 – Warta od Kopli do Wełny,
- RW6000151871299 – Samica Kierska,
- RW60001018689 – Flinta,
- RW600010187132 – Dopływ z Bąblińca,
- RW600010187149 – Kończak,
- RW60001218719 – Warta od Wełny do Samy,
- RW60000918692 – Dopływ z Nienawiszcza,

³ Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2022

⁴ Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

⁵ Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

- RW600009186949 – Zaganka,
- RW600009187279 – Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego,
- RW60001118729 – Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia,
- RW60001618699 – Wełna od Nielby do ujścia.

Badania JCWP w ostatnich latach wykazały ogólny zły stan wód powierzchniowych na obszarze gminy Oborniki.

Badania wód podziemnych na obszarze gminy w 2025 roku, prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych, w miejscowości Nieczajna (punkt numer 2572 według bazy MONBADA) oraz w miejscowości Maniewo (punkt numer 2573 według bazy MONBADA). W miejscowości Nieczajna, woda mieściła się w III klasie – wody zadowalającej jakości, ze względu na zawartość żelaza, wapnia, wodorowęglanów i tlenu rozpuszczonego. W miejscowości Maniewo, woda mieściła się w II klasie – wody dobrej jakości.

Na terenie gminy Oborniki funkcjonuje lokalna sieć ciepłownicza zarządzana przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach. Głównymi źródłami ciepła są kotłownia K-1 przy ul. Wybudowanie 56, o mocy 14,50 MW, oraz kotłownia K-4 przy ul. Łukowskiej, o mocy 12,90 MW. Kotłownie są opalane węglem kamiennym. Budynki jednorodzinne oraz część budynków wielorodzinnych korzystają z indywidualnych systemów grzewczych, wśród których nadal dominują instalacje centralnego ogrzewania zasilane paliwami stałymi. Taka struktura zaopatrzenia w ciepło wpływa na emisję zanieczyszczeń do powietrza, dlatego istotne są modernizacja źródeł ciepła, rozwój niskoemisyjnych systemów grzewczych oraz stopniowe ograniczanie wykorzystania węgla⁶.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców gminy Oborniki zlokalizowany jest przy ul. Lipowej 19 w Obornikach. Za jego prowadzenie i obsługę odpowiada Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., które zapewnia funkcjonowanie punktu oraz przyjmowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi zasadami i harmonogramem pracy. Na oddanie do użytku czeka nowo wybudowany obiekt PSZOK, który znajduje się przy ul. Łukowskiej 6. Punkt zacznie funkcjonować w IV kwartale 2026 r.

Na przestrzeni lat 2022-2025 łączna masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Oborniki wzrosła o 1 321,1693 Mg, tj. 9,62%, co może świadczyć o zwiększonej produkcji odpadów. Wzrost ilości wytwarzanych odpadów może być związany m.in. z intensyfikacją konsumpcji oraz rozwojem zabudowy mieszkaniowej na terenie Gminy.

⁶ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Oborniki 2023 r.

W latach 2022-2025 wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych systematycznie wzrastał i wynosił odpowiednio 25,00%, 35,00%, 45,00% oraz 55,00%. W 2022 r. gmina osiągnęła poziom 44,96%, przekraczając wymagane 25,00%. W 2023 r. uzyskany poziom wyniósł 30,24%, co było wartością niższą od wymaganego poziomu 35,00%. W 2024 r. osiągnięto poziom 52,51%, tym samym przekraczając wymagane 45,00%. Natomiast w 2025 r. uzyskano poziom 51,16%, który nie pozwolił na osiągnięcie obowiązującego poziomu 55,00%. Oznacza to, że wymagane poziomy zostały osiągnięte w 2022 i 2024 r. W kolejnych latach konieczne będzie podjęcie działań mających na celu dalsze zwiększanie efektywności selektywnej zbiórki odpadów oraz poziomu recyklingu, tak aby zapewnić osiąganie wymaganych poziomów.

W przypadku poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania Gmina Oborniki w latach 2022-2025 osiągnęła 0,00%, zatem nie przekroczyła poziomu ograniczania masy odpadów wynikającego z rozporządzenia, który wynosi 35,00%⁷.

Na terenie Gminy Oborniki znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody:
 - Słonawy,
 - Dołęga,
- Obszar Chronionego Krajobrazu: Dolina Samicy Kierskiej,
- Obszar Natura 2000:
 - Kiszewo,
 - Dolina Welny,
 - Biedrusko,
 - Dolina Samicy,
 - Puszcza Notecka,
- 130 pomników przyrody.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na obszarze Gminy Oborniki nie funkcjonują takie zakłady. Występują natomiast zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR):

- Destylacje Polskie Sp. z o. o., ul. Przemysłowa 9, 64-600 Oborniki,

⁷ Analizy Stanu Gospodarki Odpadami Gminy Oborniki za lata 2022-2025

— Ruukki Polska Sp. z o. o. Oddział Oborniki, ul. Łukowska 7/9, 64-600 Oborniki Wielkopolskie⁸,

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Oborniki.

Gmina Oborniki planuje realizację kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę klimatu oraz poprawę jakości powietrza, koncentrując się na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń i zwiększeniu efektywności energetycznej. Zakres planowanej interwencji obejmuje wzajemnie powiązane zadania, które łącznie przyczynią się do osiągnięcia założonych celów środowiskowych. Kluczowym elementem interwencji jest rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej poprzez integrację różnych środków transportu. W tym celu planowana jest budowa parkingu Park & Ride (P&R) oraz Bike & Ride (B&R) przy przystanku kolejowym w Bogdanowie, a także budowa węzła przesiadkowego na stacji Oborniki Wielkopolskie oraz rozbudowa węzła Oborniki Miasto. Inwestycje te zwiększą dostępność transportu kolejowego i publicznego, ułatwią przesiadki pomiędzy samochodem, rowerem i koleją oraz zachęcą mieszkańców do rezygnacji z podróży samochodem na rzecz bardziej ekologicznych środków transportu. Efektywność powstałej infrastruktury zostanie wzmocniona poprzez rozwój i utrzymanie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich oraz zapewnienie funkcjonowania gminnych przewozów pasażerskich. Działania te umożliwią mieszkańcom sprawne przemieszczanie się w obrębie Gminy, poprawią dostęp do regionalnego transportu zbiorowego oraz zwiększą atrakcyjność korzystania z komunikacji publicznej, co bezpośrednio przełoży się na ograniczenie emisji pochodzących z transportu drogowego. Integralnym uzupełnieniem systemu mobilności będzie budowa ścieżek rowerowych wraz z oświetleniem, która stworzy bezpieczne i komfortowe warunki do codziennego korzystania z roweru jako środka transportu. Rozbudowa infrastruktury rowerowej, powiązana z węzłami przesiadkowymi oraz parkingami B&R, umożliwi efektywne łączenie transportu rowerowego z transportem zbiorowym, wzmacniając rozwój mobilności aktywnej i niskoemisyjnej. Równolegle realizowane będą inwestycje w zakresie poprawy efektywności energetycznej infrastruktury komunalnej. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem energooszczędnych technologii przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej oraz ograniczenia kosztów eksploatacyjnych i emisji gazów cieplarnianych. Istotnym elementem przedsięwzięcia będą również działania zwiększające

⁸ <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej> (dostęp: 30.07.2026 r.)

bezpieczeństwo energetyczne oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze wodociągowej. Modernizacja rozdzielni elektrycznych oraz budowa magazynów energii na Stacji Uzdatniania Wody w Obornikach, w połączeniu z rozbudową instalacji fotowoltaicznej, pozwolą na zwiększenie autokonsumpcji energii odnawialnej, ograniczenie poboru energii z sieci oraz poprawę niezawodności funkcjonowania strategicznej infrastruktury komunalnej. Działania obejmą również dekarbonizację miejskiego systemu ciepłowniczego poprzez modernizację infrastruktury sieciowej, instalację spalania pelletu przy kotłowni K1 oraz budowę dwóch układów wysokosprawnej kogeneracji gazowej. Przedsięwzięcia te mają ograniczyć wykorzystanie węgla i zwiększyć efektywność wytwarzania oraz przesyłu ciepła. Wszystkie planowane działania pozostają ze sobą komplementarne i prowadzą do osiągnięcia wspólnego celu.

Na terenie Gminy będą również realizowane działania ukierunkowane na ograniczenie negatywnego wpływu transportu drogowego na środowisko poprzez stosowanie rozwiązań zmniejszających emisję hałasu, takich jak wykorzystanie cichych nawierzchni, poprawa płynności ruchu oraz wprowadzanie stref ograniczonej prędkości. Jednocześnie prowadzony będzie nadzór nad stacjami kontroli pojazdów w celu zapewnienia zgodności stanu technicznego pojazdów z obowiązującymi normami emisyjnymi, a także monitoring poziomu hałasu w środowisku, umożliwiający bieżącą ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz identyfikację obszarów wymagających dalszych działań naprawczych. Kompleksowa realizacja tych działań przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń i hałasu komunikacyjnego, poprawy jakości powietrza oraz zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa życia mieszkańców.

Gmina będzie realizować działania ukierunkowane na poprawę gospodarowania wodami poprzez zwiększanie retencji oraz rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury. Przedsięwzięcia obejmą zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z wykorzystaniem rozwiązań opartych na przyrodzie, budowę systemów małej retencji, rewitalizację terenów zieleni oraz rekultywację zbiorników wodnych. Działania te będą wspierane zwiększaniem powierzchni biologicznie czynnej oraz edukacją mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą. Ich realizacja przyczyni się do ograniczenia ryzyka podtopień i skutków suszy, poprawy bilansu wodnego, zwiększenia retencji wód opadowych oraz ochrony zasobów wodnych i bioróżnorodności.

Na obszarze Gminy Oborniki będą realizowane kompleksowe działania w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, obejmujące przebudowę stacji uzdatniania wody, rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej, wymianę wyeksploatowanych przewodów azbestowo-cementowych, modernizację przepompowni wody oraz wdrożenie inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania siecią. Inwestycje

zostaną uzupełnione o zastosowanie odnawialnych źródeł energii na obiektach infrastruktury wodociągowej. Realizacja przedsięwzięć przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa i niezawodności dostaw wody, ograniczenia strat wody w sieci, poprawy efektywności energetycznej systemu wodociągowego oraz zapewnienia racjonalnego i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

Gmina będzie realizować kompleksowe działania w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujące budowę nowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów wraz z organizacją zbiórek odpadów problemowych, w tym przeterminowanych leków, a także zapewnienie zagospodarowania niesegregowanych odpadów komunalnych zgodnie z zawartymi porozumieniami międzygminnymi. Działania zostaną uzupełnione o odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz realizację przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Kompleksowa realizacja tych zadań przyczyni się do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki odpadów, ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowiska, poprawy efektywności systemu gospodarowania odpadami oraz ograniczenia negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie mieszkańców.

W celu zachowania cennych zasobów przyrodniczych planowane jest przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i korekcyjnych pomnikowej Alei Kasztanowej w Bąblinie. Działania te pozwolą poprawić stan zdrowotny drzewostanu, wydłużyć jego żywotność oraz zachować jego walory przyrodnicze i krajobrazowe. Przedsięwzięcie przyczyni się do ochrony bioróżnorodności, utrzymania ciągłości siedlisk oraz zachowania cennego dziedzictwa przyrodniczego Gminy.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Oborniki odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miejskiej raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Na terenie Gminy Oborniki obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”, przyjęty uchwałą nr XVII/225/19 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 30 grudnia 2019 r.

Program stanowi kluczowe narzędzie służące realizacji zadań własnych gminy oraz działań koordynowanych w obszarze ochrony środowiska.

Dokument był zgodny z założeniami: Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030), Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, Programu ochrony środowiska dla Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026.

Program wyznaczał cztery główne cele ekologiczne dla Gminy Oborniki:

- Środowisko i zdrowie – poprawa jakości środowiska oraz zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego,
- Środowisko i gospodarka – zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- Środowisko i klimat – łagodzenie skutków zmian klimatu, adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku wystąpienia klęsk żywiołowych,
- Środowisko i edukacja – kształtowanie proekologicznych postaw wśród mieszkańców⁹.

W ostatnich latach na terenie Gminy Oborniki realizowano zadania i przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska. Poniżej przedstawiono najważniejsze działania podejmowane przez gminę, mające wpływ na stan środowiska oraz jakość życia mieszkańców:

— **2021 r.:**

- Budowa drogi gminnej w miejscowości Bogdanowo (dz. nr 156),
- Przebudowa ulic: Paderewskiego i Staszica w Obornikach wraz z odwodnieniem oraz budowa placu manewrowego,
- Budowa ul. Poprzecznej w Obornikach wraz z odwodnieniem,
- Budowa drogi gminnej przy ul. Staszica w Obornikach dz. nr 663/3,
- Budowa ul. Powstańców Wlkp. w Rożnowie wraz z odwodnieniem,
- Budowa ul. Spokojnej w Rożnowie,
- Budowa drogi gminnej w miejscowości Bogdanowo,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nieczajna,
- Przebudowa ulic: Kowalskiej, Ogrodowej i Wjazdowej w Obornikach wraz z budową kanalizacji deszczowej,
- Budowa oświetlenia drogowego typu LED na obszarze gminy Oborniki i wykonanie dokumentacji projektowej,
- Modernizacja świetlicy wiejskiej w Bogdanowie,
- Utrzymanie zieleni na terenie gminy,
- Zakup umundurowania bojowego dla OSP Bąblin,
- Budowa oświetlenia ul. Św. Huberta w Dąbrówce Leśnej (projekt),

⁹ Urząd Miejski w Obornikach

- Budowa oświetlenia ulicy Harcerskiej w Kowanówku,
- Zakup wyposażenia dla OSP Nieczajna i Pacholewo
- Budowa oświetlenia na terenie sołectwa Lulin,
- Zakup wyposażenia dla OSP w sołectwie Nowołoskoniec,
- Utrzymanie dróg gminnych w sołectwie Niemieczkowo,
- Zakup wyposażenia dla OSP w sołectwie Objezierze,
- Zakup koszy w sołectwie Objezierze,
- Utrzymanie czystości i porządku na terenie sołectwa Objezierze (zamiatanie),
- Utrzymanie dróg na terenie sołectwa Objezierze,
- Budowa ujęcia wody i wodociągu w Podlesiu,
- Budowa oświetlenia w Rożnowie ul.: Moniuszki i Paderewskiego,
- Budowa oświetlenia w Rożnowie ul. Wł. Krzyżanowskiego (projekt),
- Zakup koszy na śmieci w sołectwie Słonawy,
- Zakup sprzętu dla OSP Uścikowo,
- Modernizacja systemu ogrzewania w świetlicy wiejskiej w miejscowości Uścikowo,
- Utrzymanie drogi gminnej w sołectwie Uścikówiec,
- Utrzymanie drogi gminnej w sołectwie Żukowo¹⁰.

— **2022 r.:**

- Budowa chodników i remont jezdni wszystkich dróg gminnych zlokalizowanych w podobszarze rewitalizacji – Nieczajna,
- Modernizacja wybranych obiektów oczyszczalni ścieków w Obornikach,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Oborniki ul. 11 Listopada, ul. Staszica,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Uścikowo,
- Udzielania dotacji celowych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach Gminy Oborniki,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Maniewo,
- Rozbudowa ulicy Chłopskiej w Obornikach,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Chrustowo,
- Budowa drogi gminnej w Nowołoskońcu,
- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bogdanowo w zakresie budowy chodnika,
- Przebudowa drogi dojazdowej zlokalizowanej na działce nr 1457/1 przy ul. Lipowej w Obornikach,

¹⁰ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2021

- Przebudowa ulic: Kowalskiej, Ogrodowej i Wjazdowej w Obornikach wraz z budową kanalizacji deszczowej,
- Przebudowa ul. Polnej w Obornikach wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej i oświetleniem,
- Budowa oświetlenia dróg i terenów publicznych w Gminie Oborniki,
- Prace projektowe na potrzeby budowy dróg na terenie gminy¹¹.

— **2023 r.:**

- Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w Bogdanowie,
- Utrzymanie zieleni na terenie gminy
- Zakup umundurowania bojowego dla OSP Bąblin,
- Zakup wyposażenia dla OSP Rożnowo, Nieczajna, Maniewo, Nowołoskoniec, Nieczajna, Objezierze, Pacholewo, Rożnowo, Uścikowo, Rożnowo,
- Zakup koszy na śmieci w sołectwie Maniewo,
- Oświetlenie dróg i terenów publicznych w Gminie Oborniki,
- Zakup lampy solarnej na potrzeby oświetlenia terenu rekreacyjnego w sołectwie Objezierze,
- Utrzymanie czystości i porządku na terenie sołectwa Objezierze (zamiatanie),
- Utrzymanie dróg gminnych,
- Zakup odzieży ochronnej dla OSP Ocieszyn,
- Zakup kosza na śmieci w sołectwie Pacholewo,
- Zakup lampy hybrydowej w sołectwie Ślepuchowo,
- Modernizacja systemu ogrzewania w świetlicy wiejskiej w miejscowości Uścikowo,
- Budowa drogi w Uścikówcu - etap I (dokumentacja projektowa),
- Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach Gminy Oborniki,
- Utwardzenie drogi gminnej w Bębniakcie,
- Budowa drogi gminnej w miejscowości Bąblin,
- Budowa ul. Nad Wełną z odwodnieniem i oświetleniem,
- Przebudowa drogi gminnej w Objezierzu,
- Budowa ulic: M. Skłodowskiej-Curie, F. Taberskiego wraz z oświetleniem oraz części ul. M. Pawlikowskiej -Jasnorzewskiej w Obornikach,
- Budowa ulic Piaskowej i Łąkowej w Obornikach,
- Przebudowa ul. Droga Leśna, ul. Armii Krajowej, ul. Szarych Szeregów w Obornikach oraz budowa dróg gminnych w miejscowości Gołaszyn,

¹¹ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2022

- Przebudowa ul. Polnej w Obornikach wraz z budowa ścieżki pieszo-rowerowej i oświetleniem,
- Budowa drogi gminnej w miejscowości Ocieszyn,
- Przebudowa dróg na terenie Gminy Oborniki nr 271904P Bąblin-Bąbliniec i nr 271664P – Marszewiec¹².

— **2024 r.:**

- Zakup umundurowania bojowego dla OSP Bąblin,
- Utrzymanie zieleni na terenie gminy,
- Budowa chodnika przy drodze gminnej w miejscowości Bąbliniec,
- Zakup sprzętu dla OSP w Dąbrówce Leśnej,
- Zakup wyposażenia dla OSP Rożnowo, OSP Nieczajna, OSP w Maniewie, OSP Nieczajna, OSP Pacholewo, OSP Uścikowo
- Budowa progu zwalniającego w sołectwie Kowanowo,
- Utrzymanie dróg gminnych,
- Zakup traktora do koszenia trawy na potrzeby sołectwa Kiszewo,
- Zakup kosza na śmieci na potrzeby sołectwa Kiszewko,
- Zakup koszy na śmieci w sołectwie Maniewo,
- Zakup wyposażenia dla OSP w sołectwie Nowołoskoniec, OSP w sołectwie Objezierze
- Utrzymanie czystości i porządku na terenie sołectwa Objezierze (zamiatanie),
- Zakup sprzętu dla OSP Ocieszyn,
- Zakup lampy hybrydowej w sołectwie Ślepuchowo,
- Remont chodnika w sołectwie Wychowaniec,
- Zakup kosiarki samojezdnej na potrzeby sołectwa Żerniki,
- Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono- niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań – etap II,
- Budowa drogi gminnej w miejscowości Bogdanowo,
- Przebudowa ulicy Bocznej w Rożnowie,
- Przebudowa ulicy Spokojnej w Obornikach,
- Umocnienie pasa drogowego ul. Wolniewicza w Obornikach,
- Budowa ul. Tęczowej w Rożnowie,
- Przebudowa ul. Droga Leśna, ul. Armii Krajowej, ul. Szarych Szeregów w Obornikach oraz budowa dróg gminnych w miejscowości Gołaszyn,
- Przebudowa drogi gminnej na odcinku od Żukowa do Ślepuchowa,

¹² Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2023

- Budowa drogi gminnej w miejscowości Ocieszyn,
- Przebudowa dróg na terenie gminy Oborniki nr 271904P Bąblin-Bąbliniec i nr 271664P – Marszewiec,
- Remonty dróg gminnych (remont ul. Miłowody w Kowanówku oraz ul. Karola Marcinkowskiego w Obornikach),
- Budowa oświetlenia dróg i terenów publicznych w Gminie Oborniki¹³.

— **2025 r.:**

- Budowa ul. Pogodnej w Dąbrówce Leśnej,
- Przebudowa ulicy Dobrzyckiego oraz Żwirki i Wigury w Obornikach wraz z odwodnieniem,
- Utrzymanie zieleni na terenie gminy,
- Budowa oświetlenia na terenie gminy,
- Zakup wyposażenia dla OSP Bąblin, OSP Rożnowo, OSP Nieczajna, OSP w Maniewie, OSP Pacholewo, OSP Świerkówki i OSP Uścikowo,
- Budowa oświetlenia solarnego na potrzeby sołectwa Bąblin,
- Zakup sprzętu dla OSP w Dąbrówce Leśnej,
- Utrzymanie dróg gminnych,
- Zakup koszy na śmieci w sołectwie Maniewo i w sołectwie Stobnica,
- Modernizacja kotłowni w świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowołoskoniec,
- Zakup wyposażenia dla OSP w sołectwie Nowołoskoniec, OSP w sołectwie Objezierze
- Zakup koszy na potrzeby sołectwa Objezierze,
- Utrzymanie czystości i porządku na terenie sołectwa Objezierze (zamiatanie),
- Przebudowa ulicy Dobrzyckiego oraz Żwirki i Wigury w Obornikach wraz z odwodnieniem,
- Budowa drogi gminnej w miejscowości Uścikówiec,
- Budowa drogi gminnej łączącej ulicę Kowanowską z drogą krajową nr 11 (ul. Staszica) w Obornikach,
- Budowa ulicy Pogodnej w Dąbrówce Leśnej,
- Wykonanie drogi gminnej w Osowie,
- Wykonanie chodnika przy drodze gminnej w miejscowości Bogdanowo¹⁴.

Na terenie Gminy Oborniki podejmowano różnorodne działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska oraz jakości życia mieszkańców. Część z nich wynikała z przyjętych

¹³ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2024

¹⁴ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2025

kierunków polityki środowiskowej Gminy, natomiast inne stanowiły odpowiedź na bieżące potrzeby społeczności lokalnej oraz dostępne możliwości ich realizacji. Podejmowane inicjatywy sprzyjały stopniowej poprawie jakości środowiska oraz wspierały rozwój i wzmocnienie lokalnego systemu zarządzania środowiskiem.

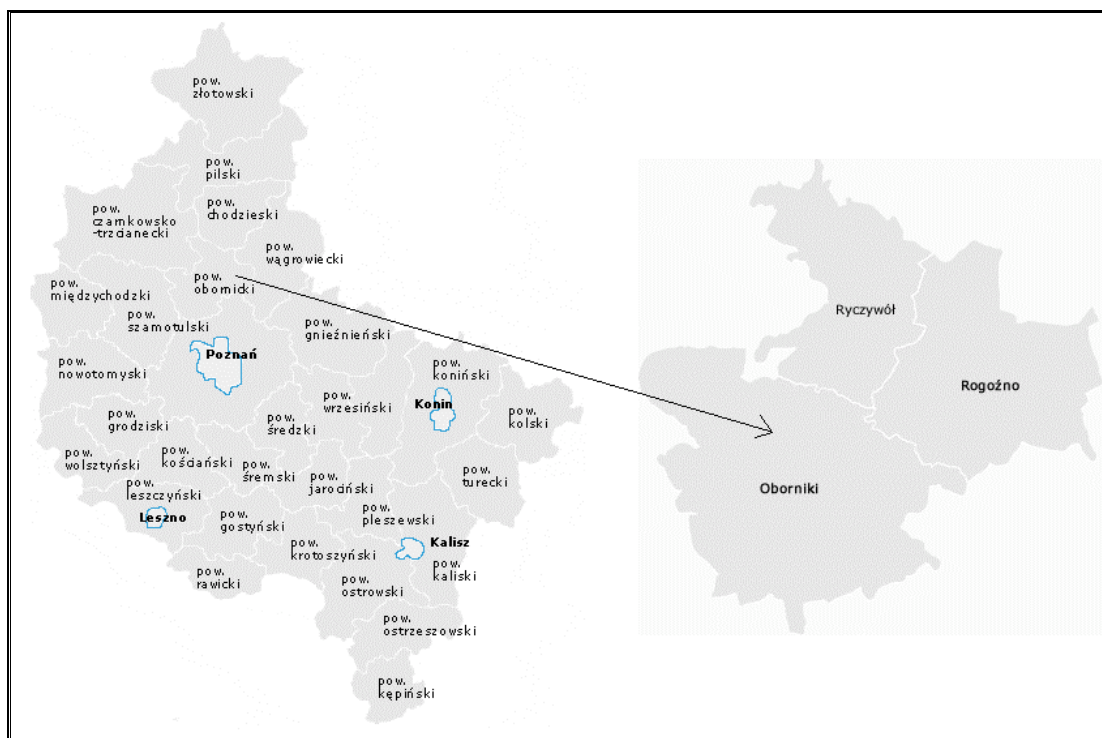
4. Charakterystyka gminy

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Oborniki jest gminą miejsko-wiejską położoną w powiecie obornickim, w województwie wielkopolskim, w odległości około 30 km od Poznania. Gmina Oborniki graniczy z:

- gminą miejsko-wiejską Murowana Goślina (powiat poznański, województwo wielkopolskie),
- gminą wiejską Obrzycko (powiat szamotulski, województwo wielkopolskie),
- gminą wiejską Połajewo (powiat czarnkowsko-trzeciecki, województwo wielkopolskie),
- gminą miejsko-wiejską Rogoźno (powiat obornicki, województwo wielkopolskie),
- gminą wiejską Rokietnica (powiat poznański, województwo wielkopolskie),
- gminą wiejską Ryczywół (powiat obornicki, województwo wielkopolskie),
- gminą wiejską Suchy Las (powiat poznański, województwo wielkopolskie),
- gminą miejsko-wiejską Szamotuły (powiat szamotulski, województwo wielkopolskie).

Rysunek 1. Położenie Gminy Oborniki na tle powiatu obornickiego i województwa wielkopolskiego

Źródło: <https://ssdip.bip.gov.pl/search/graphsubjects/> (dostęp: 27.07.2026 r.)

Na terenie Gminy Oborniki w 2025 roku liczba ludności wynosiła 31 680 osób. W porównaniu do 2021 roku można zauważyć spadek o 710 osób, tj. 2,19%. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba ludności na terenie gminy Oborniki w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba ludności ogółem	32 390	32 193	32 086	31 932	31 680

Źródło: Urząd Miejski w Obornikach

4.2. Położenie geograficzne

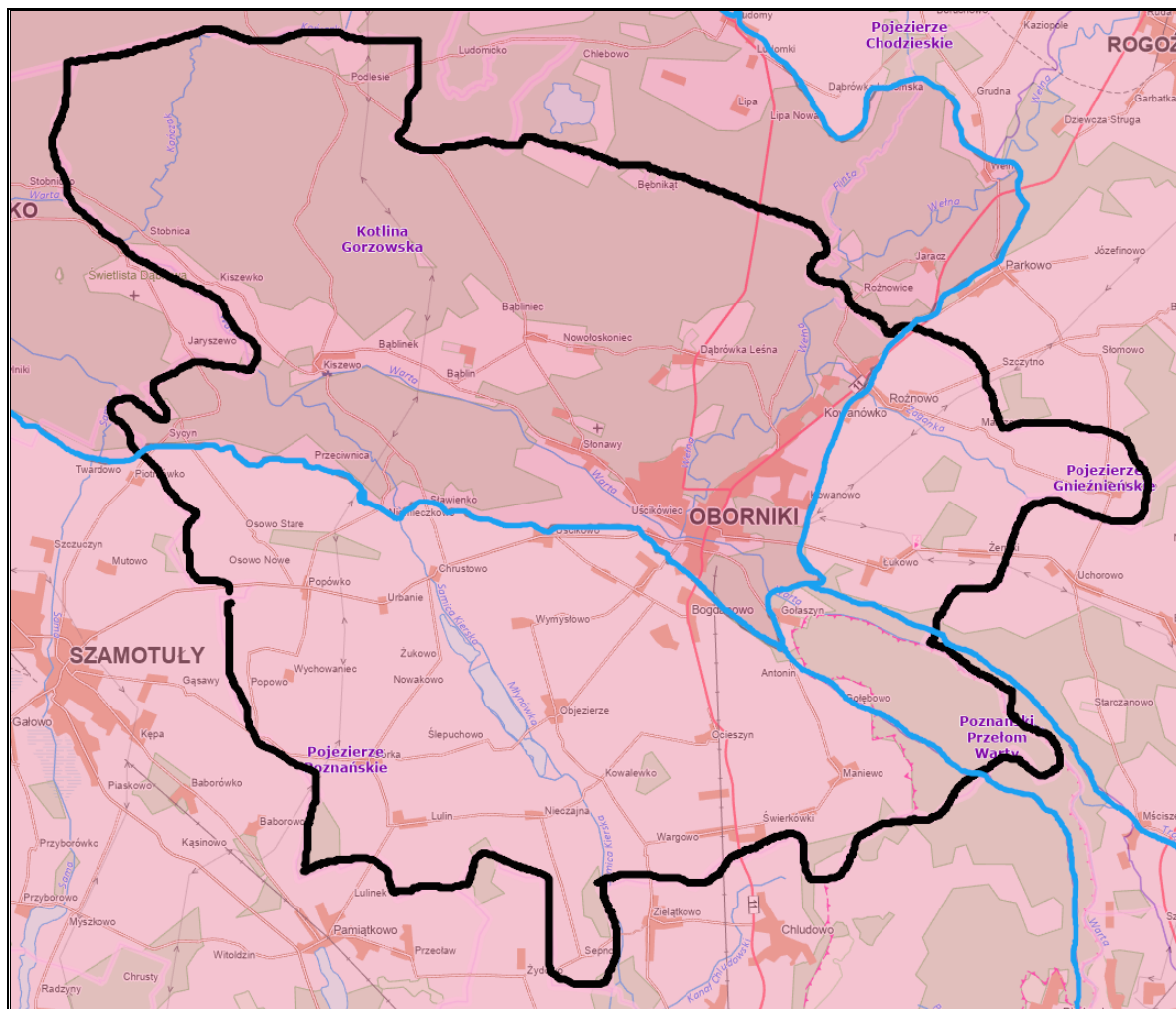
Według podziału fizyczno-geograficznego Polski terytorium Gminy Oborniki położone jest na obszarze mezoregionu: Kotlina Gorzowska, Pojezierze Gnieźnieńskie, Pojezierze Poznańskie i Poznański Przełom Warty.

Tabela 2. Położenie gminy Oborniki wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Oborniki			
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa			
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski			
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie			
Makroregion	Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka	Pojezierze Wielkopolskie		
Mezoregion	Kotlina Gorzowska	Pojezierze Gnieźnieńskie	Pojezierze Poznańskie	Poznański Przełom Warty

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia;
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
 (dostęp: 27.07.2026 r.)

Rysunek 2. Położenie Gminy Oborniki wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia;
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 27.07.2026 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Oborniki zajmuje powierzchnię około 33 887,34 ha. W strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy wyraźnie przeważają użytki rolne oraz tereny leśne. Użytki rolne obejmują 17 459,27 ha, co stanowi 51,52% całkowitej powierzchni gminy. Drugą pod względem wielkości kategorią są tereny leśne, zajmujące 13 207,32 ha, czyli 38,97% jej obszaru. Łącznie oba rodzaje gruntów stanowią 90,49% powierzchni gminy, co wskazuje na jej rolniczo-leśny charakter¹⁵.

¹⁵ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2025

4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ komunikacyjny jest kluczowym elementem struktury przestrzennej Gminy, odgrywając rolę szkieletu jej organizacji. Gęstość, stan techniczny oraz wzajemne powiązania sieci komunikacyjnej mają istotny wpływ na możliwości rozwojowe danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie Gminy Oborniki obejmuje:

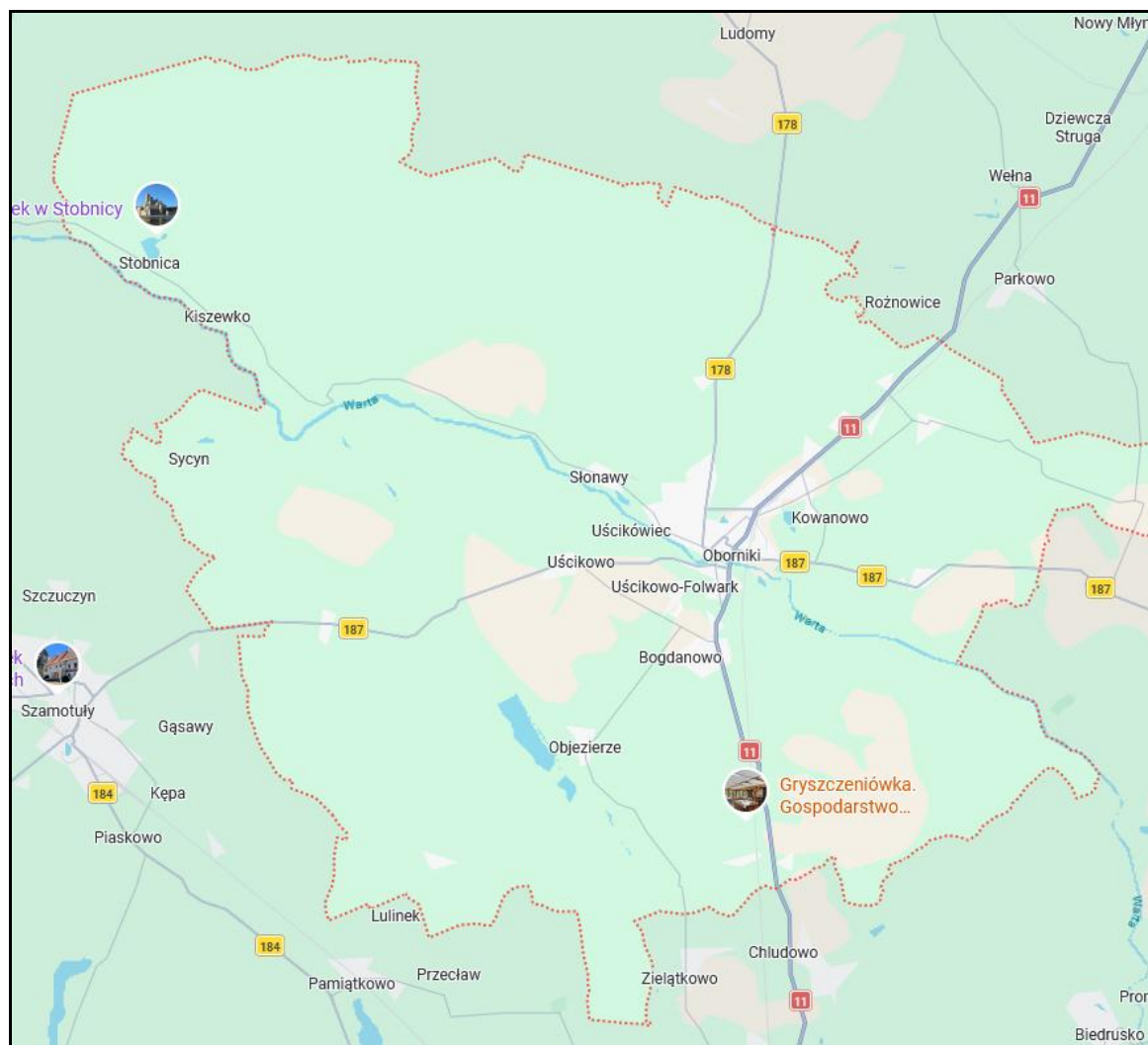
- drogę krajową nr 11 relacji Kołobrzeg – Bytom,
- drogę wojewódzką nr 187 relacji Pniewy – Murowana Goślina,
- drogę wojewódzką nr 178 relacji Wałcz – Oborniki,
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych na terenie Gminy Oborniki wynosi 259,523 km, w tym znajdują się drogi:

- publiczne w masie bitumicznej – 66,770 km
- publiczne w kostce betonowej – 27,670 km
- publiczne w bruku – 2,820 km
- wewnętrzne w masie bitumicznej – 18,480 km
- wewnętrzne w kostce betonowej – 3,830 km
- inne – 139,953¹⁶.

¹⁶ Urząd Miejski w Obornikach

Rysunek 3. Drogi na terenie Gminy Oborniki

Źródło: <https://www.google.pl/maps/> (dostęp: 27.07.2026 r.)

Ruch samochodowy stanowi jedno z istotnych źródeł oddziaływania na środowisko oraz warunki życia mieszkańców. Emisje spalin pochodzące z pojazdów zawierają szkodliwe substancje, takie jak tlenki azotu, dwutlenek węgla oraz pyły zawieszone, które przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza, powstawania smogu oraz kwaśnych opadów. Zanieczyszczenia te negatywnie wpływają na zdrowie ludzi, zwiększając ryzyko chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego, a także obniżając ogólny komfort życia. Istotnym problemem związanym z transportem drogowym jest również hałas komunikacyjny, który oddziałuje na mieszkańców terenów położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Długotrwała ekspozycja na hałas może prowadzić do stresu, zaburzeń snu, koncentracji oraz innych problemów zdrowotnych. W celu ograniczenia negatywnych skutków ruchu samochodowego konieczne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu infrastruktury drogowej, promowanie niskoemisyjnych i bardziej zrównoważonych form transportu oraz stopniowe wdrażanie pojazdów charakteryzujących się niższą emisją

zanieczyszczeń i mniejszą uciążliwość akustyczną. Takie działania sprzyjają ochronie środowiska oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

4.4.1.2. Drogi dla rowerów

Długość dróg dla rowerów na terenie Gminy Oborniki wynosi 38,70 km¹⁷.

Na terenie gminy zlokalizowane są ścieżki rowerowe:

- o znaczeniu międzywojewódzkim: Obrzycko – Oborniki – Zielonka – Lednogóra – Gniezno oraz Kiszewo – Objezierze – Bytkowo – Poznań,
- Oborniki – Jaracz – Oborniki (26,00 km),
- ścieżka przyrodniczo-leśna „Rezerwaty” (90,00 km)¹⁸.

Rozwój infrastruktury rowerowej na terenie gminy niesie ze sobą istotne korzyści środowiskowe. Przede wszystkim sprzyja ograniczeniu ruchu samochodowego, co przekłada się na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprawę jego jakości oraz redukcję hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza na obszarach o funkcjach mieszkaniowych, rekreacyjnych i przyrodniczych. Ruch rowerowy, jako forma transportu niskoemisyjnego, nie powoduje negatywnego oddziaływania na strukturę gleby ani nie stanowi istotnego zagrożenia dla lokalnej fauny i flory. Jednocześnie umożliwia zrównoważone korzystanie z walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy, wspierając rozwój rekreacji oraz aktywnego wypoczynku mieszkańców. Istniejąca i planowana infrastruktura rowerowa pełni istotną rolę w kształtowaniu zrównoważonego systemu transportowego na poziomie lokalnym, wspierając codzienną mobilność oraz działania na rzecz ochrony środowiska i realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

4.4.1.3. Kolej i lotnictwo

Przez teren Gminy przebiega czynna linia kolejowa nr 354 Poznań Główny–Piła Główna, wykorzystywana w regionalnych przewozach pasażerskich i transporcie towarowym¹⁹. Transport kolejowy stanowi bardziej przyjazną środowisku alternatywę dla transportu drogowego, przyczyniając się do ograniczenia emisji spalin i natężenia ruchu samochodowego. Na obszarze Gminy znajduje się lądowisko Oborniki-Słonawy²⁰. Lądowisko w Słonawach to miejsce spotkań miłośników lotnictwa, oferujące loty treningowe i przelotowe oraz wydarzenia plenerowe. Obiekt powstał z inicjatywy członków lokalnego Stowarzyszenia

¹⁷ Bank Danych Lokalnych GUS, stan na 31.12.2024 r.

¹⁸ Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030

¹⁹ <https://mapa.plk-sa.pl/> (dostęp: 28.07.2026 r.)

²⁰ <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1STEikPe5lwRNA84Q6OQEnzbui0c&hl=pl&femb=1&ll=52.07309603687936%2C18.87105322554302&z=9> (dostęp: 28.07.2026 r.)

Lotniczego²¹. Taki układ infrastruktury transportowej wymaga uwzględnienia w polityce środowiskowej gminy działań ograniczających emisję zanieczyszczeń i hałasu oraz minimalizujących jej wpływ na mieszkańców, przyrodę i klimat.

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Na terenie Gminy Oborniki funkcjonuje lokalna sieć ciepłownicza zarządzana przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach. Głównymi źródłami ciepła są kotłownia K-1 przy ul. Wybudowanie 56, o mocy 14,50 MW, oraz kotłownia K-4 przy ul. Łukowskiej, o mocy 12,90 MW. Kotłownie są opalane węglem kamiennym. Budynki jednorodzinne oraz część budynków wielorodzinnych korzystają z indywidualnych systemów grzewczych, wśród których nadal dominują instalacje centralnego ogrzewania zasilane paliwami stałymi. Taka struktura zaopatrzenia w ciepło wpływa na emisję zanieczyszczeń do powietrza, dlatego istotne są modernizacja źródeł ciepła, rozwój niskoemisyjnych systemów grzewczych oraz stopniowe ograniczanie wykorzystania węgla²².

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Systemem dystrybucji energii elektrycznej na terenie Gminy Oborniki zarządza ENEA Operator Sp. z o.o. Przez obszar Gminy przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: linia 110 kV Czerwonak–Bolechowo–Oborniki–Rogoźno oraz dwutorowa linia 400 kV Piła Krzewina–Plewiska, której jeden tor pracuje czasowo pod napięciem 220 kV. Długość odcinka linii 110 kV Bolechowo–Oborniki na terenie gminy wynosi 5,28 km, natomiast odcinka Oborniki–Rogoźno – 5,46 km.

Gmina jest zaopatrywana w energię elektryczną za pośrednictwem Głównego Punktu Zasilającego Oborniki 110/15 kV, zlokalizowanego we wschodniej części miasta, w rejonie Kowanowa. Rozwój i modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej mają istotne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego gminy oraz możliwości przyłączania odnawialnych źródeł energii²³.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Sieć gazowa na terenie Gminy Oborniki jest własnością Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Poznaniu, która odpowiada za jej eksploatację. Odbiorcy są zaopatrywani w gaz ziemny wysokometanowy typu E. Przez obszar Gminy przebiegają również gazociągi wysokiego ciśnienia należące do Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu. Infrastruktura gazowa umożliwia ograniczenie

²¹ <https://www.oborniki.pl/turystyka/ladowisko-slonawy/> (dostęp: 28.07.2026 r.)

²² Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Oborniki 2023 r.

²³ Jw.

wykorzystania wysokoemisyjnych paliw stałych, jednak gaz ziemny pozostaje paliwem kopalnym i stanowi przejściowe źródło energii w procesie transformacji energetycznej.

Stopień gazyfikacji na terenie gminy wynosi 54,11%. Dostęp do sieci gazowej mają miejscowości: Oborniki, Bogdanowo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Kowanowo, Kowanówko, Łukowo, Marszewiec, Objezierze, Rożnowo, Słonawy, Świerkówki, Uścikówiec i Wargowo²⁴.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1.1 Klimat

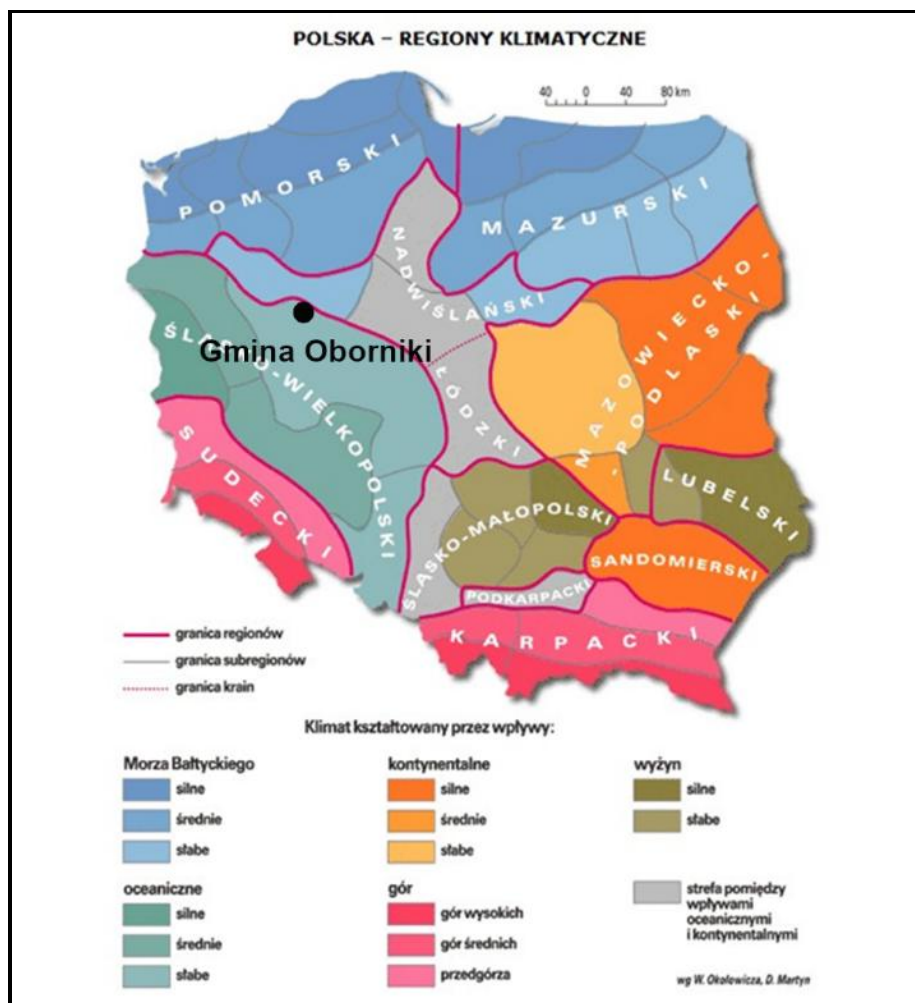
Gmina Oborniki, zgodnie z regionalizacją klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do śląsko-wielkopolskiego regionu klimatycznego. Klimat na tym terenie określany jest jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przede wszystkim przez słabe wpływy oceanicznych mas powietrza. Charakteryzuje się on deszczowym latem i ciepłą zimą. Średnia roczna temperatura na terenie Gminy Oborniki wynosi ok. 9°C. Średnia roczna suma opadów wynosi ok. 500-600 mm. Usłonecznienie na terenie gminy Oborniki wynosi ok. 1 800-1 850 h²⁵. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 230-235 dni²⁶.

²⁴ <https://www.psgaz.pl/mapasystemu/> (dostęp: 28.07.2026 r.)

²⁵ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps/#Sunshine/Yearly/1991-2020/1/Winter> (dostęp: 28.07.2026 r.)

²⁶ http://rcin.org.pl/Content/58667/WA51_78605_r2016-t88-z1_Przeg-Geogr-Tomczyk.pdf (dostęp: 28.07.2026 r.)

Rysunek 4. Regiony klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie źródła: <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DSCauhSet> (dostęp: 28.07.2026 r.)

5.1.1.2 Jakość powietrza

Jakość powietrza jest jednym z kluczowych zagadnień środowiskowych, gdyż ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi i stan ekosystemów. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego są:

- energetyka (kopalnie, szyby wiertnicze, paliwa kopalne),
- przemysł (przemysł ciężki, metalurgiczny, farmaceutyczny),
- komunikacja (transport lądowy i wodny),
- działalność komunalno-bytowa (paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, gromadzenie i utylizacja odpadów)²⁷.

²⁷ Kraszewski D., Grzesińska D.; *Jesteś tym, czym oddychasz*, Kompendium wiedzy na temat niskiej emisji.

Zanieczyszczenie powietrza na terenie Gminy w dużej mierze wynika z tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł znajdujących się na wysokości nieprzekraczającej 40 metrów. Problem ten szczególnie dotyczy obszarów zwartej zabudowy, które cechują się ograniczoną cyrkulacją powietrza. Głównym źródłem „niskiej emisji” jest ogrzewanie budynków mieszkalnych, zwłaszcza w budownictwie jednorodzinnym. Pomimo rosnącego zainteresowania ekologicznymi paliwami, wciąż powszechnie stosowane są nieekologiczne paliwa stałe, takie jak węgiel. Zjawisko to nasila się zwłaszcza w okresie grzewczym, prowadząc do okresowego pogorszenia jakości powietrza, szczególnie na terenach zamieszkałych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu. Problem ten jest szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców obszarów o ograniczonych możliwościach przewietrzania, co negatywnie wpływa na komfort życia i stan sanitarny powietrza w regionie.

Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności,
- opalania mieszkań drewnem,
- spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Środki transportu stanowią kolejne istotne źródło zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie. Najwyższe stężenia substancji emitowanych podczas spalania paliw w silnikach pojazdów obserwuje się wzdłuż tras o dużym natężeniu ruchu, szczególnie w obszarach zwartej zabudowy, gdzie wymiana powietrza jest ograniczona. Do głównych przyczyn nadmiernej emisji zanieczyszczeń z transportu zalicza się przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, niewłaściwe użytkowanie samochodów, liczne przestoje w ruchu spowodowane słabą organizacją oraz niską przepustowość lokalnych dróg. Czynniki te prowadzą do zwiększonego uwalniania szkodliwych substancji do atmosfery, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i komfort życia mieszkańców.

Na terenie Gminy Oborniki nie występuje ciężki przemysł, który mógłby przyczynić się do emisji zanieczyszczeń.

Uciążliwa dla mieszkańców jest lokalizacja ferm i chlewni wielkoprzemysłowych ze względu na emisję związków złoonych zwanych „odorami”. Do tej pory nie wypracowano skutecznego sposobu przeciwdziałania uciążliwości zapachowej, ponieważ nie istnieją regulacje prawne w tym zakresie²⁸.

Sieć drogowa w Gminie Oborniki odgrywa kluczową rolę w lokalnym systemie komunikacyjnym, jednak przyczynia się również do zanieczyszczenia powietrza poprzez

²⁸ Urząd Miejski w Obornikach

emisję gazów i pyłów pochodzących z pojazdów silnikowych. Szczególnie wzmożony ruch na drodze krajowej nr 11, na drogach wojewódzkich nr 187 i 178 oraz na drogach lokalnych powoduje znaczną emisję dwutlenku węgla, tlenków azotu i innych substancji szkodliwych zarówno dla zdrowia mieszkańców, jak i dla środowiska naturalnego.

Ogrzewanie wykorzystujące tradycyjne kotły węglowe stanowi istotne źródło zanieczyszczenia powietrza, w szczególności pyłów zawieszonych, tlenków siarki i tlenków azotu. Spalanie gazu ziemnego również powoduje emisję zanieczyszczeń oraz dwutlenku węgla, jednak jego wpływ na lokalną jakość powietrza jest na ogół mniejszy niż w przypadku spalania węgla, zwłaszcza w zakresie emisji pyłów i tlenków siarki.

Stan jakości powietrza w województwie wielkopolskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń, prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

Województwo Wielkopolskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Oborniki należy do strefy wielkopolskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon troposferyczny (O_3), pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren), pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x), ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref²⁹:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

— **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

²⁹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport za rok 2025

- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy cel długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom cel długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin dla strefy wielkopolskiej za 2025 rok.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2025 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2025

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2025 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2025

Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2025 w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ dla stężeń 24h – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza I) – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) – klasa C1 (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy wielkopolskiej były dotrzymane.

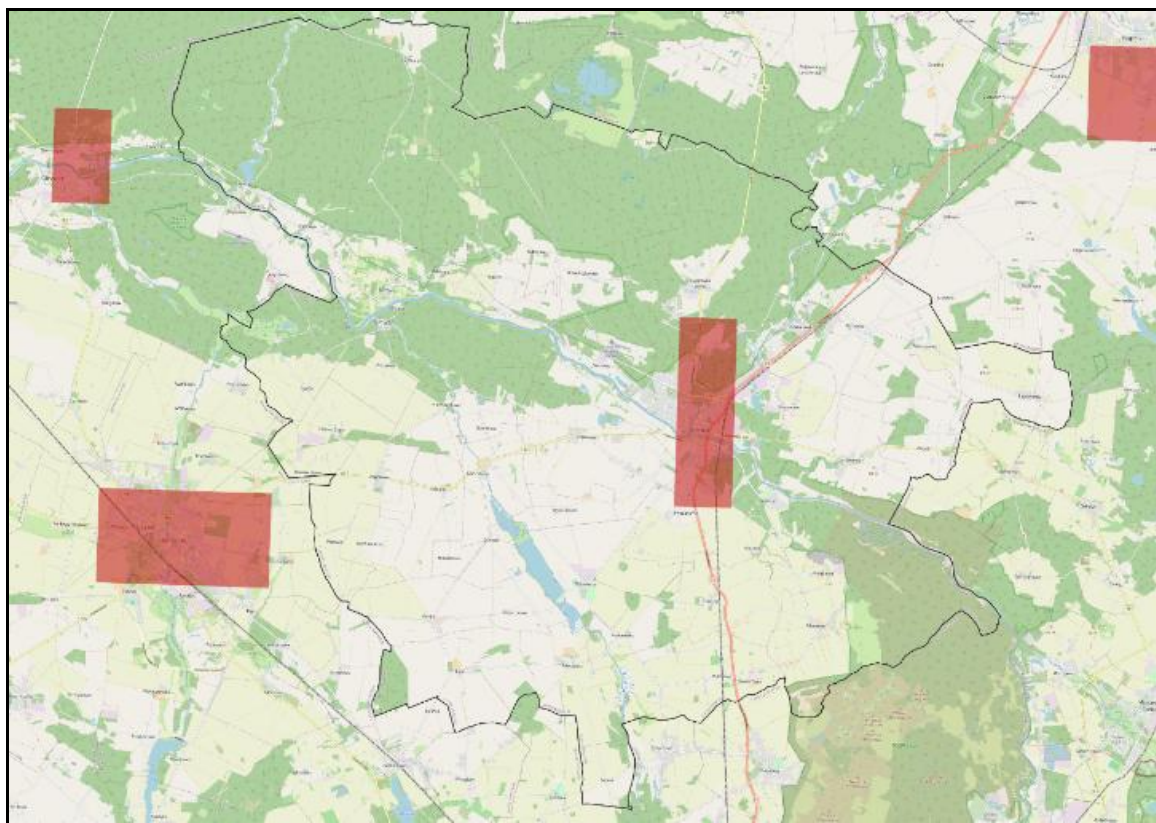
Ocenie pod kątem ochrony zdrowia podlega 12 substancji: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀ (o średnicy do 10 µm), pył zawieszony PM_{2,5} (o średnicy do 2,5 µm), metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), nikiel (Ni), kadm (Cd) oznaczane w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren oznaczany w pyłe zawieszonym PM₁₀. Ze względu na ochronę roślin ocenie podlegają 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozon (O₃).

Dla potrzeb dokonania rocznej oceny jakości powietrza za rok 2025 wykorzystano wyniki pomiarów, wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. W strefie wielkopolskiej w ocenie za rok 2025, w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych obowiązujących dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Zaliczenie do klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie jest jednoznaczne z występowaniem przekroczenia na obszarze całej strefy – w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Oborniki nie wyznaczono obszarów przekroczeń dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5}, ale wyznaczono obszary przekroczeń dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Stwierdzono również przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Pozostałym zanieczyszczeniom ocenianym na obszarze strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia ludzi, takim jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon (w odniesieniu do poziomu docelowego) oraz metale ciężkie w pyłe zawieszonym PM₁₀ (Pb, Ni, Cd i As) przypisano klasę A. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza

atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, za rok 2025 pomiary jakości powietrza i wyniki obiektywnego szacowania opartego o wyniki modelowania matematycznego nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, ani poziomu docelowego ozonu. Przekroczenia w strefie wielkopolskiej, w tym na obszarze Gminy Oborniki, stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego³⁰.

Rysunek 5. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia, na terenie Gminy Oborniki w 2025 roku

Źródło: Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska
Gmina Oborniki w 2025 r. znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

- poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa wielkopolskiego wprowadzono uchwałę antysmogową. Uchwała antysmogowa

³⁰ Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

na obszarze województwa wielkopolskiego, wprowadza ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2026 poz. 43 ze zm.), w szczególności do kotłów, kominków oraz pieców, jeżeli:

1. dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
2. wydzielają ciepło poprzez:
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła lub,
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub,
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

Na terenie Gminy Oborniki realizowany jest Program „Czyste Powietrze”, który jest rządową inicjatywą mającą na celu poprawę jakości powietrza w Polsce poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków. Celem programu jest modernizacja systemów grzewczych i poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych, co ma prowadzić do ograniczenia smogu, a także obniżenia rachunków za ogrzewanie. Program oferuje dotacje oraz preferencyjne pożyczki dla właścicieli domów jednorodzinnych, którzy zdecydują się na inwestycje związane z wymianą starych pieców węglowych, poprawą termoizolacji budynków czy instalowaniem odnawialnych źródeł energii³¹. Na terenie gminy Oborniki funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Uruchomiony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom gminy aplikowanie o dofinansowanie w ramach Programu. Mieszkańcy mają możliwość uzyskania informacji na temat możliwości uzyskania dofinansowania oraz złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach ww. programu³².

Gmina Oborniki podejmuje działania na rzecz poprawy jakości powietrza oraz zwiększenia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, m.in. poprzez realizację programu „Czyste Powietrze”, prowadzonego we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Gmina realizowała również program „Ciepłe Mieszkanie”, którego realizacja została zakończona. Obecnie mogą być prowadzone końcowe czynności związane z rozliczaniem przedsięwzięć oraz wypłatą przyznanych beneficjentom środków. Programy te wspierają mieszkańców w wymianie przestarzałych źródeł ogrzewania oraz wdrażaniu nowoczesnych, ekologicznych rozwiązań grzewczych. Efektem realizacji obu programów była wymiana w samym 2025 r. łącznie 86 nieefektywnych źródeł ciepła

³¹ <https://cp.oborniki.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

³² Urząd Miejski w Obornikach

(„kopciuchów”) na nowoczesne i bardziej ekologiczne rozwiązania. Istotnym elementem realizacji programów była działalność Gminnego Punktu Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze” oraz Gminnego Operatora Programu, zapewniającego mieszkańcom kompleksowe i bezpłatne wsparcie – od momentu podjęcia decyzji o inwestycji, poprzez realizację przedsięwzięcia, aż po rozliczenie uzyskanego dofinansowania. W 2025 r. w ramach działalności punktu udzielono mieszkańcom 3 553 konsultacji. Prowadzono także działania informacyjno-edukacyjne, obejmujące m.in. publikację aktualności oraz organizację szkoleń online dla potencjalnych beneficjentów za pośrednictwem strony internetowej. Dodatkowo organizowane są w sołectwach Gminy Oborniki spotkania informacyjne, których celem jest zwiększenie zainteresowania mieszkańców programem „Czyste Powietrze”³³.

Na terenie Gminy Oborniki zlokalizowane są czujniki jakości powietrza przy ul. Rynek 4 na budynku Urzędu Skarbowego w Obornikach, przy ul. Czarnkowskiej 84 na budynku Centrum Rekreacji w Obornikach oraz przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 76 na budynku Urzędu Miejskiego w Obornikach. Urządzenia umożliwiają bieżące monitorowanie stężeń wybranych zanieczyszczeń w powietrzu. Dane z czujników są publicznie dostępne i mogą stanowić źródło informacji o lokalnej jakości powietrza dla mieszkańców oraz władz gminy³⁴.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

Odnawialne źródła energii

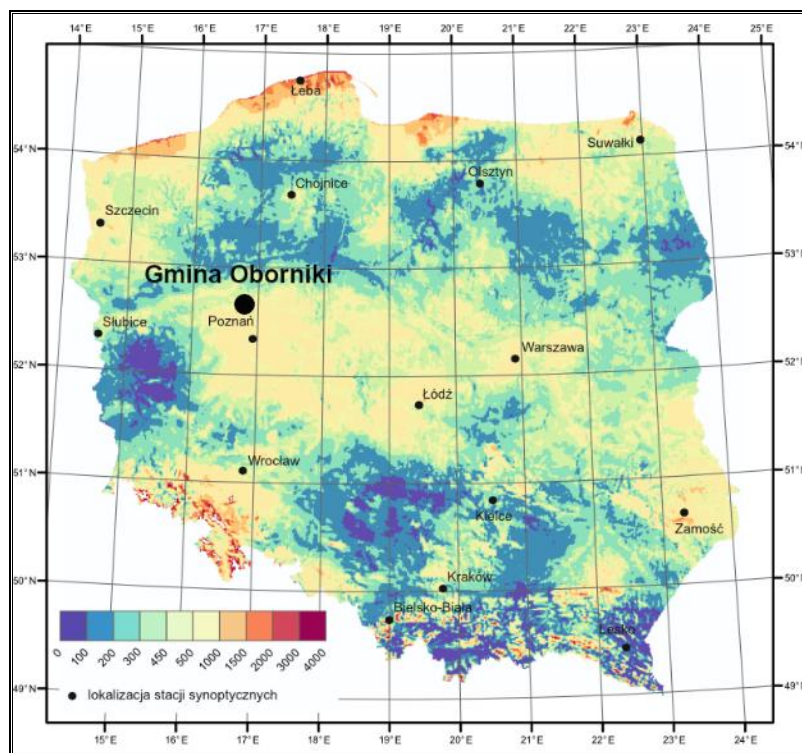
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

³³ Urząd Miejski w Obornikach

³⁴ <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Z analizy poniższej mapy energii wiatru na poziomie 10 m n.p.g wynika, iż energia wiatru na obszarze gminy wynosi ok. 500 – 1 000 kWh/m²/rok. Wskazuje to, że Gmina Oborniki posiada umiarkowany potencjał pozyskiwania energii z wiatru.

Rysunek 6. Położenie Gminy Oborniki na mapie energii wiatru w kWh/m²/rok na poziomie 10 m n.p.g

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://cmm.imgw.pl/cmm/?page_id=28551 (dostęp: 29.07.2026 r.)

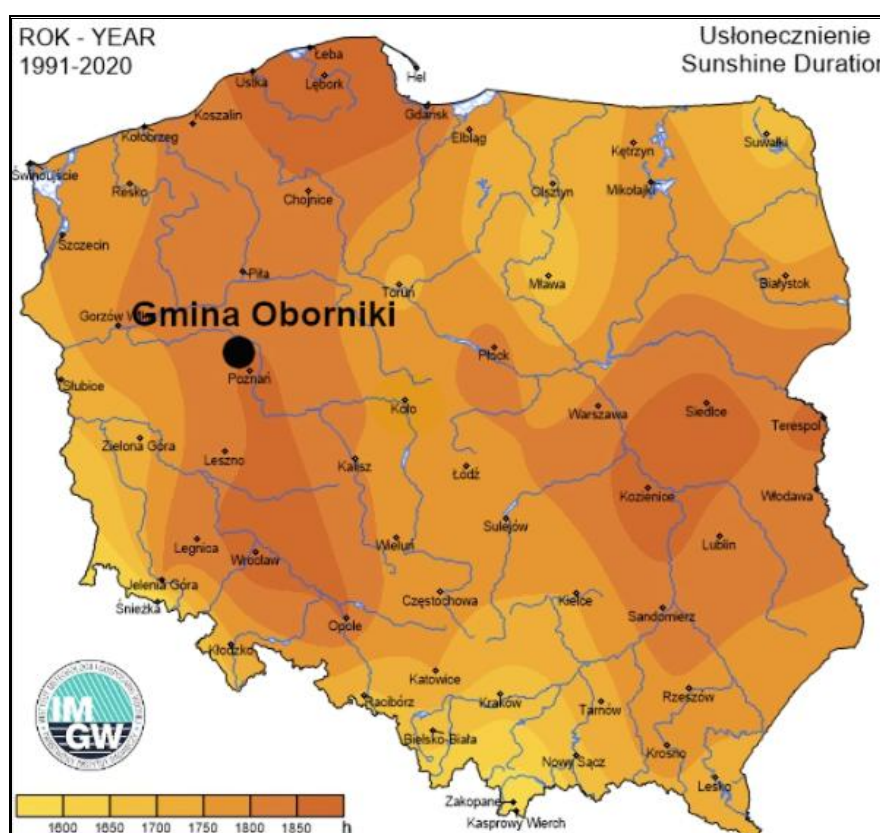
Gmina Oborniki leży w korzystnej strefie energii wiatrowej, co oznacza, że na jego terenie występują sprzyjające warunki meteorologiczne dla rozwoju tego rodzaju energetyki. Ograniczeniem dla rozwoju energetyki wiatrowej w gminie są głównie tereny leśne, które stanowią 38,90% powierzchni Gminy oraz tereny cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną. Wykluczeniem rozwoju energetyki wiatrowej na terenie Gminy Oborniki z uwagi na uwarunkowania przestrzenne są:

- tereny zabudowane,
- układy dolinne rzek,
- lasy,
- obszary objęte ochroną prawną,
- strefy rolno-leśne,
- ograniczenia społeczne – niechęć przed dużymi instalacjami w sąsiedztwie.

W gminie Oborniki pracują obecnie 4 turbiny wiatrowe zlokalizowane w miejscowościach: Uścikowo, Pacholewo oraz Bębniąt. Gmina Oborniki przyjęła w 2014 r. Studium energii odnawialnych na terenie Gminy Oborniki³⁵.

Położenie Gminy jest korzystne pod kątem rozwoju instalacji wykorzystujących energię słoneczną. Usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi na obszarze gminy około 1 800 - 1 850 godzin i należy do wysokich w warunkach polskich. Oznacza to, że występuje tu wysoki potencjał do wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u. Na terenie Gminy Oborniki zlokalizowane są instalacje fotowoltaiczne³⁶.

Rysunek 7. Położenie Gminy Oborniki na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://klimat.imgw.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

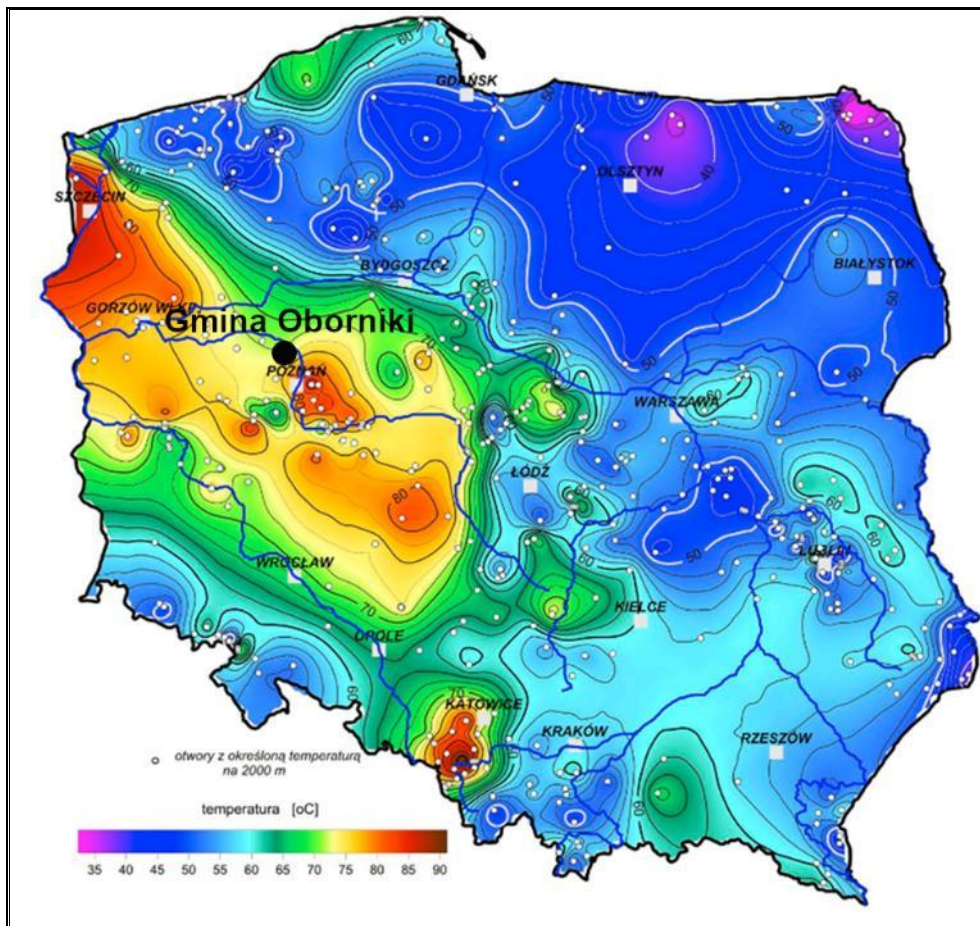
Temperatura wód geotermalnych zlokalizowanych na terytorium Gminy Oborniki na głębokości 2 000 m p.p.t. wynosi około 70-75°C. Uznaje się, że wydobycie wód geotermalnych jest opłacalne, gdy do głębokości 2 km temperatura osiąga 65°C. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobywania – mineralizację, głębokość zalegania złoża czy wydajność eksploatacyjną. Na terenie Gminy

³⁵ Urząd Miejski w Obornikach

³⁶ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Oborniki 2023 r.

Oborniki w gospodarstwach domowych istnieje możliwość wykorzystywania geotermii niskotemperaturowej poprzez pompy ciepła. Ograniczeniem dla pozyskania energii geotermalnej dla Gminy są w głównej mierze wysokie koszty wierceń³⁷.

Rysunek 8. Położenie Gminy Oborniki na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Teren Gminy Oborniki charakteryzuje się wysokim potencjałem energetycznym cieków wodnych do lokalizacji instalacji wykorzystujących energię wody. Przez Gminę Oborniki przepływają 3 rzeki o potencjale energetycznym. Średni przepływ roczny dla każdego z tych cieków wodnych jest wyższy niż minimalna wartość wynosząca 0,1 m³/s. Największe możliwości rozwoju energii wodnej daje jednak Wełna, na której zlokalizowana jest mała elektrownia wodna (MEW) Kowanówko o mocy 500 kW oraz MEW Oborniki o mocy 330 kW³⁸. MEW Oborniki rocznie jest w stanie wyprodukować 1 440 MWh, co odpowiada

³⁷ Urząd Miejski w Obornikach

³⁸ <https://mew.pl/narzedzia/mapa-mew> (dostęp: 29.07.2026 r.)

przeciętnemu zużyciu energii w około 480 gospodarstwach domowych. Elektrownia wodna należy do grupy energetycznej Enea³⁹.

Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Nie są one jednak wykorzystywane do produkcji biomasy ani biogazu na terenie gminy.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
— funkcjonowanie Programu „Czyste Powietrze” oraz punktu konsultacyjnego w ramach Programu na terenie gminy, — czujniki jakości powietrza zlokalizowane na terenie gminy, — brak ciężkiego przemysłu na terenie gminy, który mógłby powodować zanieczyszczenia powietrza, — odnawialne źródła energii wykorzystywane na terenie gminy.	— przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony zdrowia oraz poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony roślin, — przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – klasa C pod kątem ochrony zdrowia, — uciążliwości zapachowe występujące na terenie gminy, — korzystanie z nieekologicznych paliw stałych do ogrzewania budynków przez mieszkańców.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja ekologiczna mieszkańców, — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii, — realizacja założeń programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej oraz uchwały antysmogowej dla województwa wielkopolskiego.	— rosnące koszty inwestycji OZE, — wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze, — wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych, — zmiany i ocieplenie klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu w Gminie Oborniki są szlaki komunikacyjne obejmujące:

- drogę krajową nr 11 relacji Kołobrzeg - Bytom,

³⁹ Urząd Miejski w Obornikach

- drogę wojewódzką nr 187 relacji Pniewy - Murowana Goślina,
- drogę wojewódzką nr 178 relacji Wałcz - Oborniki
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Źródłem hałasu na terenie Gminy może być również linia kolejowa nr 354 oraz lądowisko Oborniki-Słonawy.

Hałas stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia, wpływając negatywnie zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i na funkcjonowanie zwierząt. Długotrwała ekspozycja na hałas może prowadzić do poważnych konsekwencji, takich jak zaburzenia snu, choroba niedokrwienna serca, obniżona koncentracja czy zwiększona drażliwość.

Aby zminimalizować hałas komunikacyjny, należy stosować ciche nawierzchnie drogowe oraz rozwijać infrastrukturę zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych. Ważne jest także promowanie transportu publicznego, rowerowego i pieszego, a także wprowadzanie stref ograniczonej prędkości.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężania hałasu jest także monitoring.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystki- m dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowi- ska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Wyniki pomiarów hałasu w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

W latach 2024-2025 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie Gminy Oborniki pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego, kolejowego i lotniczego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, nie zostały również przekazane wyniki takich

pomiarów wykonanych przez inne podmioty. W roku 2023 Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, wykonał pomiary akustyczne w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178, w ramach analizy porealizacyjnej dla zadania „Budowa obwodnicy Obornik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 178 Wałcz-Oborniki”⁴⁰.

Pomiary hałasu emitowanego do środowiska przeprowadzono w 7 punktach zlokalizowanych w sąsiedztwie drogi nr 178 (4 punkty) oraz drogi S11, w rejonie włączenia obwodnicy (3 punkty). Punkty pomiarowe znajdowały się w odległości mniejszej niż 2 m od elewacji budynków objętych ochroną akustyczną. Badania wykonano przy zamkniętych oknach metodą bezpośrednich pomiarów prowadzonych przez 24 godziny, określając równoważny poziom hałasu dla pory dziennej i nocnej. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Wyniki pomiarów poziomu hałasu drogowego w wybranych punktach pomiarowych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178 i drogi krajowej nr S11 w Obornikach w 2023 r.

Lp.	Nr drogi	Lokalizacja punktu pomiarowego	Równoważny poziom hałasu L _{Aeq} [dB]	Odległość zabudowy* [m]	Natężenie ruchu [pojazdy/h]	
					ogółem	pojazdy ciężkie
1	178	Oborniki, ul. Kalinowa 1A, w odległości 17 m od drogi, na wysokości 4,8 m, zabudowa jednorodzinna	54,7	18/-	629	41
		jw. pora nocy	49,1		113,3	4,3
2	178	Oborniki, ul. Żwirki Wigury 1, w odległości 18 m od drogi, na wysokości 5 m, zabudowa jednorodzinna	56,6	7/45	445,5	49,3
		jw. pora nocy	52,4		91,6	7
3	178	Oborniki, ul. Piotra Wedelickiego 1a, w odl. 50 m od drogi, na wysokości 2,1 m, zabudowa jednorodzinna	50,8	45/7	445,5	49,3
		jw. pora nocy	43,9		91,6	7
4	178	Oborniki, ul. Paderewskiego 2, w odległości 35 m od drogi, na wysokości 4,9 m, zabudowa jednorodzinna	59,2	36/25	445,5	49,3
		jw. pora nocy	54,3		91,6	7
5	S11	Oborniki, ul. Kasztanowa 13, w odległości 20 m od drogi, na wysokości 1,8 m, zabudowa jednorodzinna	49,2	7/4	1065,9	181,6
		jw. pora nocy	45,0		224,6	59,1
6	S11	Oborniki, ul. Staszica 7, w odległości 24 m od drogi, na wysokości 4,5 m, zabudowa jednorodzinna	59,4	18/15	937,7	147,3
		jw. pora nocy	54,9		189,9	47,6
7	S11	Oborniki, ul. Staszica 8, w odległości 17 m od drogi, na wysokości 5,2 m, zabudowa jednorodzinna	61,5	15/18	937,7	147,3
		jw. pora nocy	57,5		189,9	47,6

Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2023
<https://www.gov.pl/web/gios/hasas-wielkopolskie-rok-2023> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zgodność z obowiązującymi normami potwierdziły również wyniki obliczeń rozkładu poziomu dźwięku w obszarze oddziaływania akustycznego analizowanej inwestycji.

⁴⁰ Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Ponadto, w roku 2022 Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach wykonał pomiary okresowe hałasu drogowego w otoczeniu drogi powiatowej nr 2041P w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Obornikach. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku w porze dnia oraz w porze nocy⁴¹. Wyniki pomiarów wykorzystano następnie do realizacji strategicznej mapy hałasu wykonanej przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad dla drogi krajowej S11 na terenie gminy Oborniki.

W prowadzonym przez GIOŚ rejestrze zawierającym informacje o stanie akustycznym środowiska znajdują się wyniki pomiarów poziomu hałasu przemysłowego wykonanych w 2025 r. w otoczeniu zakładu produkującego meble w Obornikach. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Rejestr nie obejmuje jednak wszystkich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą⁴².

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2025 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej, która przebiega przez Gminę Oborniki.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków drogi krajowej, która przebiega przez teren Gminy Oborniki, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi krajowej przebiegającej przez teren Gminy Oborniki

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
11	ROGOŹNO /AL. PIŁSUDSKIEGO (DW241)/ - OBORNIKI /UL. POLNA/	12 131
	OBORNIKI /PRZEJŚCIE 1: UL. POLNA - UL. WRONIECKA (DW178)/	16 696
	OBORNIKI /PRZEJŚCIE 2: UL. WRONIECKA (DW178) - UL. SZAMOTULSKA (DW187)/	17 640
	OBORNIKI /UL. SZAMOTULSKA (DW187)/ - W. POZNAŃ PŁN.	22 453

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-2025> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 14 880 poj./dobę. Na odcinkach drogi krajowej nr 11 OBORNIKI /PRZEJŚCIE 1: UL. POLNA - UL. WRONIECKA (DW178)/, OBORNIKI /PRZEJŚCIE 2: UL. WRONIECKA (DW178) - UL. SZAMOTULSKA (DW187)/ i OBORNIKI /UL. SZAMOTULSKA (DW187)/ - W. POZNAŃ PŁN. przebiegających przez teren gminy Oborniki został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach

⁴¹ Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2022

⁴² Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

krajowych ogółem. Z tego względu na tych odcinkach natężenie ruchu może być źródłem hałasu na terenie Gminy.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2025 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Oborniki.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg wojewódzkich, które przebiegają przez teren Gminy Oborniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Oborniki

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
178	POŁAJEWO - OBORNIKI	6 576
	OBORNIKI /OBWODNICA: RONDO GALUBY - RONDO STEPKI (DK11)/	7 903
187	SZAMOTUŁY - OBORNIKI /GR. MIASTA/	5 174
	OBORNIKI /PRZEJŚCIE: GR. MIASTA - DK11/	6 251
	OBORNIKI /DK11/ - PRZEBĘDOWO /DW196/	5 214

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-2025> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem wynosił 4 236 poj./dobę. Na odcinkach dróg wojewódzkich nr 178 i 187 przebiegających przez teren Gminy Oborniki został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem.

Klimat akustyczny Gminy Oborniki kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny związany z ruchem drogowym. Największa presja akustyczna może występować w sąsiedztwie drogi krajowej nr 11 oraz dróg wojewódzkich nr 178 i 187. Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu wskazują, że natężenie ruchu na większości odcinków przebiegających przez gminę przekracza wartości średnie dla dróg danej kategorii, co może wpływać na lokalne pogorszenie warunków akustycznych.

W latach 2024-2025 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził na terenie Gminy pomiarów hałasu komunikacyjnego, kolejowego ani lotniczego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dostępne są natomiast wyniki badań wykonanych przez zarządców dróg. Pomiary przeprowadzone w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178, drogi S11 oraz drogi powiatowej nr 2041P, nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w porze dziennej ani nocnej. Przekroczeń nie stwierdzono również podczas pomiarów hałasu przemysłowego wykonanych w sąsiedztwie jednego z zakładów produkcyjnych w Obornikach. Wyniki te odnoszą się jednak wyłącznie do badanych lokalizacji i nie przedstawiają pełnego stanu klimatu akustycznego Gminy.

Warunki akustyczne na terenie Gminy Oborniki są zróżnicowane przestrzennie i zależą przede wszystkim od sposobu zagospodarowania terenu. Największa uciążliwość hałasowa może występować w mieście oraz w miejscowościach położonych przy głównych ciągach komunikacyjnych. Na obszarach wiejskich, oddalonych od dróg o dużym natężeniu ruchu, klimat akustyczny jest na ogół korzystniejszy. Okresowe uciążliwości mogą być związane również z ruchem kolejowym, działalnością zakładów produkcyjnych, pracami budowlanymi i działalnością rolniczą. Znaczenie poszczególnych źródeł hałasu może zmieniać się w zależności od pory dnia, natężenia ruchu i lokalnych warunków terenowych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury transportowej może prowadzić do zwiększenia liczby osób narażonych na hałas. Istotne jest zatem zachowanie odpowiednich odległości między źródłami hałasu a terenami wymagającymi ochrony akustycznej. Działania planistyczne i inwestycyjne powinny zmierzać do zapobiegania powstawaniu nowych konfliktów przestrzennych oraz utrzymania odpowiedniej jakości życia mieszkańców.

Długotrwałe narażenie na hałas może obniżać komfort życia mieszkańców, powodować stres, zaburzenia snu i problemy z koncentracją, a także niekorzystnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Szczególnie narażone są tereny zabudowy mieszkaniowej położone w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych.

Istotne jest zatem dalsze monitorowanie klimatu akustycznego oraz uwzględnianie ochrony przed hałasem w planowaniu przestrzennym. Ograniczeniu presji akustycznej mogą służyć m.in. modernizacja nawierzchni dróg, poprawa organizacji ruchu, rozwój transportu zbiorowego i infrastruktury pieszo-rowerowej oraz stosowanie zieleni izolacyjnej.

5.1.2.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem.

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— nie stwierdzono przekroczeń hałasu przemysłowego i komunikacyjnego na terenie gminy, — średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi krajowej nr 11 ROGOŹNO /AL. PIŁSUDSKIEGO (DW241)/ - OBORNIKI /UL. POLNA/ przebiegającej przez teren gminy jest niższy niż średnia na wszystkich drogach krajowych, — wykonano strategiczne mapy hałasu na terenie gminy.	— średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich nr 178 i 187 przebiegających przez teren gminy jest wyższy niż średnia na wszystkich drogach wojewódzkich, — średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi krajowej nr 11 OBORNIKI /PRZEJŚCIE 1: UL. POLNA - UL. WRONIECKA (DW178)/, OBORNIKI /PRZEJŚCIE 2: UL. WRONIECKA (DW178) - UL. SZAMOTULSKA (DW187)/ i OBORNIKI /UL. SZAMOTULSKA (DW187)/ - W. POZNAŃ PŁN. przebiegających przez teren gminy jest wyższy niż średnia na wszystkich drogach krajowych, — linia kolejowa zlokalizowana na terenie gminy,

	— lądowisko zlokalizowane na terenie gminy, — brak przeprowadzonych badań hałasu kolejowego i lotniczego na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania uciążliwości powodowanych przez hałas, — remonty nawierzchni dróg publicznych, — stosowanie rozwiązań technicznych lub technologicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu, — budowa ścieżek rowerowych.	— wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie Gminy Oborniki, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych

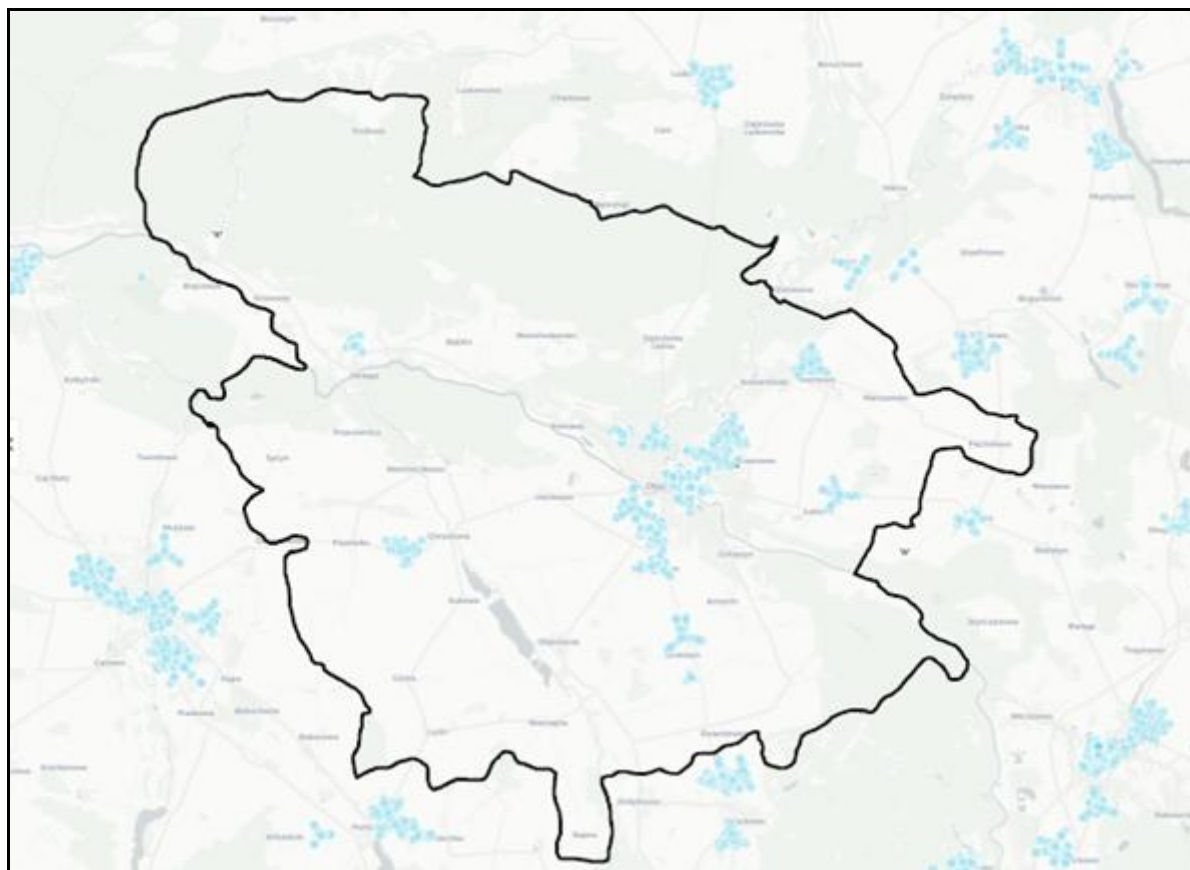
lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Przez obszar Gminy przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia: linia 110 kV Czerwonak–Bolechowo–Oborniki–Rogoźno oraz dwutorowa linia 400 kV Piła Krzewina–Plewiska, której jeden tor pracuje czasowo pod napięciem 220 kV. Długość odcinka linii 110 kV Bolechowo–Oborniki na terenie gminy wynosi 5,28 km, natomiast odcinka Oborniki–Rogoźno – 5,46 km. Gmina jest zaopatrywana w energię elektryczną za pośrednictwem Głównego Punktu Zasilającego Oborniki 110/15 kV, zlokalizowanego we wschodniej części miasta, w rejonie Kowanowa⁴³.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

⁴³ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Oborniki 2023 r.

Rysunek 9. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

- < 7 V/m
- 7-14 V/m
- 14-21 V/m
- 21-26 V/m
- > 26 V/m
- pomiary selektywne

Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Na terenie Gminy Oborniki ostatnie pomiary PEM w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzono w roku 2024. Wykonano je w miejscowości Oborniki w dwóch punktach pomiarowych: przy ul. Bocznej i Kowanowskiej oraz przy ul. Mickiewicza. W opomiarowanych punktach poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniósł odpowiednio: <0,8 V/m (poniżej oznaczalności sondy pomiarowej) oraz 0,8 V/m⁴⁴.

Istniejące urządzenia na terenie Gminy Oborniki nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględniać następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów

⁴⁴ Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
— brak urządzeń powodujących większe zagrożenie w zakresie emisji szkodliwych fal elektromagnetycznych, — brak przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych w środowisku.	— występowanie na terenie gminy linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.
Szanse	Zagrożenia
— wprowadzenie systemu monitoringu środowiska - okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	— rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotyczące pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie Gminy

Gmina Oborniki pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Warty, wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry.

Rzeka Warta jest podstawowym i najważniejszym ciekim wodnym na terenie Gminy Oborniki. W granicach gminy jej długość wynosi około 26,50 km. Podobnie jak inne rzeki regionu charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania, znaczną zmiennością odpływu w ciągu roku oraz dużą rozpiętością między przepływami minimalnymi i maksymalnymi.

U ujścia rzeki Wełny do Warty położone jest miasto Oborniki. Jest ona dużym, bezpośrednim prawobrzeżnym dopływem Warty, odprowadzającym wody z północnej i północno-wschodniej części gminy. Najdłuższym lewobrzeżnym dopływem Warty na tym terenie jest Samica Kierska.

Oprócz wymienionych rzek na obszarze gminy występuje stosunkowo gęsta sieć mniejszych cieków, stanowiących dopływy podstawowej sieci rzecznej. Część z nich, w następstwie przeprowadzonych prac hydrotechnicznych, została przekształcona w rowy melioracyjne. Do

najważniejszych urządzeń melioracyjnych należą: Kanał Zaganka, Kończak, Kanał Kiszewski, Kanał Baborowski oraz Kanał Przecławski.

W środkowo-zachodniej części Gminy Oborniki, położone jest Jezioro Sycyńskie o powierzchni 4,50 ha. Jest to niewielkie, naturalne i odpływowe jezioro, wykazujące postępujące zarastanie, połączone rowem z rzeką Samą.

Gospodarka rybacka prowadzona jest w miejscowości Objezierze. Ponadto na terenie Gminy Oborniki funkcjonuje kilkanaście prywatnych łowisk.

W północno-wschodniej części miasta Oborniki znajduje się ponadto wypełnione wodą wyrobisko poeksploatacyjne, dopuszczone do użytkowania w celach rekreacyjnych. Od 2018 r. obiekt ten jest objęty nadzorem jako zorganizowane kąpielisko na terenie Gminy Oborniki. Corocznie Rada Miejska w Obornikach uchwala okres trwania sezonu kąpielowego na terenie kąpieliska⁴⁵.

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Oborniki występują zlewnie następujących JCWP:

- RW600012185999 – Warta od Kopli do Wełny,
- RW6000151871299 – Samica Kierska,
- RW60001018689 – Flinta,
- RW600010187132 – Dopływ z Bąblińca,
- RW600010187149 – Kończak,
- RW60001218719 – Warta od Wełny do Samy,
- RW60000918692 – Dopływ z Nienawiszcza,
- RW600009186949 – Zaganka,
- RW600009187279 – Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego,
- RW60001118729 – Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia,
- RW60001618699 – Wełna od Nielby do ujścia.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu

⁴⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

wód powierzchniowych sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

W tabeli poniżej przedstawiono klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych za 2025 rok oraz ocenę stanu wód JCWP na terenie Gminy Oborniki za lata 2019-2024.

Tabela 15. Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych za 2025 rok oraz ocena stanu JCWP za lata 2019-2024

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Warta od Kopli do Welny	RW600012185999	5 (2023)	1 (2023)	1 (2025)	1 (2023)	5 zły potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Samica Kierska	RW6000151871299	4 (2024)	<=2 (2023)	>2 (2025)	1 (2023)	4 słaby potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Flinta	RW60001018689	3 (2024)	3 (2023)	>2 (2025)	3 (2024)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Dopływ z Bąblińca	RW600010187132	3 (2024)	1 (2020)	>2 (2024)	1 (2020)	3 umiarkowany stan ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Kończak	RW600010187149	3 (2024)	>2 (2024)	2 (2025)	2 (2024)	3 umiarkowany potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Warta od Welny do Samy	RW60001218719	3 (2025)	1 (2023)	1 (2025)	1 (2023)	4 słaby potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Dopływ z Nienawiszcza	RW60000918692	5 (2024)	4 (2023)	>2 (2023)	-	5 zły stan ekologiczny (2024)	brak klasyfikacji	Zły stan wód (2024)
Zaganka	RW600009186949	5 (2024)	5 (2023)	>2 (2023)	-	5 zły stan ekologiczny (2024)	brak klasyfikacji	Zły stan wód (2024)
Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego	RW600009187279	4 (2024)	<=3 (2024)	>2 (2025)	2 (2024)	4 słaby potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia	RW60001118729	3 (2024)	<=2 (2024)	>2 (2025)	2 (2024)	3 Umiarkowany potencjał ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)
Wełna od Nielby do ujścia	RW60001618699	3 (2025)	2 (2023)	>2 (2025)	2 (2023)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2024)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2024)	Zły stan wód (2024)

Źródło: Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, Monitoring wód powierzchniowych

W granicach Gminy Oborniki wyznaczono jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych:

- Dopływ z Bąblińca
- Kończak
- Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego
- Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia
- Samica Kierska
- Warta od Kopli do Wełny
- Warta od Wełny do Samy
- Wełna od Nielby do ujścia
- Zaganka.

W 2025 r. dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP, objętych monitoringiem w latach 2019-2024. Ocena ta uwzględnia tzw. zasadę dziedziczenia, co oznacza, że do jej wykonania posłużyły najnowsze wyniki badań uzyskane w latach 2019-2024. Klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP dokonuje się nie rzadziej niż co 3 lata.

Wszystkie JCWP przepływające przez teren Gminy Oborniki były objęte badaniami monitoringowymi w latach 2019-2024 i stan ich wód został oceniony:

- Dopływ z Bąblińca – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Dopływ z Bąblińca – Kiszewko (gmina Oborniki, powiat obornicki),
- Kończak – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Kończak – Stobnica (gmina Oborniki, powiat obornicki),
- Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Sama - Szamotuły (gmina Szamotuły, powiat szamotulski),
- Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Sama - Słapanowo-Huby (gmina Obrzycko, powiat szamotulski),
- Samica Kierska – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Samica Kierska – Niemieczkowo (gmina Oborniki, powiat obornicki),
- Warta od Kopli do Wełny – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Gołaszyn (gmina Oborniki, powiat obornicki),
- Warta od Wełny do Samy – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Warta – Kiszewo (gmina Oborniki, powiat obornicki),

- Wełna od Nielby do ujścia – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo- kontrolnym Wełna – Kowanówko (gmina Oborniki, powiat obornicki),
- Zaganka – badania prowadzono w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym Zaganka – Rożnowo (gmina Oborniki, powiat obornicki).

Stan JCWP w latach 2019-2024:

Dopływ z Bąblińca

Stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany ze względu na III klasę elementów biologicznych (makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźnika: fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźnika: benzo(a)piren. Stan wód oceniono jako zły.

Kończak

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany ze względu na klasę elementów biologicznych – III klasa (makrobezkręgowce bentosowe). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano poniżej II klasy; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: BZT5, ogólny węgiel organiczny, azot azotanowy, azot ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźników: difenyletery bromowane (w biocie) oraz benzo(a)piren (w wodzie). Stan wód oceniono jako zły.

Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako słaby ze względu na klasę elementów biologicznych – IV klasa (makrobezkręgowce bentosow, ichtiofauna). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano poniżej III klasy; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V) i fosfor ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźników: benzo(a)piren. Stan wód oceniono jako zły.

Sama od Kan. Przybrodzkiego do ujścia

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany ze względu na klasę elementów biologicznych – III klasa (makrobezkręgowce bentosowe, fitobentos). Elementy

hydromorfologiczne sklasyfikowano poniżej II klasy; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, azot amonowy, azot azotanowy, azot ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźników: difenyletery bromowane, rtęć i jej związki (w biocie) oraz benzo(a)piren (w wodzie). Stan wód oceniono jako zły.

Samica Kierska

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako słaby ze względu na klasę elementów biologicznych – IV klasa (makrobezkręgowce bentosowe). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano poniżej II klasy; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: BZT5, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V) i fosfor ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźnika: benzo(a)piren. Stan wód oceniono jako zły.

Warta od Kopli do Wełny

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako zły ze względu na klasę elementów biologicznych – V klasa (fitoplankton). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: BZT5, azot ogólny. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźników: difenyletery bromowane, rtęć i jej związki (w biocie). Stan wód oceniono jako zły.

Warta od Wełny do Samy

Potencjał ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako słaby ze względu na klasę elementów biologicznych – IV klasa (fitoplankton). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w I klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźnika: BZT5. Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźnika: benzo(a)piren. Stan wód oceniono jako zły.

Wełna od Nielby do ujścia

Stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany ze względu na III klasę elementów biologicznych (makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna). Elementy hydromorfologiczne

sklasyfikowano w II klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: przewodność w 20°C, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny sklasyfikowano poniżej dobrego – przekroczenia środowiskowych norm jakości występowały w wypadku wskaźników: difenyloetery bromowane, rtęć i jej związki (w biocie) i benzo(a)piren (w wodzie). Stan wód oceniono jako zły.

Zaganka

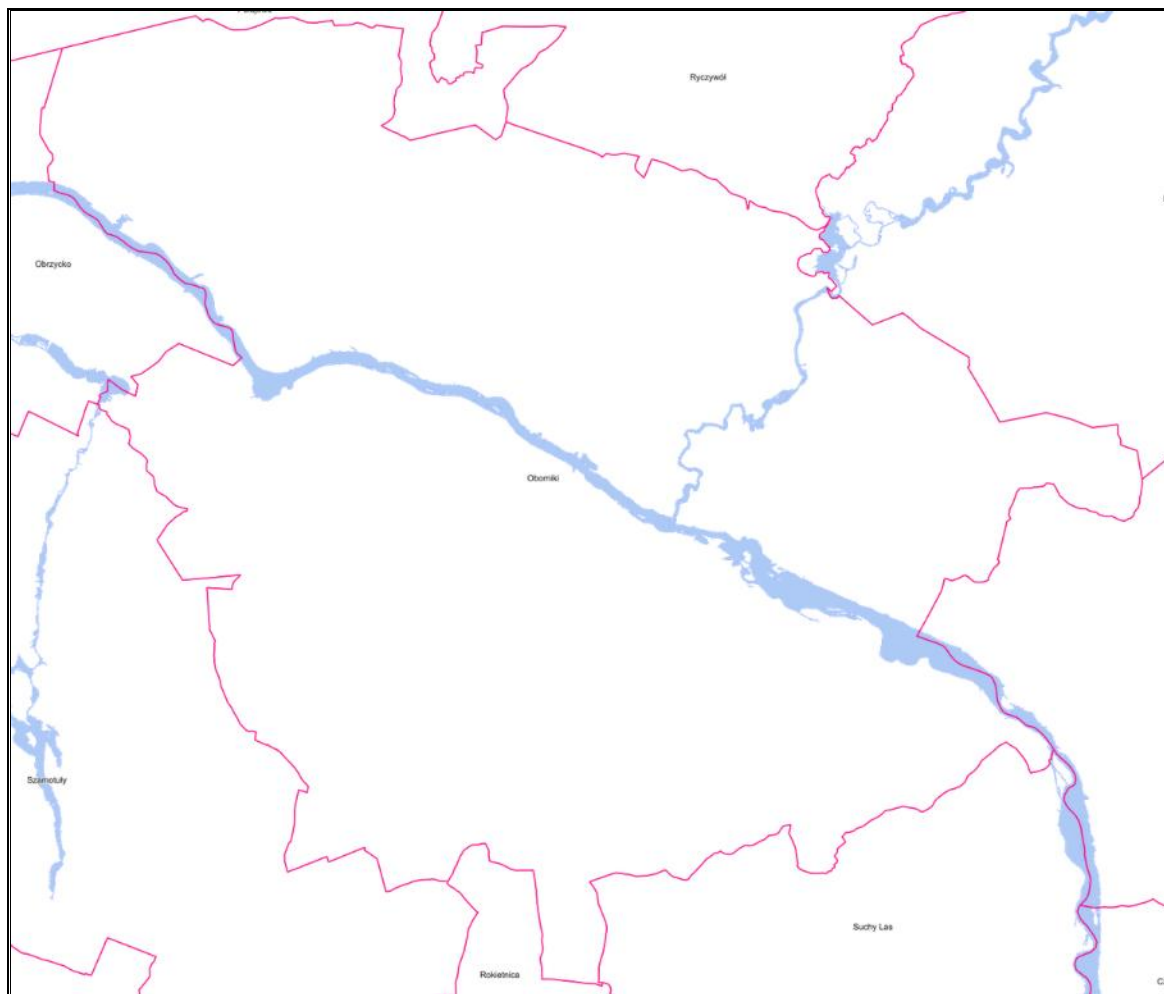
Stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako zły ze względu na V klasę elementów biologicznych (ichtiofauna). Elementy hydromorfologiczne sklasyfikowano w V klasie; elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego – przekroczenia wartości granicznych II klasy występowały w wypadku wskaźników: ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V) i fosfor ogólny. Stanu chemicznego nie sklasyfikowano ze względu na brak wymaganej liczby oznaczeń w ciągu roku (brak wody). Stan wód oceniono jako zły.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi⁴⁶. Na terenie Gminy Oborniki występuje zagrożenie powodziowe, co przedstawiono na poniższej mapie.

⁴⁶ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach (dostęp: 29.07.2026 r.)

Rysunek 10. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Oborniki

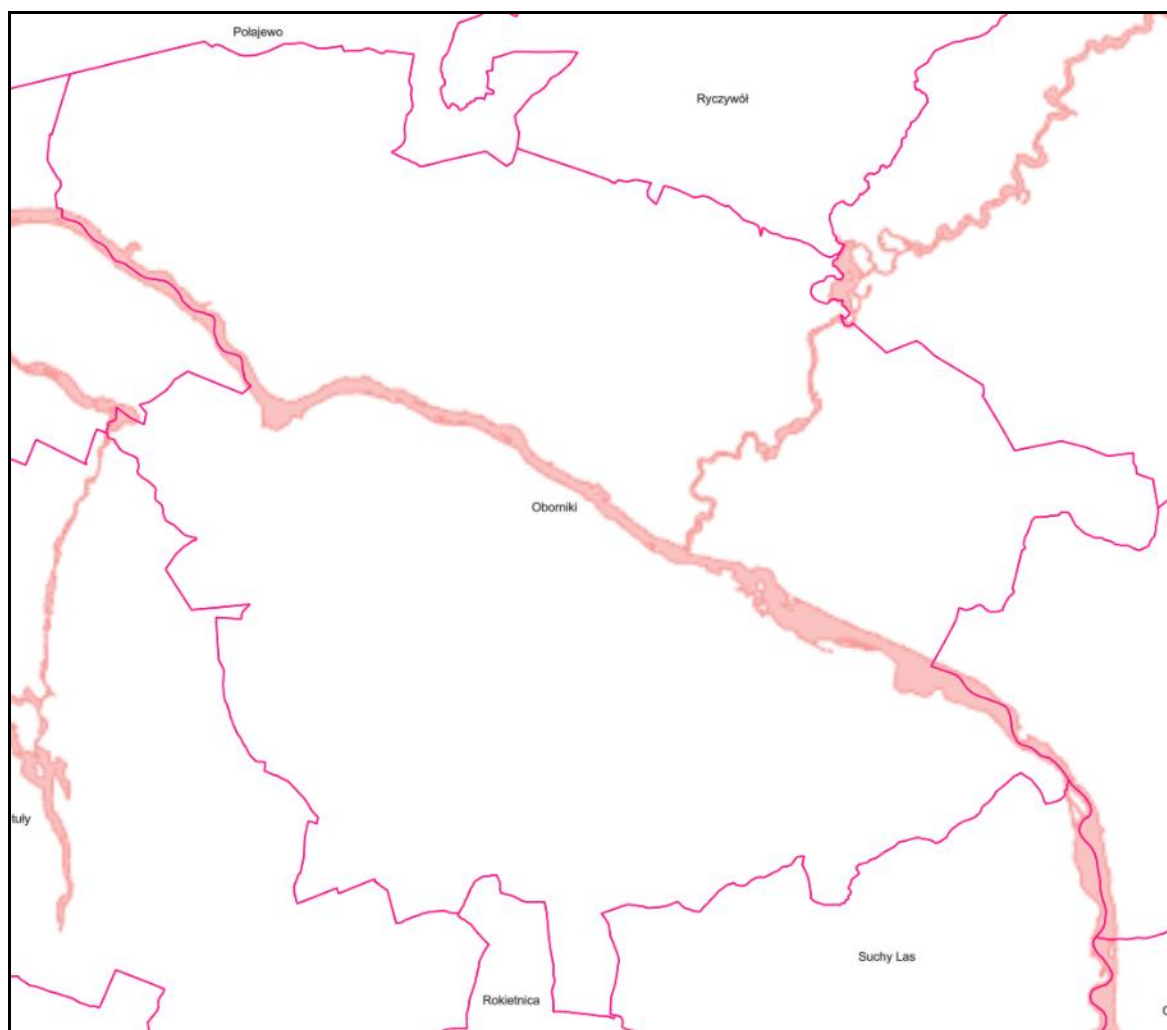
Legenda:

 - obszar szczególnego zagrożenia powodziowego 1% z Map zagrożenia powodziowego od strony rzeki

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie Gminy Oborniki występuje ryzyko powodziowe, co przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 11. Wstępna ocena ryzyka powodziowego na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

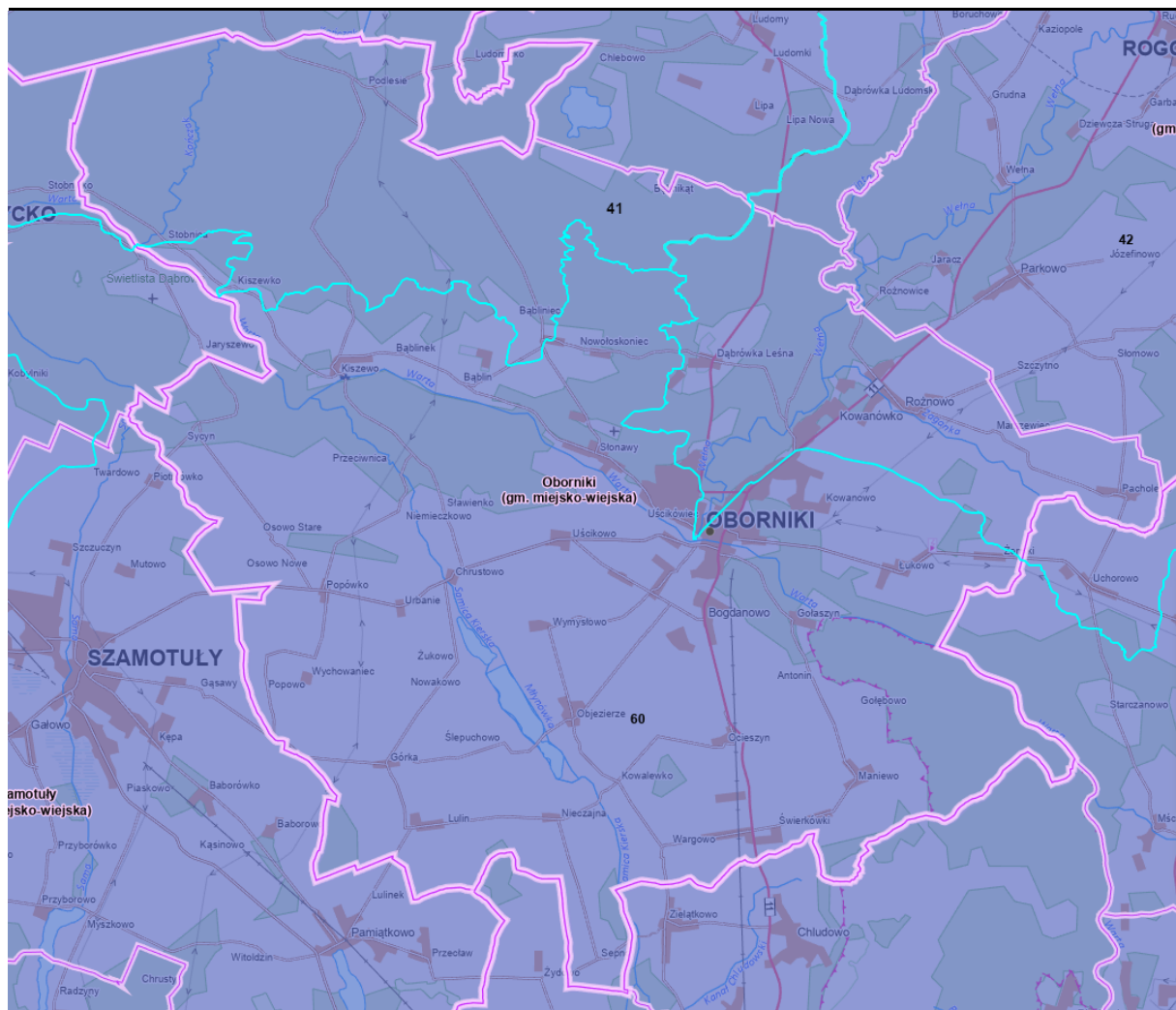
 - obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren Gminy Oborniki znajduje się na obszarze jednolitych części wód podziemnych: JCWPd nr 60 (PLGW600060), JCWPd nr 42 (PLGW600042) i JCWPd nr 41 (PLGW600041).

Rysunek 12. JCWPd na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

 - granice JCWPd

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Badania wód podziemnych na obszarze gminy w 2025 roku, prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych, w miejscowości Nieczajna (punkt numer 2572 według bazy MONBADA) oraz w miejscowości Maniewo (punkt numer 2573 według bazy MONBADA). W miejscowości Nieczajna, woda mieściła się w III klasie – wody zadowalającej jakości, ze względu na zawartość żelaza, wapnia, wodorowęglanów i tlenu rozpuszczonego. W miejscowości Maniewo, woda mieściła się w II klasie – wody dobrej jakości.

5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe: wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. W obszarach deficytowych w wodę kryteria ilościowe przyjęte dla GZWP mogą być niższe, lecz wyróżniające zbiornik o znaczeniu praktycznym na tle ogólnie mniej korzystnych warunków hydrogeologicznych.

Gmina Oborniki nie jest zlokalizowana w obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych⁴⁷.

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych wynika głównie z działalności człowieka, zarówno bezpośredniej, jak i pośredniej, obejmującej rolnictwo, działalność gospodarczą oraz poziom urbanizacji terenu. Do potencjalnych zagrożeń wpływających na zasoby i jakość wód na terenie gminy zalicza się m.in. spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych zwłaszcza związkami biogennymi, takimi jak azot i fosfor, pochodzącymi z rolnictwa. Problem ten nasila nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe praktyki agrotechniczne. Długotrwały i nadmierny spływ składników biogennych prowadzi do przeżyźnienia wód, zjawiska znanego jako eutrofizacja. Proces ten wywołuje szereg negatywnych konsekwencji, takich jak zakwity wód (gwałtowny rozwój makrofytów i toksycznych glonów, w tym sinic), zakwaszenie wód, pogłębianie stref beztlenowych, spadek przezroczystości wody, wymieranie ryb, a także znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. Stopniowa degradacja zbiorników wodnych może doprowadzić do ich całkowitego zaniku w wyniku zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla polskich wód powierzchniowych, głównie z powodu nadmiernego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, które przedostają się do wód w wyniku spływów powierzchniowych.

Dodatkowym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna infrastruktura sanitarna na terenie Gminy. W obszarach nieskanalizowanych mieszkańcy korzystają z

⁴⁷ <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne> (dostęp: 29.07.2026 r.)

bezodpływowych zbiorników (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. W przypadku nieszczelnych szamb istnieje ryzyko skażenia gleby i wód w okolicy posesji. Bakteriologiczne zanieczyszczenia mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie zdrowotne, a chemiczne przedostają się do gleby i roślin, w tym warzyw i zbóż. Szkodliwe związki chemiczne mogą rozprzestrzeniać się na większe odległości, prowadząc do skażenia wód podziemnych, co dodatkowo pogarsza stan środowiska wodnego.

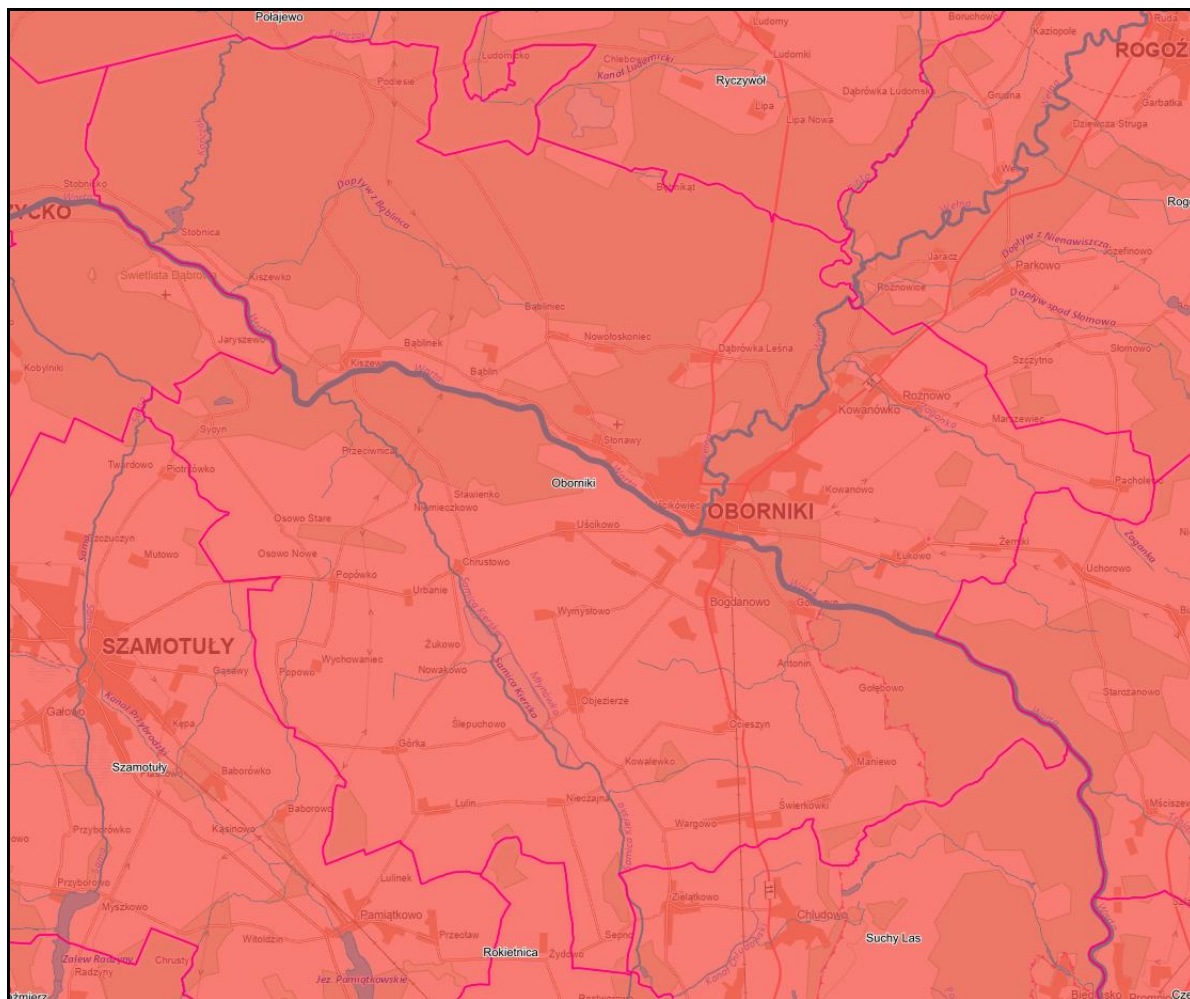
5.1.4.7. Zagrożenie suszą

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza atmosferyczna jest to okres, w którym opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w ciepłej porze roku, wzmagający inwestycyjne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. Teren Gminy Oborniki jest ekstremalnie zagrożony suszą atmosferyczną, co ukazano na poniższym rysunku.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

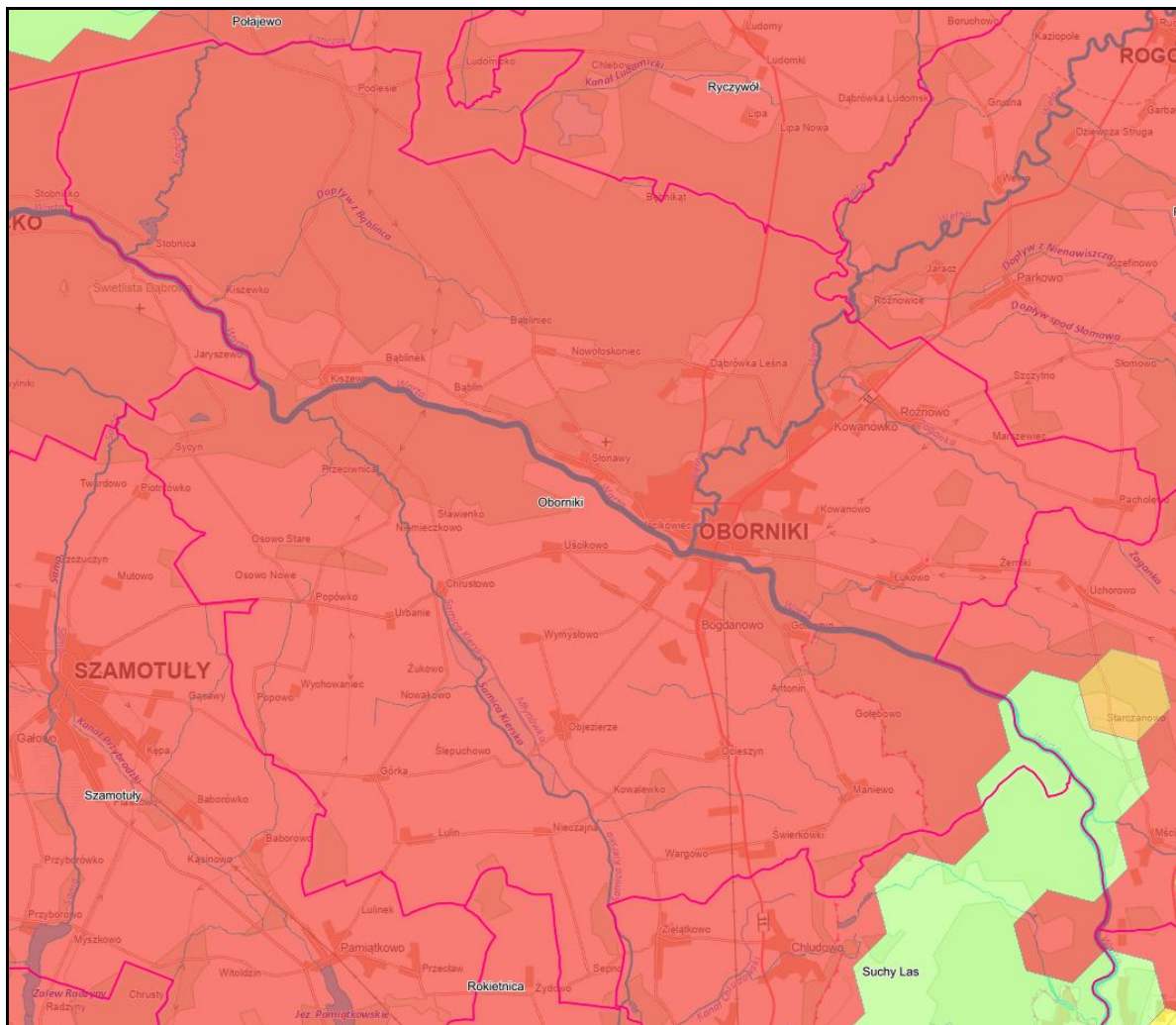
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Nazywana jest również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomase i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. Na terenie Gminy Oborniki dominują

obszary o ekstremalnym zagrożeniu suszą rolniczą. Jedyne niewielki fragment położony w południowo-wschodniej części gminy charakteryzuje się słabym zagrożeniem suszą rolniczą, co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

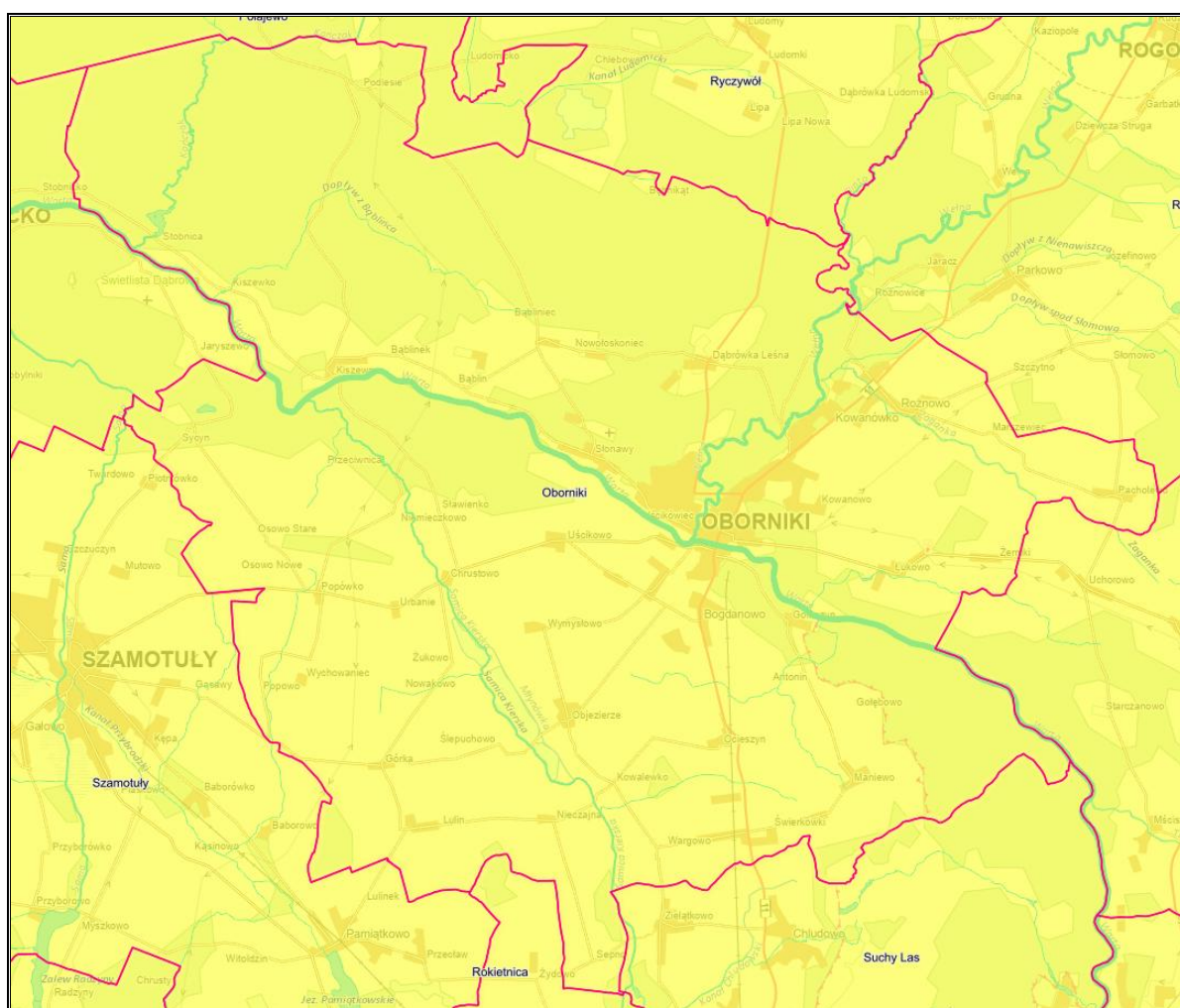
Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb, oznaczających wystąpienie suszy, stwierdzono na terenie gminy występowanie zagrożenia suszą rolniczą (w 2025 r. i 2026 r. przymrozki wiosenne). Analiza została przeprowadzona w Systemie Monitoringu Suszy Rolniczej. Ponadto w Gminie Oborniki

działa powołana przez Wojewodę Wielkopolskiego Gminna Komisja ds. oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej⁴⁸.

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. Na terenie Gminy Oborniki występuje umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną, co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

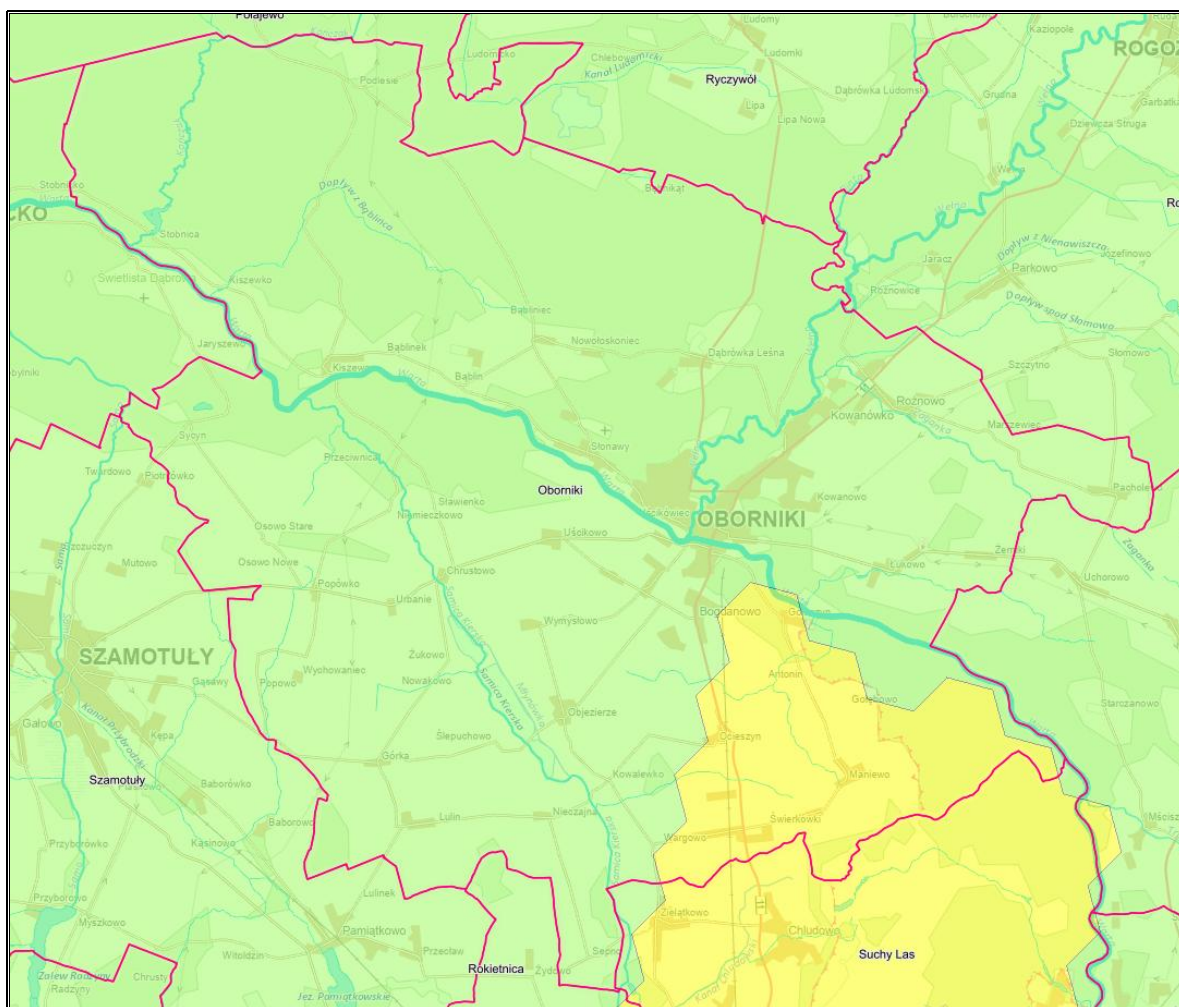
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

⁴⁸ Urząd Miejski w Obornikach

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. Jak przedstawiono na mapie poniżej teren Gminy Oborniki jest w przewadze słabo zagrożony suszą hydrogeologiczną. Jedynie niewielki fragment położony w południowo-wschodniej części gminy charakteryzuje się umiarkowanym zagrożeniem suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie Gminy Oborniki

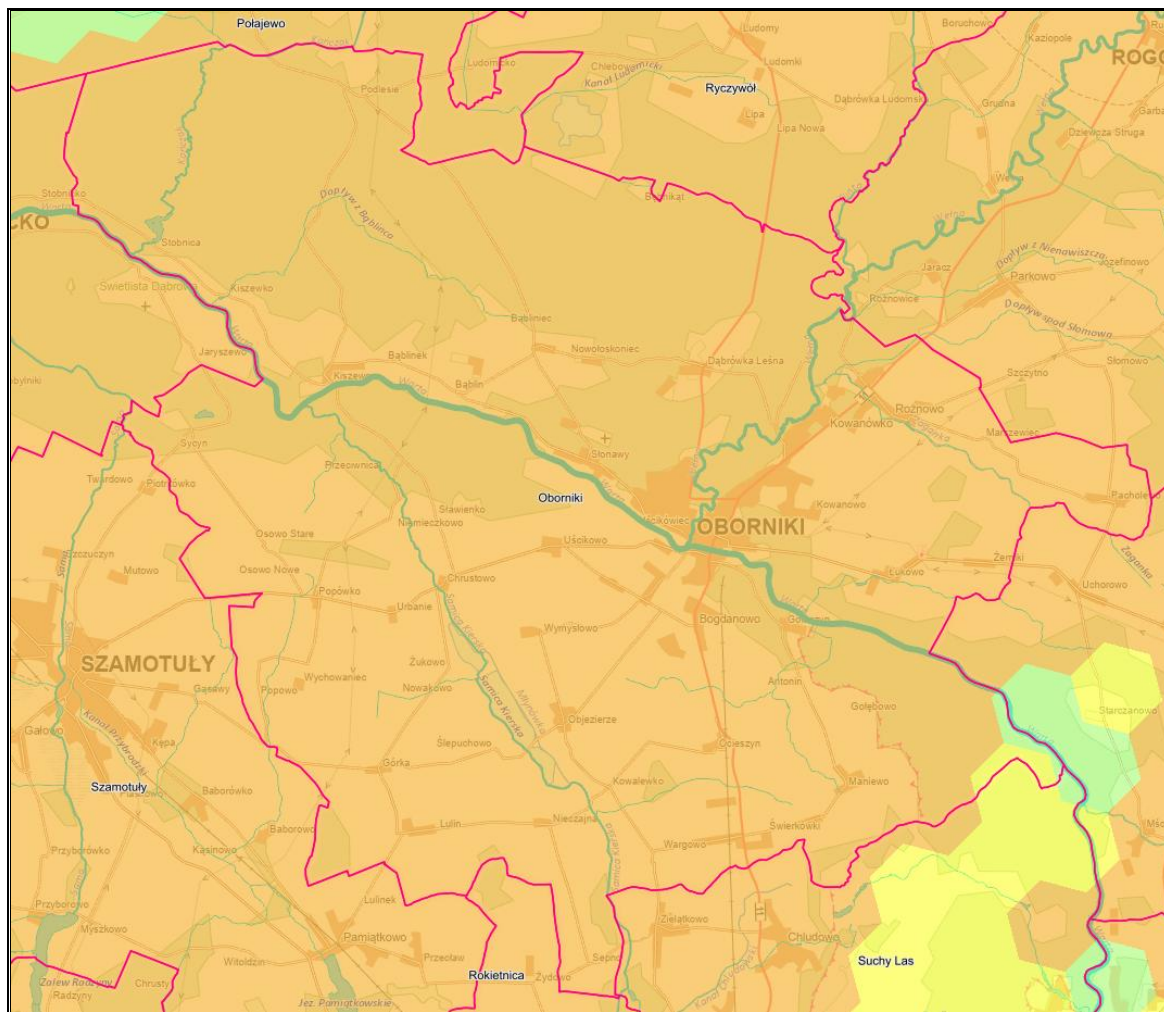
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Na terenie Gminy Oborniki dominują obszary silnie zagrożone suszą. Jedynie niewielki fragment położony w południowo-wschodniej części gminy charakteryzuje się słabym i umiarkowanym zagrożeniem suszą, co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 17. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 29.07.2026 r.)

Zjawisko suszy powoduje nadmierne odparowywanie wody z gleby, co prowadzi do jej przesuszenia i ma bezpośredni wpływ na zdolność gleby do utrzymania życia roślin. Susza sprzyja wysychaniu roślinności, co zwiększa ryzyko wystąpienia pożarów lasów i obszarów trawiastych. Sucha roślinność staje się łatwopalnym materiałem. Spadek poziomu wód gruntowych i powierzchniowych może prowadzić do zmniejszenia dostępności wody pitnej dla społeczności lokalnych. Konieczność ograniczania zużycia wody może wpływać na codzienne życie ludzi, a także na sektor gospodarczy. W związku z tym, zarządzanie skutkami suszy wymaga holistycznego podejścia, które obejmuje zarówno działania prewencyjne, jak i adaptacyjne, mające na celu minimalizację negatywnych skutków tego zjawiska na środowisko, rolnictwo i społeczeństwo.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.8 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
— monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — wody podziemne zadowalającej i dobrej jakości.	— zły stan wód powierzchniowych na terenie gminy, — silne zagrożenie suszą na terenie gminy, — występowanie w ostatnich latach zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy, — zbiorniki bezodpływowe znajdujące się na terenie gminy, — występowanie zagrożenia i ryzyka powodziowego na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni, — kontynuacja działań z zakresu ochrony wód, — rozwój „systemu retencjonowania wody” w postaci rozbudowy tzw. małej retencji, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.	— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — anomalie pogodowe.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

Na przełomie lat 2021-2025 długość czynnej sieci rozdzielczej wzrosła o 3,80% w stosunku do 2021 roku. Wzrosła również liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania o 418 sztuk, tj. 8,68%. Natomiast stopień zwodociągowania w 2025 roku wyniósł 86,86%. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17. Sieć wodociągowa na terenie gminy Oborniki w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021	2022	2023	2024	2025
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	371,04	375,07	378,84	383,30	385,15

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 818	4 967	5 087	5 168	5 236
Awarie sieci wodociągowej	szt.	62	55	51	49	35
Stopień zwodociągowania	%	85,97	86,31	86,54	86,73	86,86
Liczba budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	5 604	5 755	5 878	5 959	6 028

Źródło: Urząd Miejski w Obornikach

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, dostarczana mieszkańcom gminy, pozyskiwana jest z własnych ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie pięciu stacji uzdatniania wody: SUW Oborniki, SUW Nieczajna, SUW Maniewo, SUW Pacholewo oraz SUW Wypalanki⁴⁹.

Strefy ochronne ujęć wody:

- SUW Oborniki posiada ustanowione strefy ochronne obejmujące teren ochrony bezpośredniej i pośredniej w granicach działki Ujęcia. Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej Kowanówko w rejonie miejscowości Oborniki i Kowanówko. Poz. 3194,
- SUW Nieczajna posiada ustanowioną strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w granicach działki Ujęcia. Decyzja OS.IV.6320.1.2013,
- SUW Pacholewo posiada ustanowioną strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w granicach działki Ujęcia. Decyzja OS.IV.6320.2.2013,
- SUW Wypalanki posiada ustanowioną strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w granicach działki Ujęcia. Decyzja PO.ZUZ.4.4100.16.2019.EP⁵⁰.

Na terenie Gminy Oborniki obowiązuje Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej KOWANÓWKO w rejonie miejscowości Oborniki i Kowanówko, zmienione rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 9 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej KOWANÓWKO w rejonie miejscowości Oborniki i Kowanówko.

⁴⁹ Raport o stanie Gminy Oborniki za rok 2025

⁵⁰ Uchwała nr XXV/347/20 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Oborniki

Szczegółowe informacje dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Oborniki są publikowane na stronie internetowej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Obornikach Sp. z o.o. Udostępniane dane obejmują wyniki badań wody dostarczanej z poszczególnych stacji uzdatniania wody: Oborniki (Kowanówko), Pacholewo, Nieczajna, Wypalanki i Maniewo. Publikowanie wyników umożliwia mieszkańcom bieżący dostęp do informacji o właściwościach i bezpieczeństwie wody dostarczanej za pośrednictwem gminnej sieci wodociągowej⁵¹.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

Na przełomie lat 2021-2025 długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła o 4,10 km, tj. 1,85%. Wzrosła również liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania o 276 sztuk, tj. 7,01%. Wzrost występuje także w przypadku awarii sieci kanalizacyjnej. Stopień skanalizowania Gminy w 2025 roku wyniósł 69,91%. Liczba zbiorników bezodpływowych spadła z 1 590 szt. w 2023 r. do 1 502 szt. w 2025 r., czyli o 88 szt. Jednocześnie liczba przydomowych oczyszczalni ścieków zwiększyła się z 497 szt. W 2021 r. do 852 szt. w 2025 r., tj. o 355 szt. Świadczy to o rosnącym zainteresowaniu indywidualnymi rozwiązaniami w zakresie oczyszczania ścieków, szczególnie na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest utrudniona lub ekonomicznie nieuzasadniona. Dane wskazują na stopniowy rozwój infrastruktury służącej gospodarce ściekowej oraz większe wykorzystanie przydomowych oczyszczalni ścieków jako alternatywy dla zbiorników bezodpływowych. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Oborniki w latach 2021-2025

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021	2022	2023	2024	2025
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	221,23	210,88	221,40	222,90	225,33
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 938	4 041	4 123	4 182	4 214
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	150	120	140	150	175
Stopień skanalizowania	%	70,27	70,22	70,14	70,18	69,91
Liczba budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	5 604	5 755	5 878	5 959	6 028
Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	1305	1428	1 590	1 745	1 502
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	497	521	712	810	852

Źródło: Urząd Miejski w Obornikach

⁵¹ <https://www.pwik-oborniki.pl/o-firmie/jakosc-wody/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Gmina Oborniki należy do Aglomeracji Oborniki, która została utworzona na mocy uchwały nr XXV/347/20 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 25 listopada 2020 r. W skład aglomeracji wchodzi następujące miejscowości: Oborniki, Bąbliniec, Bogdanowo, Pacholewo, Dąbrówka Leśna, Gołaszyn, Rożnowo, Kowanowo, Kowanówko, Słonawy, Łukowo, Marszewiec, Nowołoskoniec, Objezierze, Ocieszyn, Świerkówki, Lulin, Wargowo, Nieczajna, Kowalewko, Uścikowo, Chrustowo, Urbanie.

Aglomeracja Oborniki obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Obornikach przy ul. Obrzyckiej 131. Oczyszczalnia spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni wynoszą:

- BZT5 – 943,33 mgO₂/l,
- ChZT – 2 700 mgO₂/l,
- zawiesina ogólna – 1 687,50 mg/l,
- azot ogólny – 170,33 mg/l,
- fosfor ogólny – 36,08 mg/l.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w oczyszczalni wynoszą:

- BZT5 – 5,14 mgO₂/l,
- ChZT – 69,67 mgO₂/l,
- zawiesina ogólna – 10,12 mg/l,
- azot ogólny – 8,35 mg/l,
- fosfor ogólny – 0,70 mg/l⁵².

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
— rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, — wysoki stopień zwodociągowania Gminy,	— występowanie na terenie gminy zbiorników bezodpływowych.

⁵² Sprawozdanie KPOŚK za 2024 r.

— spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r., jeśli chodzi o średnie roczne stężenia ładunków zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w oczyszczalni ścieków znajdującej się w miejscowości Oborniki.	
Szanse	Zagrożenia
— rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.	— ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu Gminy Oborniki ma pochodzenie polodowcowe i została ukształtowana przede wszystkim podczas zlodowacenia północnopolskiego, w stadiale głównym, w fazie poznańskiej. W krajobrazie dominują obszary równinne, urozmaicone lokalnymi wzniesieniami oraz terenami pagórkowatymi⁵³.

Na terenie Gminy Oborniki występują udokumentowane złoża kredy jeziornej, kruszywa naturalnego oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej. Złoża surowców ilastych powstały w trzeciorzędzie, kiedy obszar lądowy, po miocenijskiej fazie rzeczno – jeziornej, obniżył się, w wyniku, czego powstał obejmując całą Wielkopolskę, wielki zalew o charakterze jeziornym, w którym następowała sedimentacja iłów. Czwartorzęd reprezentowany jest przez zarówno osady plejstocenu, jak i holocenu. W plejstocenie tworzyły się osady glacialne w postaci glin morenowych oraz utwory fluwioglacjalne i fluwialne – piaski i żwiry z przewarstwieniami glin zwałowych. Ponadto w zachodniej i południowej części gminy wstępnie rozpoznane zostały złoża węgla brunatnego. Teren obejmuje miejscowości: Objezierze, Chrustowo, Nieczajna, Kiszewko.

Eksploracja surowców mineralnych na terenie gminy obecnie ma niewielki wpływ na środowisko, ponieważ obejmuje niewielkie obszary i skala przekształceń terenu jest nieznaczna. Kształtowanie polityki w zakresie ich zagospodarowania wymaga wspólnych działań podmiotów gospodarczych, samorządów lokalnych oraz organów administracji publicznej. W przypadku złóż nieeksploatowanych, jedynym sposobem zabezpieczenia zasobów udokumentowanych złóż przed ich utratą jest ochrona obszarów, na których występują przed zainwestowaniem uniemożliwiającym późniejszą eksploatację.

W granicach Gminy Oborniki znajdują się złoża węgla brunatnego „Szamotuły”, które zostały rozpoznane wstępnie. W jego granicach występują dwa obszary Natura 2000. Obszar Doliny

⁵³ Strategia Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030

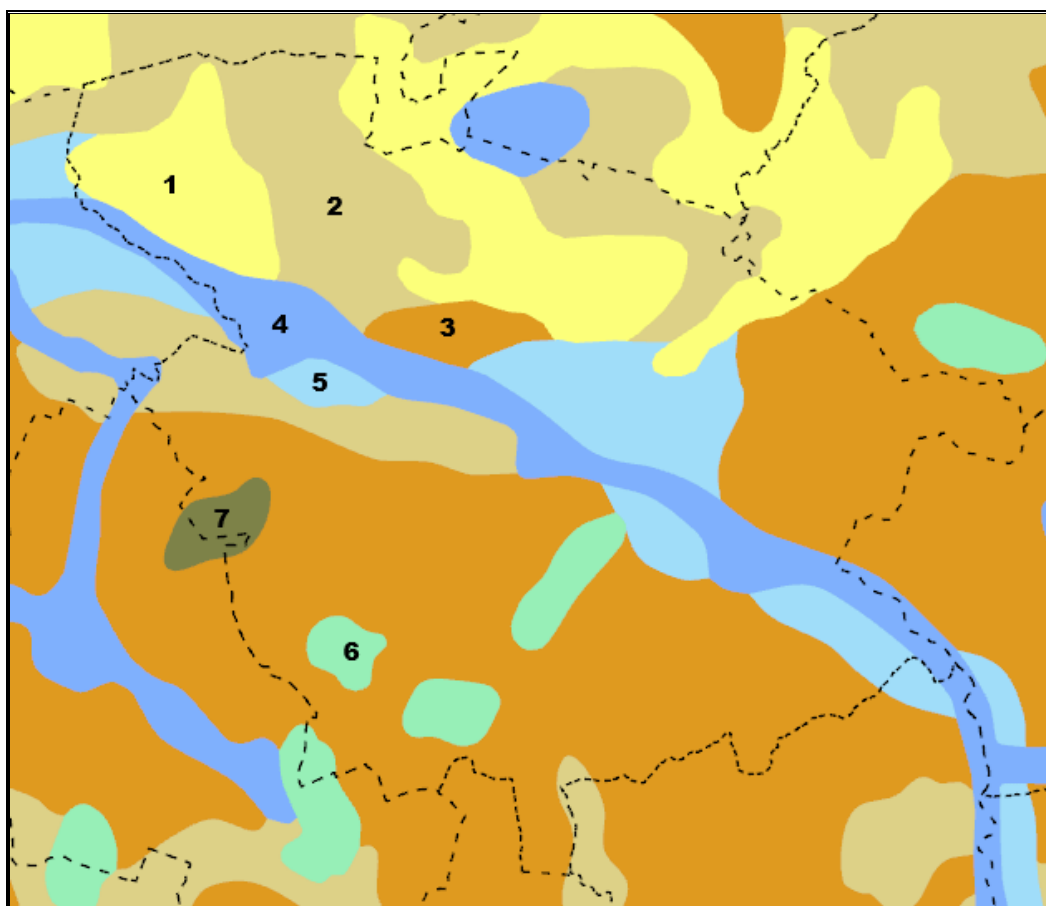
Samicy (PLB 300013), zajmuje centralną i południową część złoża o powierzchni 2 390,98 ha w tym w obszarze samego złoża, około 1 548,00 ha. W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto pięć gatunków zostało wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Obszar Biedrusko (PLH 300001) znajduje się w południowo-wschodniej części złoża. Całkowita powierzchnia wynosi 9 938,10 ha, w tym w obszarze złoża – 292,00 ha. Charakterystyczną cechą obszaru jest sieć licznych rowów z okresowo zanikającą wodą. W bliskim sąsiedztwie obszaru złoża „Szamotuły”, na północ od jego granic w odległości około 1,00 km zlokalizowany jest Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB 300015) oraz utworzony w jego granicach Obszar Bagno Chlebowo (PLH 300016). Na północny-zachód w odległości około 5,50 km przebiegają granice Obszaru Natura 2000 Dąbrowy Obrzyckie (PLH 300003). W południowo-wschodniej części złoża „Szamotuły” zlokalizowany był Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko, zajmujący powierzchnię 7 554,80 ha. Razem z rozciągającym się na południe od omawianego terenu Obszarem Chronionego Krajobrazu Góry Moraskiej i Doliny Przełomu Warty tworzą rozwiniętą sieć ekologiczną. W południowej części obszaru złoża znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Pawłowicko-Sobocki. W odległości około 9,50 km na północny-wschód od granic złoża zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Welny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka o powierzchni 22 640,00 ha. Na zachód od ww. obszaru chronionego położony jest Obszar Chronionego Krajobrazu - Puszcza Notecka. W południowo-wschodniej części złoża „Szamotuły” ustanowiono w 2001 r. rezerwat torfowiskowy „Gogulec” o powierzchni 5,29 ha. W bliskim otoczeniu obszaru złoża, w odległości około 1,00 km na północny- wschód zlokalizowany jest Rezerwat Florystyczny „Dołęga” o powierzchni 3,47 ha utworzony w 1958 r. Wydobywanie kopalin systemem odkrywkowym powoduje degradację powierzchni terenu i praktycznie prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji w niewielkim stopniu łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin. Eksploatacja systemem odkrywkowym będzie miała oddziaływanie na środowisko o charakterze bezpośrednim i pośrednim. Oddziaływanie bezpośrednie związane będzie z przekształceniem powierzchni. Nastąpi długotrwała zmiana sposobu użytkowania terenu zajętego przez wyrobisko oraz urządzenia kopalni. W jej wyniku będzie następować całkowita degradacja środowiska obejmująca wszystkie jego elementy, które częściowo będą przywracane do stanu pierwotnego w wyniku prac rekultywacyjnych. Eksploatacja systemem odkrywkowym pośrednio doprowadzi do: przekształceń hydrogeologicznych (wskutek rozwoju leja depresji nastąpi obniżanie poziomu wód gruntowych, powodujące okresowy lub stały zanik wód w studniach gospodarskich i ujęciowych, zubożenie, a nawet zanik wód powierzchniowych), wtórnych deformacji geomechanicznych (deformacje w strefie skarp odkrywki i zwałowisk - osuwiska, odkłucia), zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych oraz emisji hałasu w

otoczeniu wyrobiska. Aktualnie czynne wyrobiska to: kopalnia Gołębowo AD, Gołębowo MD, Łukowo, Oborniki MD, Sławienko PS II

Liczne zaniechane złoża zwłaszcza te, które w przeszłości były eksploatowane do czasu uchYLENIA decyzji zatwierdzających ich zasoby są z mocy prawa pod ochroną i istniejące wyrobiska, pomimo że zamieniają się w „dzikie” składowiska nie mogą być w innym celu wykorzystane jak tylko do eksploatacji kopalin. Wyjątek stanowią zbiorniki wodne po eksploatacji w dolinach rzek kruszywa naturalnego i kredy jeziornej, ponieważ bez specjalnych zabiegów wykorzystywane są po kilkuletniej przerwie w eksploatacji jako wędkarskie akweny wodne⁵⁴.

Na poniższej mapie przedstawiono utwory przypowierzchniowe występujące na terenie Gminy Oborniki.

Rysunek 18. Mapa utworów powierzchniowych na obszarze Gminy Oborniki

Legenda:

1. Piaski eoliczne, lokalnie w wydmach.
2. Piaski i żwiry sandrowe.

⁵⁴ Urząd Miejski w Obornikach

3. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.
4. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.
5. Piaski, żwiry i mułki rzeczne.
6. Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych.
7. Iły, mułki i piaski zastoiskowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Na terenie Gminy Oborniki występuje 30 złóż kopalin oraz 4 aktualne obszary górnicze. Ogólną charakterystykę złoża kopalin i obszarów górniczych przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 20. Charakterystyka złóż kopalin na terenie Gminy Oborniki

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
KN 3755	Dąbrówka Leśna	3,8355	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
IB 2264	Gołaszyn	31,3700	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ – złożo skreślone z bilansu zasobów M
KN 17358	Gołębowo AD	5,6994	PIASKI I ŻWIRY – złożo rozpoznane szczegółowo R
KN 12054	Gołębowo MD	49,2323	PIASKI I ŻWIRY – złożo zagospodarowane E
KN 18483	Jaracz MD	27,8656	PIASKI I ŻWIRY – złożo rozpoznane szczegółowo R
KN 1581	Kowanówko	233,3198	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 3732	Kowanówko	8,9000	PIASKI I ŻWIRY – złożo skreślone z bilansu zasobów M
KN 22032	Łukowo	10,1000	PIASKI I ŻWIRY – złożo rozpoznane szczegółowo R
TO 9349	Marszewiec	0,6500	TORFY – złożo skreślone z bilansu zasobów M
KN 13447	Niemieczkowo RG	0,5850	PIASKI I ŻWIRY – złożo skreślone z bilansu zasobów M
KR 156	Objezierze	53,7784	KREDY –

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
			eksploatacja złoża zaniechana Z
IB 3165	Oborniki	5,7900	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 3747	Oborniki	2,9333	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 7045	Oborniki III	0,3900	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 18493	Oborniki MD	3,4980	PIASKI I ŻWIRY – złoże rozpoznane szczegółowo R
KN 14058	Oborniki TK	1,9000	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 1587	Oborniki Wielkopolskie II	4,7410	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 6517	Sławienko	2,7112	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 11020	Sławienko PS II	1,6310	PIASKI I ŻWIRY – złoże eksploatowane okresowo T
IB 2265	Słonawy	6,1100	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ – złoże skreślone z bilansu zasobów M
IB 2274	Słonawy I	5,1700	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ – złoże skreślone z bilansu zasobów M
WB 767	Szamotuły	3 428,3480	WĘGLE BRUNATNE – złoże rozpoznane wstępnie P
KN 5688	Uścikowo	1,7200	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 10797	Uścikowo BW	1,9700	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 14585	Uścikowo BW-2	1,1000	PIASKI I ŻWIRY –

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
			złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 7458	Uścikowo II	3,7700	PIASKI I ŻWIRY – złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 13914	Uścikowo MŁ	9,7600	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 3752	Uścikówek	6,7000	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 5528	Uścikówek II	0,1900	PIASKI I ŻWIRY – eksploatacja złoża zaniechana Z
KN 15393	Uścikówek KR	5,8200	PIASKI I ŻWIRY – złoże eksploatowane okresowo T

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 30.07.2026 r.)

Tabela 21. Aktualne obszary górnicze na obszarze gminy Oborniki

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Położenie
Sławienko PS - II	OG	10-15/7/563	Sławienko, dz. 77
Uścikówek KR	OG	10-15/9/780	Uścikówek, dz. 33
Gołębowo AD	OG	10-15/14/1471	Gołębowo, cz. dz. 51/2
Gołębowo MD BIS	OG	10-15/8/686b	Gołębowo, dz. 8, 19/1, 22/1, 49/1, 49/3, 49/4, 50/1, 50/2

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 30.07.2026 r.)

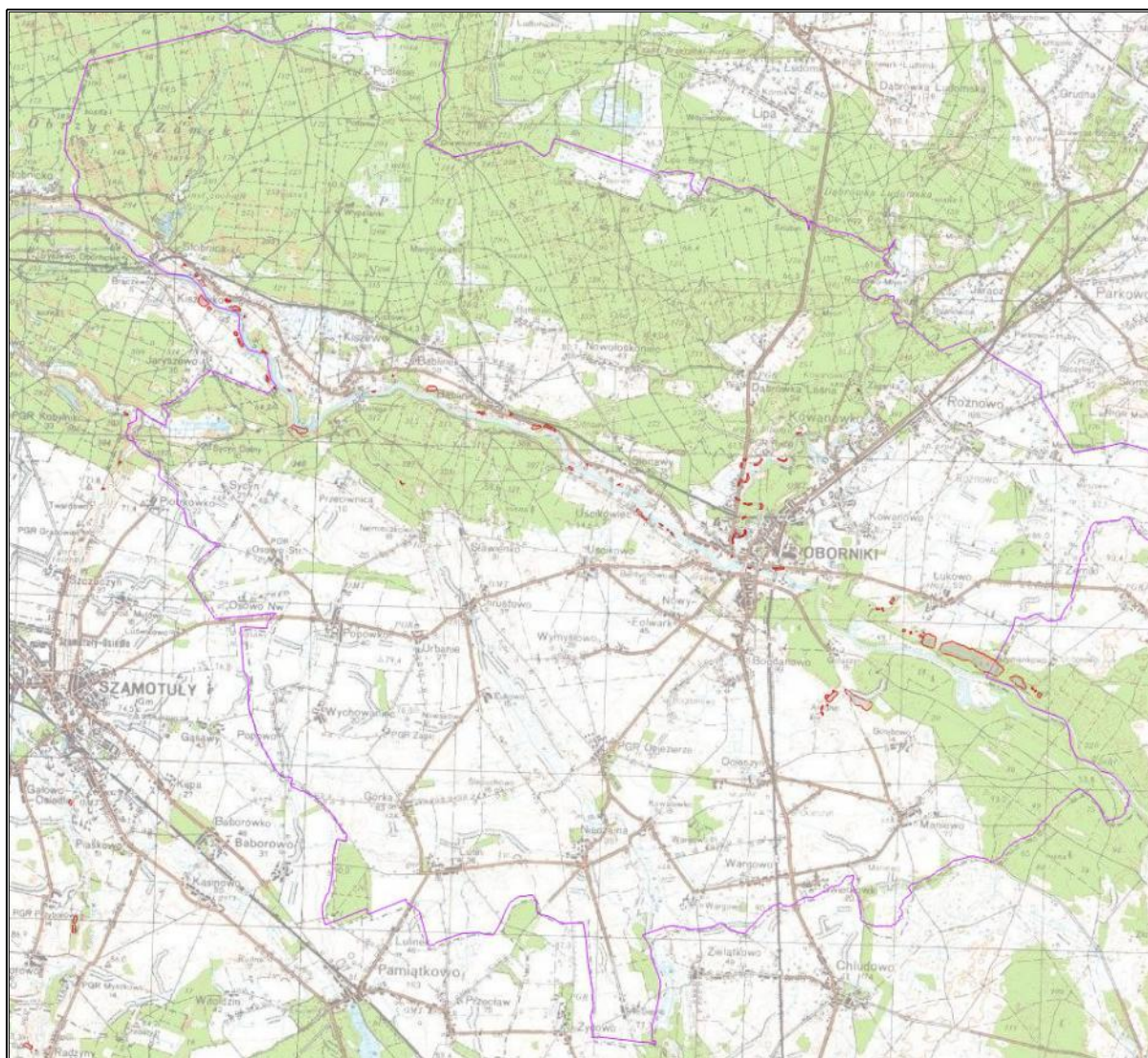
Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Oslony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie Gminy Oborniki występują osuwiska i tereny nimi zagrożone, co przedstawiono na poniższym rysunku (kolorem czerwonym zaznaczone są osuwiska, a kolorem szarym tereny zagrożone osuwiskiem)⁵⁵.

⁵⁵ <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/aplikacja.html> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Rysunek 19. Osuwiska i tereny zagrożone osuwiskiem zlokalizowane na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

- osuwiska

- tereny zagrożone osuwiskiem

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/osuwiska/123/aplikacja.html> (dostęp: 30.07.2026 r.)

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne.

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— złoża kopalin i aktualne obszary górnicze zlokalizowane na terenie gminy, stanowiące	— występowanie osuwisk i terenów zagrożonych osuwiskiem na terenie gminy,

istotny potencjał zasobowy, gospodarczy oraz planistyczny.	— działalność wydobywcza prowadzona na terenie gminy, która w trakcie eksploatacji może powodować presję na środowisko, w szczególności poprzez degradację powierzchni ziemi, emisję zanieczyszczeń oraz oddziaływanie na krajobraz i klimat akustyczny.
Szanse	Zagrożenia
— podejmowanie działań zapobiegawczych przemieszczaniu się mas ziemnych, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalin.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — ryzyko występowania miejsc nielegalnej eksploatacji kopalin.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalin lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

W ramach ochrony gleb warto promować sposoby gospodarowania, które ograniczają ich degradację i pomagają zachować przyrodnicze walory terenów wiejskich. Służy temu utrzymywanie łąk i pastwisk, wypas zwierząt dostosowany do lokalnych warunków oraz zachowywanie drzew i krzewów między polami. Działania te mogą ograniczać erozję, tworzyć schronienie dla zwierząt i poprawiać warunki dla owadów zapylających, co sprzyja również pszczelarstwu. Przy planowaniu innego wykorzystania gruntów należy brać pod uwagę jakość gleb i ich znaczenie dla produkcji rolnej. Takie podejście pomaga chronić wartościowe grunty i zachować rolniczy charakter gminy.

Typy gleb występujących na obszarze Gminy Oborniki są ściśle związane z rodzajem utworów powierzchniowych, przebiegiem procesów geologicznych oraz oddziaływaniem czynników biotycznych. Gleby wysokich klas bonitacyjnych – II, IIIa i IIIb – zajmują około 32,00% powierzchni gruntów, natomiast gleby średnich klas bonitacyjnych – IVa i IVb – około 36,00%. W strukturze typologicznej dominują gleby pseudobielicowe (A) oraz brunatne wylugowane (Bw), które łącznie stanowią ponad 65,00% gleb gminy. Występują również czarne ziemie właściwe (D), których udział wynosi około 17,00%. Gleby wykształciły się przede wszystkim na glinach lekkich, piaskach luźnych i słabogliniastych oraz piaskach gliniastych lekkich i mocnych. Gmina Oborniki charakteryzuje się korzystnymi warunkami przyrodniczymi i wysokimi walorami rolniczymi. Około dwóch trzecich powierzchni kompleksów glebowo-

rolniczych zalicza się do dobrych lub bardzo dobrych. Największe znaczenie mają kompleksy: żytni bardzo dobry, żytni dobry oraz pszenno-dobry⁵⁶.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.).

Na obszarze Gminy Oborniki nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska⁵⁷.

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed tą datą. Ocenia się je na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi⁵⁸.

Na obszarze Gminy Oborniki nie odnotowano historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi⁵⁹.

5.1.7.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gleby.

Tabela 23. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— brak historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zlokalizowanych na terenie gminy, — na terenie gminy występują gleby wysokich klas bonitacyjnych oraz o dobrych i bardzo dobrych kompleksach glebowo-rolniczych.	— brak stałego punktu pomiarowo kontrolnego monitoringu gleb na obszarze gminy.

⁵⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

⁵⁷ https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary (dostęp: 30.07.2026 r.)

⁵⁸ <https://www.gov.pl/web/rdos-gorzow-wielkopolski/historyczne-zanieczyszczenie-powierzchni-ziemi> (dostęp: 30.07.2026 r.)

⁵⁹ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, — rozwój sieci kanalizacyjnej.	— postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko degradacji gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze gminy obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku. Regulamin został przyjęty uchwałą nr XXXVIII/486/21 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 27 października 2021 r. W związku z regulaminem obowiązuje również obwieszczenie nr 2/2023 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 25 października 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Oborniki. Regulamin określa szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku, głównie poprzez ustalenie m.in.:

- wymagań w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
- wymagań w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- wymagań w zakresie mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami samochodowymi i warsztatami naprawczymi,
- rodzajów i minimalnej pojemności pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- wymagań w zakresie utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów,
- częstotliwości i sposobów pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości,
- innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,

- obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- wymagań dotyczących utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym zakaz ich utrzymywania na poszczególnych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,
- obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów ich przeprowadzania,
- warunków uznania, że odpady komunalne są zbierane w sposób selektywny,
- wymagań dotyczących kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców gminy Oborniki zlokalizowany jest przy ul. Lipowej 19 w Obornikach. Na oddanie do użytku czeka nowo wybudowany obiekt PSZOK, który znajduje się przy ul. Łukowskiej 6. Przewiduje się, iż punkt zacznie funkcjonować w IV kwartale 2026 r. Za jego prowadzenie i obsługę odpowiada Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., które zapewnia funkcjonowanie punktu oraz przyjmowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi zasadami i harmonogramem pracy. W ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bezpłatnie można oddawać:

- papier,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony, z zastrzeżeniem, że limit roczny opon wynosi 8 opon na rok,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (tylko niezanieczyszczone frakcje odpadów budowlanych, np. ceramika, czysty gruz ceglany i betonowy),
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady wytworzone podczas iniekcji domowych (zużyte igły, strzykawki),
- odzież i tekstylia,

- oleje i tłuszcze jadalne,
- opakowania z drewna⁶⁰.

Na przestrzeni lat 2022-2025 łączna masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Oborniki wzrosła o 1 321,1693 Mg, tj. 9,62%, co może świadczyć o zwiększonej produkcji odpadów. Wzrost ilości wytwarzanych odpadów może być związany m.in. z intensyfikacją konsumpcji oraz rozwojem zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy. Szczegóły w podziale na rodzaje odpadów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych wytworzonych w latach 2022-2025 na terenie Gminy Oborniki

Kod i rodzaj odpadów	2022	2023	2024	2025
	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	434,0138	432,3900	527,7900	647,6540
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	812,8780	930,7000	1020,7200	1082,1700
15 01 03 Opakowania z drewna	0,0000	11,0800	8,5000	0,0000
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	1,5600	0,0000	0,0000	0,1000
15 01 07 Opakowania ze szkła	780,6400	754,7400	748,5800	762,7720
16 01 03 Zużyte opony	6,8400	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 01 Papier i tektura	72,7700	71,1600	42,2600	0,0000
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	500,7800	0,0000	602,8400	367,2200
20 01 10 Odzież	0,0000	0,0000	0,0000	49,4500
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,2380	1,2200	1,2200	1,7000
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki(5)	2,2030	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	26,9340	40,7800	35,7400	28,8800
20 01 39 Tworzywa sztuczne	71,4100	0,0000	0,5400	0,0000
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	2406,4300	2974,0500	2523,9400	2889,2800
20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	138,4500	134,9100	132,5200	130,4700
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	8122,1500	8259,8400	8840,2000	8659,0401
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	352,7700	259,4600	340,8400	433,5000
SUMA	13731,0668	13870,3300	14825,6900	15052,2361

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Gminy Oborniki za rok 2025

⁶⁰ <https://gok.oborniki.pl/menu/pszok/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

W przypadku łącznej masy odpadów komunalnych odebranych w PSZOK w 2025 roku można zauważyć wzrost w stosunku do 2022 roku o 300,0682 Mg, tj. 72,38%. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Rodzaj i ilość zebranych odpadów na terenie PSZOK w latach 2022-2025 z terenu Gminy Oborniki [Mg]

Kod i rodzaj odpadów	2022	2023	2024	2025
	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	Masa zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	0,0000	5,0800	4,8000	8,6800
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	0,4800	0,5200	0,5400	0,9000
20 01 28 Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	5,0000	4,9800	7,1800	8,7000
15 01 07 Opakowania ze szkła	9,4600	9,5600	7,7000	9,3200
16 01 03 Zużyte opony	24,9200	24,9300	46,8400	55,1600
20 01 01 Papier i tektura	6,1400	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 10 Odzież	0,0000	0,0000	0,0000	9,8800
20 01 19* Środki ochrony roślin	0,0000	0,0000	0,0000	0,0032
20 01 21* lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1100	0,1050	0,0800	0,1500
20 01 33* Baterie i akumulatory łącznie z baierami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające baterie - odpad komunalny	0,2250	0,2750	0,2000	0,5500
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki(5)	3,1600	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	28,3400	25,7200	32,3200	33,7200
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	34,8400	46,4200	64,8600	83,2600
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	209,8800	216,3800	246,3400	287,6200
17 01 01 odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	75,0000	144,1600	29,9800	0,0000
17 01 02 Gruz ceglany	9,3800	0,0000	0,0000	0,0000
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	7,6200	0,0000	187,3800	216,6800
SUMA	414,5550	478,1300	628,2200	714,6232

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Gminy Oborniki za rok 2025

W latach 2022-2025 wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych systematycznie wzrastał i wynosił odpowiednio 25,00%, 35,00%, 45,00% oraz 55,00%. W 2022 r. gmina osiągnęła poziom 44,96%, przekraczając wymagane 25,00%. W 2023 r. uzyskany poziom wyniósł 30,24%, co było wartością niższą od wymaganego poziomu 35,00%. W 2024 r. osiągnięto poziom 52,51%, tym samym

przekraczając wymagane 45,00%. Natomiast w 2025 r. uzyskano poziom 51,16%, który nie pozwolił na osiągnięcie obowiązującego poziomu 55,00%. Oznacza to, że wymagane poziomy zostały osiągnięte w 2022 i 2024 r. W kolejnych latach konieczne będzie podjęcie działań mających na celu dalsze zwiększanie efektywności selektywnej zbiórki odpadów oraz poziomu recyklingu, tak aby zapewnić osiąganie wymaganych poziomów.

Tabela 26. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez Gminę Oborniki w latach 2022-2025

Rok	Obowiązkowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych
2022	25,00%	44,96%
2023	35,00%	30,24%
2024	45,00%	52,51%
2025	55,00%	51,16%

Źródło: Analizy Stanu Gospodarki Odpadami Gminy Oborniki za lata 2022-2025

W przypadku poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania Gmina Oborniki w latach 2022-2025 osiągnęła 0,00%, zatem nie przekroczyła poziomu ograniczania masy odpadów wynikającego z rozporządzenia, który wynosi 35,00%⁶¹.

Według danych GUS na terenie Gminy Oborniki w 2025 r. zlikwidowano 1 dzikie wysypisko⁶².

Na terenie Gminy Oborniki nie funkcjonuje żadna regionalna lub zastępcza instalacja przetwarzania odpadów komunalnych, ani żadne czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na którym byłyby składowane odpady komunalne. W Uścikówcu do 30.06.2013 roku zlokalizowane było składowisko komunalne odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, którym zarządzało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Obornikach. Pojemność tego składowiska wynosiła 195 920,00 m³ – obecnie składowisko jest zamknięte od 30.06.2013 roku. Najbliższe składowisko znajduje się poza obszarem gminy w Suchym Lesie (RIPOK). Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSR-II-7241.1.5.2013 z dnia 07.03.2013 r., termin prowadzenia prac rekultywacyjnych został określony od 31.07.2013 r. do 30.04.2014 r., rekultywacja zakończona została 31.05.2014 r. Na terenie byłego składowiska prowadzony jest monitoring w fazie poeksploatacyjnej⁶³.

⁶¹ Analizy Stanu Gospodarki Odpadami Gminy Oborniki za lata 2022-2025

⁶² Bank Danych Lokalnych GUS, stan na 31.12.2025 r.

⁶³ Urząd Miejski w Obornikach

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Azbest stanowi zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, gdy ulegnie uszkodzeniu np. (łamanie, cięcie) lub gdy dojdzie do jego korozji. Wynikiem wskazanych procesów jest uwalnianie włókien tego minerału do powietrza i możliwość ich wdychania, dostawania się do układu oddechowego i uszkodzania pęcherzyków płucnych.

Na terenie Gminy Oborniki obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Oborniki na lata 2008-2032” przyjęty uchwałą nr XXIX/223/08 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 30 czerwca 2008 r. Celem opracowania Programu jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy do końca 2032 roku.

Zgodnie z Bazą azbestową, która jest na bieżąco uzupełniana przez Gminę, suma unieszkodliwionego azbestu dotychczas wynosi 1 842 708 kg, ilość zinwentaryzowanego azbestu 8 247 623 kg, zatem pozostałego do unieszkodliwienia – 6 404 915 kg⁶⁴. Oznacza to, iż unieszkodliwiono 22,34% zinwentaryzowanego azbestu.

Podjęte przez Gminę kroki są istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia publicznego. Aby osiągnąć cel programu do 2032 roku, niezbędne jest dalsze zaangażowanie, edukacja mieszkańców na temat zagrożeń związanych z azbestem oraz pozyskiwanie środków na utylizację tego materiału. W ten sposób Gmina może skutecznie chronić zarówno swoich mieszkańców, jak i środowisko naturalne przed szkodliwym wpływem azbestu.

5.1.8.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
— prowadzenie działań z zakresu usuwania azbestu na terenie gminy, — osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w latach 2022-2025, — osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2022 i 2024 roku.	— niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie gminy, — wzrost odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy, — nieosiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2023 i 2025 roku.
Szanse	Zagrożenia

⁶⁴ <https://bazaazbestowa.gov.pl/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

— ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, — dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest ze środków zewnętrznych.	— rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami, — powstawanie dzikich wysypisk. — nielegalne materiały niebezpieczne występujące na terenie gminy, — działalność firm na terenie gminy zajmujących się zbieraniem i przetwarzaniem odpadów.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Tereny leśne Gminy Oborniki będące własnością Skarbu Państwa zarządzane są przez Nadleśnictwo Oborniki i Nadleśnictwo Łopuchówko⁶⁵.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie Gminy Oborniki zgodnie z danymi z GUS na koniec 2025 r. wynosiła 13 574,10 ha. Lesistość na terenie gminy wynosi 38,90%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 28. Lasy i grunty leśne na terenie Gminy Oborniki

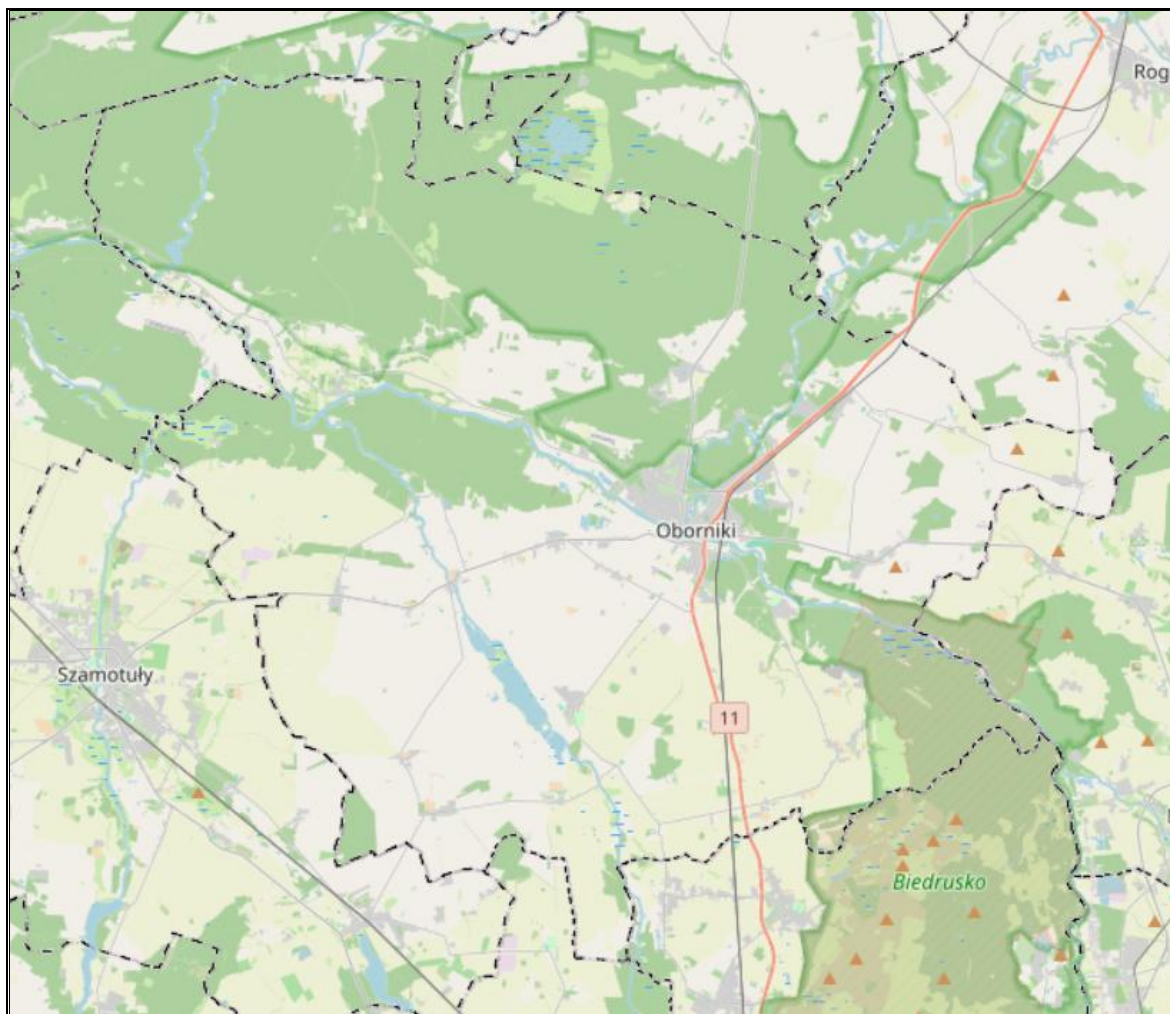
Wyszczególnienie	Jedn. miary	2025
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	13 574,10
Lesistość	%	38,90
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	12 932,10
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	12 853,18
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	12 819,23
Grunty leśne prywatne	ha	642,00
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	13 211,19
Lasy publiczne ogółem	ha	12 569,19
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	12 490,28
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	12 456,33
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	12,71
Lasy publiczne gminne	ha	63,18
Lasy prywatne ogółem	ha	642,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Na rysunku poniżej zaprezentowano mapę obszarów leśnych w Gminie Oborniki.

⁶⁵ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Rysunek 20. Mapa obszarów leśnych na terenie Gminy Oborniki

Legenda:

 - obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Flora i fauna

Na terenie Gminy występują trzy główne kompleksy leśne: fragment Puszczy Noteckiej w części północnej, kompleks leśny obejmujący nadwarciańskie tereny sołectw Niemieczkowo i Sycyn w części centralnej i zachodniej oraz kompleks leśny w sołectwie Maniewo, stanowiący część poligonu Biedrusko. Istotną rolę w systemie przyrodniczym gminy odgrywają również powiązania ekologiczne pomiędzy kompleksami leśnymi oraz terenami zieleni śródpolnej, które pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. W strukturze drzewostanów dominują lasy iglaste, przede wszystkim sosnowe, stanowiące około 80,00% powierzchni leśnej. Występują one głównie na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego z domieszką brzozy, dębu szypułkowego i bezszypułkowego, buka, olszy, jesionu oraz grabu. Runo leśne charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem gatunkowym i obejmuje m.in. wrzos, śmiałka

pogiętego, widłaka spłaszczonego, borówkę, pomocnika baldaszkowatego oraz liczne gatunki mchów⁶⁶.

Na terenie Gminy Oborniki mogą występować takie gatunki ssaków jak: kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek, jeż wschodni, jeż zachodni, nocek duży, nocek natterera, nocek wąsatek, karlik malutki, karlik większy, mopek, zając szarak, królik, wiewiórka pospolita, bóbr europejski, piżmak, nornica ruda, nornik północny, nornik bury, nornik zwyczajny, mysz domowa, badyłarka, mysz polna, mysz leśna, nutria, wilk, lis, jenot, borsuk, wydra, kuna leśna, kuna domowa, tchórz zwyczajny, łasica łąska, norka amerykańska, dzik, jeleń szlachetny, daniel, łos i sarna⁶⁷.

Wśród gadów i płazów na terenie Gminy może występować: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha paskówka, ropucha zielona, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, żaba moczarowa, żaba trawna, ropucha szara, żaba jeziorkowa, żaba śmieszka, żaba wodna, żaba zielona, gniewosz plamisty, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny, żółw błotny, jaszczurka żyworodna, padalec, zaskroniec zwyczajny, żółw błotny, jaszczurka żyworodna i żmija zygzakowata⁶⁸.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie Gminy Oborniki znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

— Rezerwat przyrody:

- Słonawy,
- Dołęga,

— Obszar Chronionego Krajobrazu: Dolina Samicy Kierskiej,

— Obszar Natura 2000:

- Kiszewo,
- Dolina Wełny,
- Biedrusko,
- Dolina Samicy,
- Puszcza Notecka,

⁶⁶ Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Oborniki na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

⁶⁷ <https://www.iop.krakow.pl/Ssaki/gatunki> (dostęp: 30.07.2026 r.)

⁶⁸ <https://www.iop.krakow.pl/plazygady/gatunki> (dostęp: 30.07.2026 r.)

— 130 pomników przyrody.

Rezerwat przyrody: Słonawy – obszar o powierzchni 3,05 ha. Powstał na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 6 marca 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Słonawy”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest ochrona tarlisk ryb, w szczególności głowacza białopłetwego, różanki, świnki, brzany i certy.

Tabela 29. Charakterystyka rezerwatu przyrody Słonawy

Rodzaj rezerwatu	wodny
Typ rezerwatu	faunistyczny
Podtyp rezerwatu	ryb
Typ ekosystemu	wodny
Podtyp ekosystemu	rzek i ich dolin, potoków i źródeł

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Rezerwat przyrody: Dołęga – obszar o powierzchni 1,17 ha. Powstał na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 lipca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie nr 4/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dołęga”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie populacji skrzypu olbrzymiego (*Equisetum telmateia* Ehrh. L.)

Tabela 30. Charakterystyka rezerwatu przyrody Dołęga

Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ rezerwatu	florystyczny
Podtyp rezerwatu	roślin zarodnikowych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów nizinnych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 13.

1. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.
2. Na obszarach graniczących z rezerwatem przyrody może być wyznaczona otulina.
3. Uznanie za rezerwat przyrody obszarów, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze

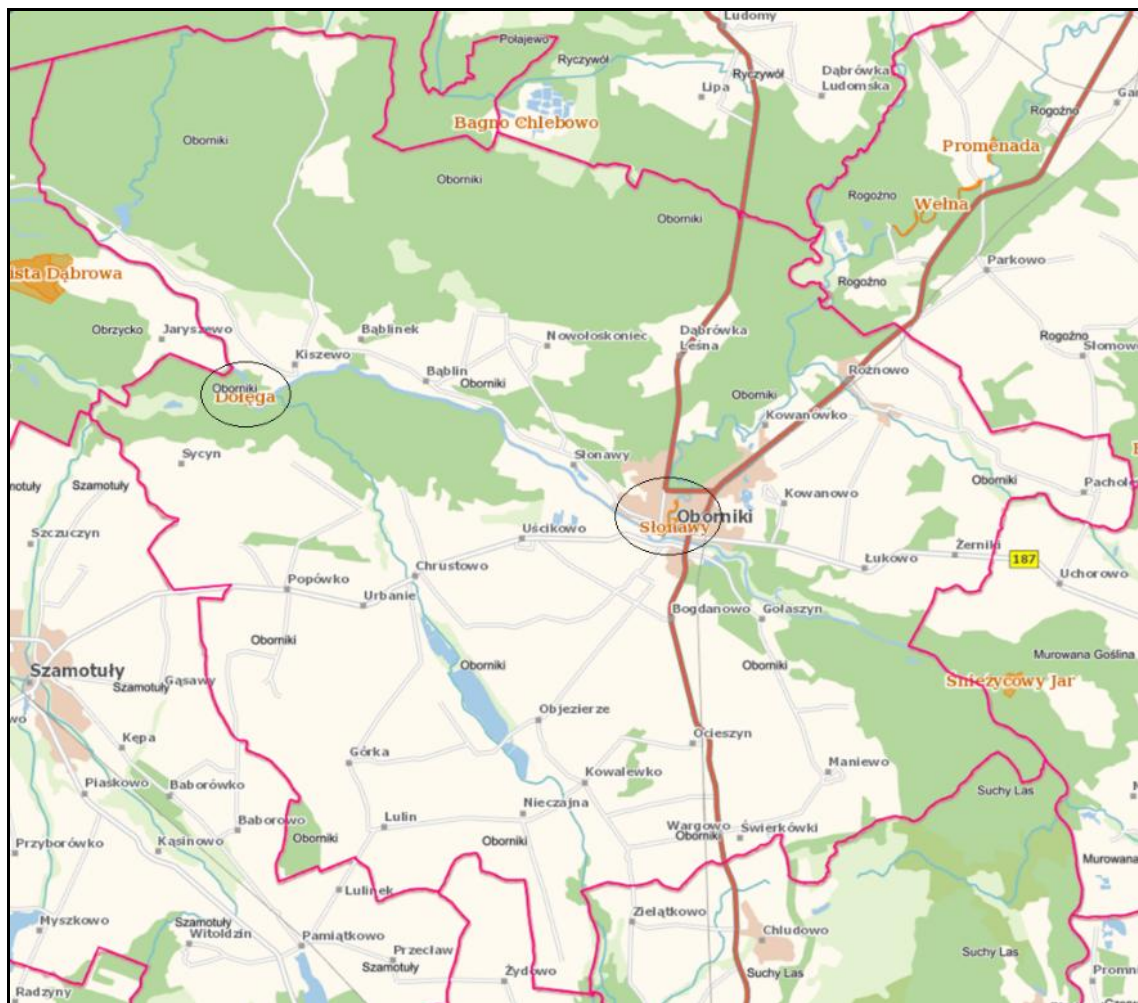
aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, może zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany – zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo zlikwidować rezerwat przyrody.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody Art. 15. 1. w rezerwatach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) (uchylony)
- 3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodości i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

- 15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301 i 1665);
- 17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność rezerwatów przyrody wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 20) zakłócania ciszy;
- 21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Rysunek 21. Rezerваты przyrody na terenie Gminy Oborniki

Źródło: <https://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Obszar Chronionego Krajobrazu: Dolina Samicy Kierskiej – obszar o powierzchni 2 657,66 ha. Powstał na mocy uchwały nr XXIII/232/2000 Rady Gminy Rokietnica z dnia 19 maja 2000 r. w sprawie utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu w ciągu ekologicznym Samicy Kierskiej - gmina Rokietnica i uchwały nr L/479/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 listopada 2001 r. w sprawie utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej w gminie Suchy Las. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXXVIII/732/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Samicy Kierskiej.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody Art. 23.

1. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
2. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku

województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

3. Projekty uchwał sejmiku województwa, o których mowa w ust. 2, wymagają uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 24. 1. Na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach

płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

1a. Na obszarze chronionego krajobrazu, dla terenów:

- 1) objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1, wprowadza się zakazy:
 - a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,
 - b) zalesiania
- 2) nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1, wprowadza się zakazy:
 - a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,
 - b) lokalizowania nowych obiektów budowlanych odbiegających od lokalnej formy architektonicznej,
 - c) lokalizowania nowych obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 2 kondygnacje lub 7 m,
 - d) zalesiania.

1b. Na obszarze chronionego krajobrazu zakazuje się niszczenia i uszkodzania obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w uchwale, o której mowa w art. 23a ust. 1.

Rysunek 22. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie Gminy Oborniki

Źródło: <https://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Obszar Natura 2000: Kiszewo – obszar o powierzchni 2 301,11 ha. Powstał na mocy decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)/ Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kiszewo (PLH300037).

Na terenie Obszaru Natura 2000 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kiszewo PLH300037.

Obszar został wyznaczony dla ochrony norka dużego (1324), gatunku ujętego w Załączniku II Dyrektywy siedliskowej. W obszarze zinwentaryzowano także siedliska przyrodnicze: 6510, 9170, 91E0, 91F0 i 91T0 – o niereprezentatywnej postaci.

Obszar Natura 2000: Dolina Wełny – obszar o powierzchni 1 446,98 ha. Powstał na mocy decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Wełny (PLH300043).

Obszar chroni dolny, silnie meandrujący odcinek rzeki Wełny o długości ponad 14 km, od ujścia Strugi Sokołowskiej do ujścia Wełny do Warty, a także przyujściowe fragmenty rzek Strugi Sokołowskiej, Flinty i Zaganki.

Obszar Natura 2000: Biedrusko – obszar o powierzchni 9 938,09 ha. Powstał na mocy decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Biedrusko (PLH300001).

Na terenie Obszaru Natura 2000 obowiązuje zarządzenie nr 10/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH300001.

Na Obszarze Natura 2000 występują następujące typy siedlisk:

- Siedlisko 2330: Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis),
- Siedlisko 3150: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion,
- Siedlisko 3270: Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodion rubri p.p. i Bidens p.p.,
- Siedlisko 4030: Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion),
- Siedlisko 6120: Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae),
- Siedlisko 6210: Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis),
- Siedlisko 6230: Górskie i niżowe murawy bliśniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie),
- Siedlisko 6410: Łąki trzęślicowe (Molinion),

- Siedlisko 6430: Ziołorośla górskie (*Adenostyllum alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*),
- Siedlisko 6510: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- Siedlisko 7140: Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością *Scheuchzeria-Caricetea*),
- Siedlisko 9170: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- Siedlisko 9190: Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*),
- Siedlisko 91E0: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe),
- Siedlisko 91F0: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
- Siedlisko 91I0: Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).

Obszar Natura 2000: Dolina Samicy – obszar o powierzchni 2 390,98 ha. Powstał na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

Na terenie Obszaru Natura 2000 obowiązują:

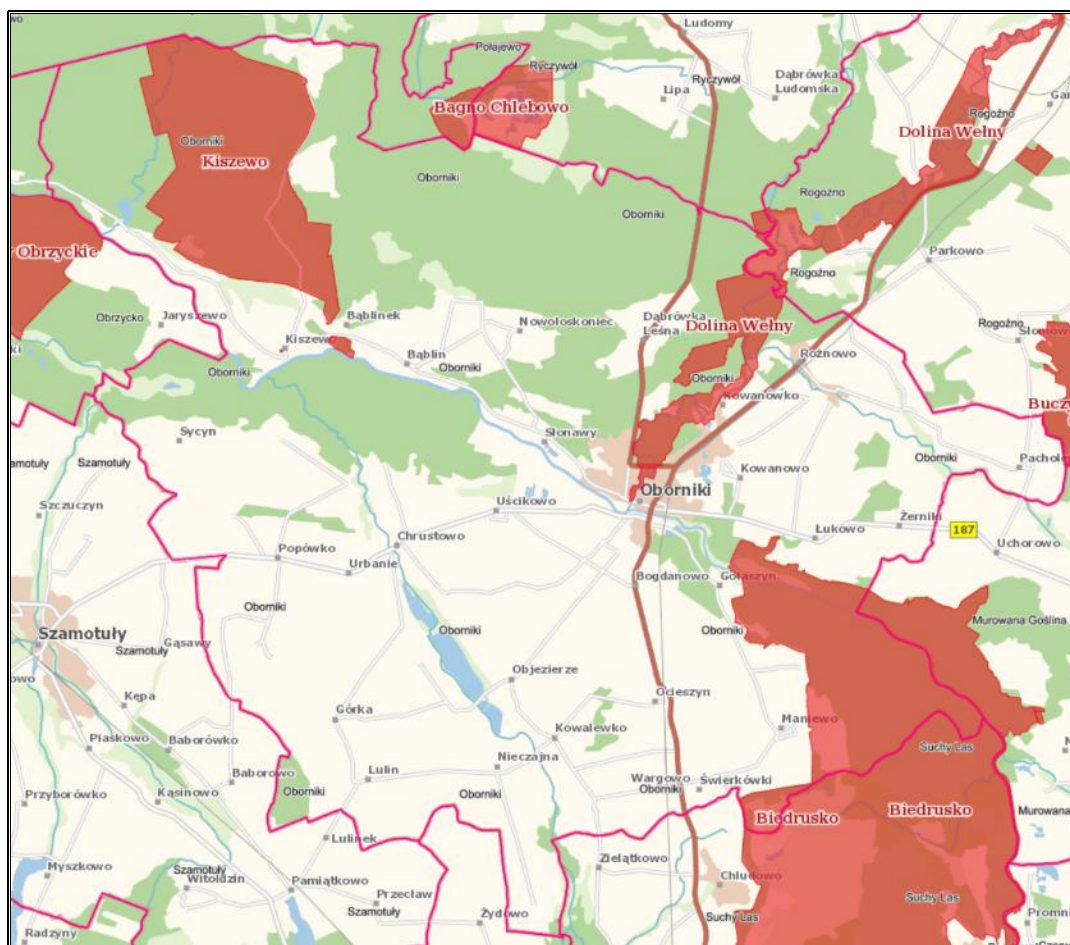
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 kwietnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Samicy PLB300013,
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łopuchówko na lata 2018-2027.

W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność 1 gatunku lęgowego (bączka) oraz dwóch migrujących (gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej) mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 5 gatunków zostało wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Dolina Samicy jest jedną z 10 najważniejszych w Polsce ostoi bączka.

Obszar Natura 2000: Puszcza Notecka – obszar o powierzchni 178 255,76 ha. Powstał na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

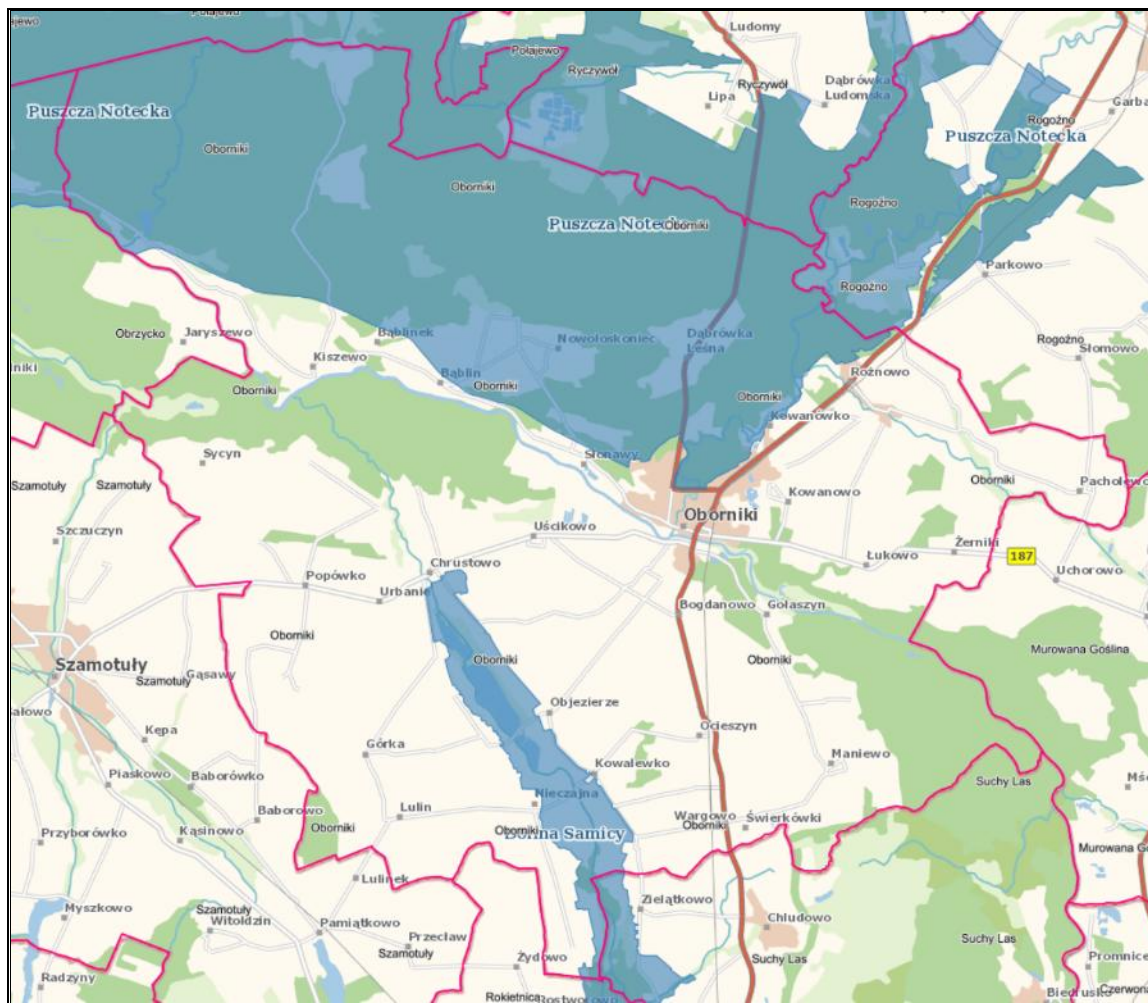
Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody Art. 33. 1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- Rysunek 23. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Oborniki – obszary siedliskowe**

106

Rysunek 24. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Oborniki – obszary ptasie

Źródło: <https://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Pomnik przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13 ze zm.) pomnikami przyrody są „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie”.

Na terenie Gminy Oborniki znajduje się 130 pomników przyrody, które stanowią drzewa reprezentujące różne gatunki, m.in.: Dąb szypułkowy - *Quercus robur*, Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - *Pinus sylvestris*, Robinia akacjowa (Robinia biała, Grochodrzew) - *Robinia pseudoacacia*, Platan klonolistny - *Platanus xacerifolia* (*Platanus xhispanica*), Wiąz szypułkowy - *Ulmus laevis* (*Ulmus pedunculata*, *Ulmus effusa*), Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*, Gledicja trójcierniowa (Iglicznia trójcierniowa) - *Gleditsia triacanthos*, Kasztanowiec

zwyczajny (Kasztanowiec biały) - *Aesculus hippocastanum*, Topola biała - *Populus alba*, Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*, Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea*, Olsza czarna - *Alnus glutinosa*, Grusza pospolita - *Pyrus communis*, Klon polny - *Acer campestre*, Wiśnia ptasia (Wiśnia dzika, Czereśnia, Trześnia) - *Prunus avium* (*Cerasus avium*), Klon srebrzysty - *Acer saccharinum*, Grab zwyczajny (Grab pospolity) - *Carpinus betulus*, Sosna czarna - *Pinus nigra*, Orzech czarny - *Juglans nigra*, Wiąz górski - *Ulmus glabra* (*Ulmus montana*, *Ulmus scabra*), Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior*, Brzoza brodawkowata (Brzoza zwisła) - *Betula pendula*, Wierzba biała - *Salix alba*, Świerk pospolity - *Picea abies*, Olsza szara - *Alnus incana*, Wiąz pospolity (Wiąz polny) - *Ulmus minor*, Dąb czerwony - *Quercus rubra*, Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos*⁶⁹.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 45. 1. w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

⁶⁹ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (dostęp: 30.07.2026 r.)

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 51. 1. W stosunku do dziko występujących roślin lub grzybów gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk lub ostoi;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej lub niszczenia gleby w ostojach;
- 5) hodowli;
- 6) pozyskiwania lub zbioru;
- 7) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 8) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków;
- 9) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 10) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 11) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

1a. W stosunku do innych niż dziko występujących roślin lub grzybów gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) hodowli;
- 2) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 3) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków;
- 4) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 5) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody art. 52. 1. W stosunku do dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu lub hodowli;
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk,

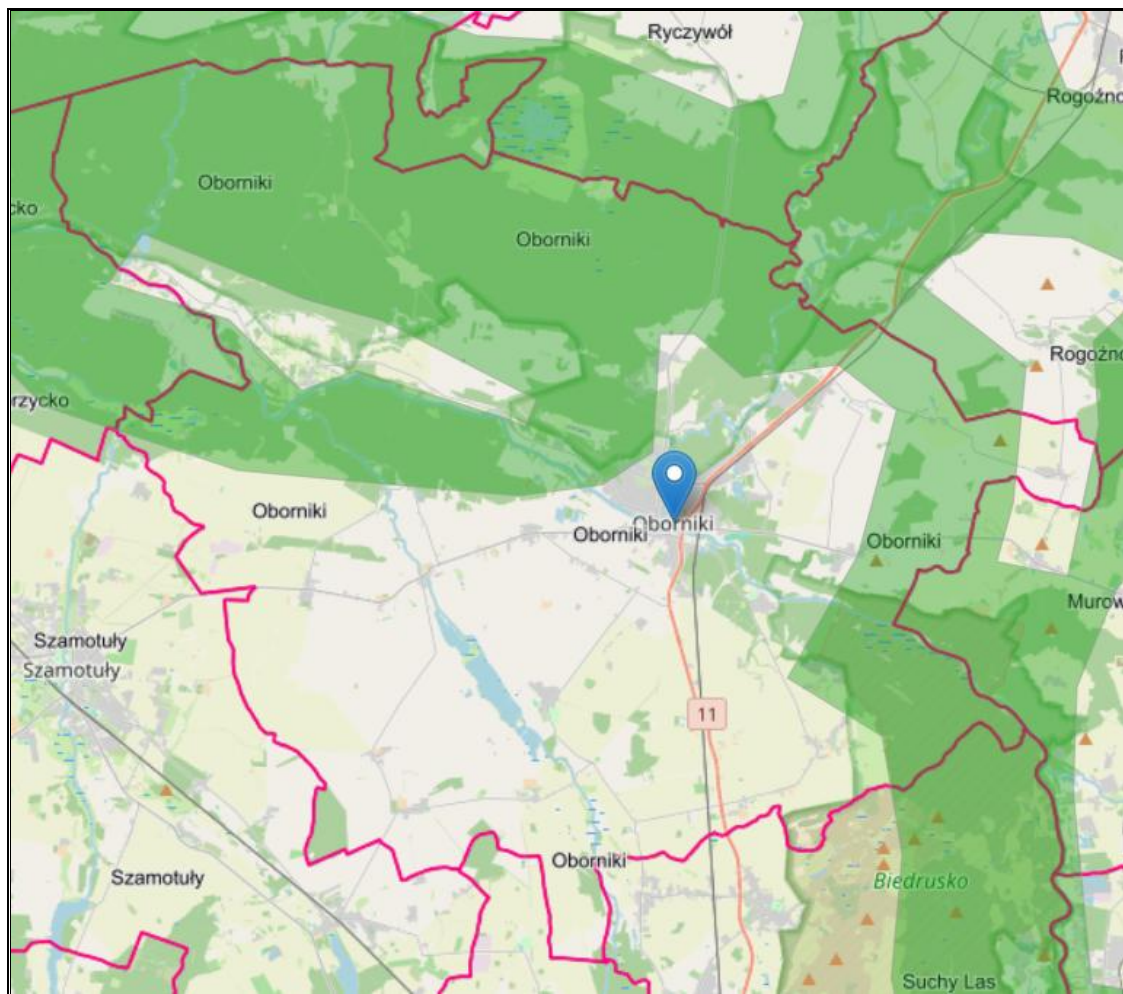
zimowisk lub innych schronień;

- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
 - 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków;
 - 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
 - 12) umyślnego płoszenia lub niepokojenia;
 - 13) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących;
 - 14) fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie;
 - 15) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
 - 16) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.
- 1a. W stosunku do innych niż dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone następujące zakazy:
- 1) umyślnego zabijania;
 - 2) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych;
 - 3) transportu;
 - 4) chowu lub hodowli;
 - 5) przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków;
 - 6) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków;
 - 7) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
 - 8) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 przez teren Gminy Oborniki przebiega korytarz ekologiczny: Puszcza Notecka-Puszcza Zielonka (GKPnC-7E) i Dolina Warty (KPnC-8).

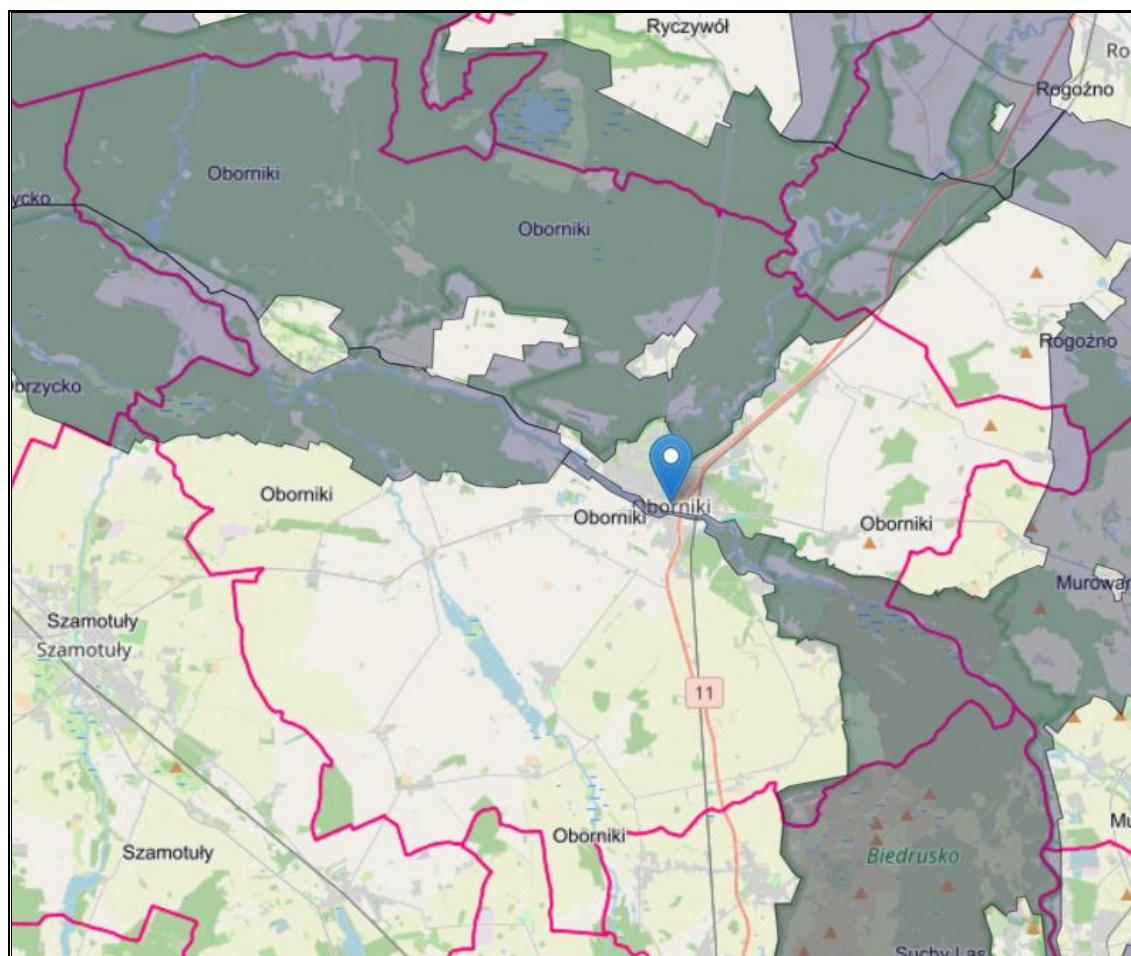
Rysunek 25. Mapa korytarzy ekologicznych 2005

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 przez teren Gminy Oborniki przebiega korytarz ekologiczny: Dolina dolnej Warty (GKPnC-22C), Puszcza Notecka (GKPnC-18) i Lasy Poznańskie (KPnC-24B),

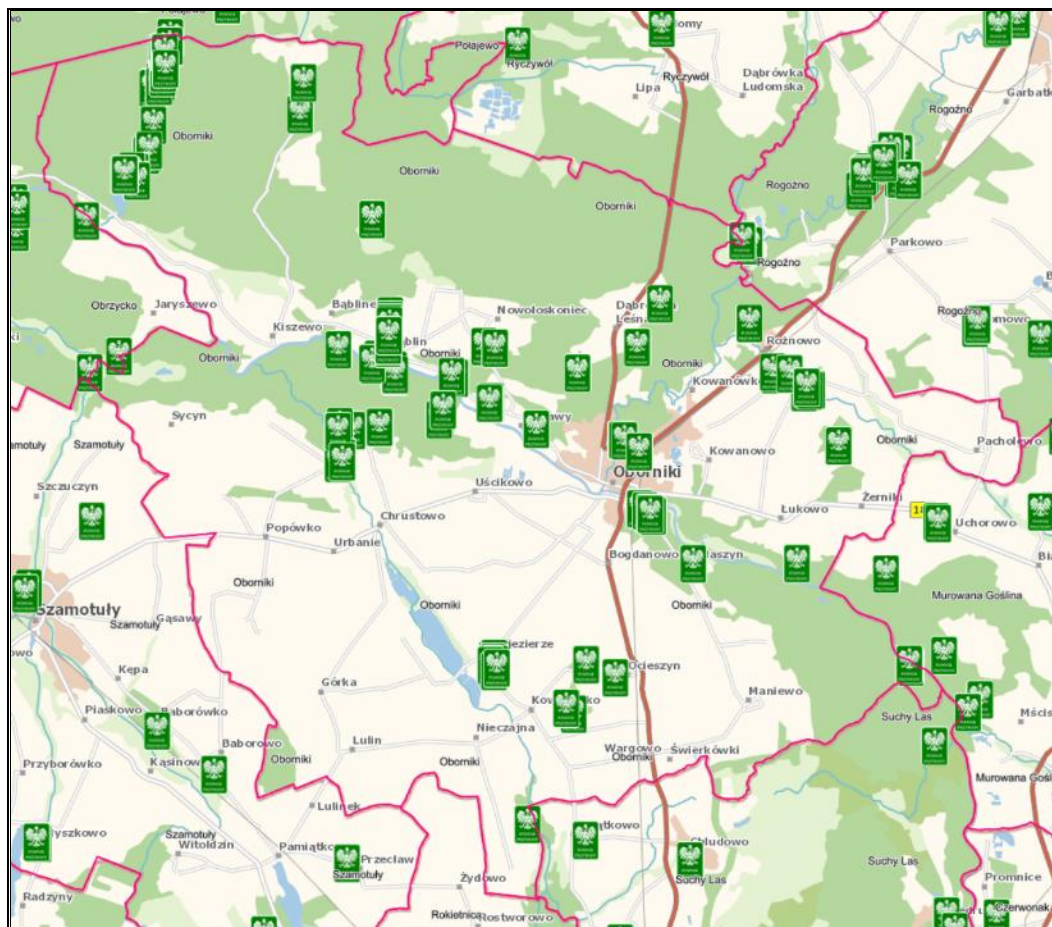
Rysunek 26. Mapa korytarzy ekologicznych 2012

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

W celu skutecznej ochrony środowiska naturalnego w Gminie Oborniki, ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat przyrody i konieczności jej ochrony. Organizacja działań edukacyjnych i promocyjnych może przyczynić się do zaangażowania społeczności lokalnej. Istniejące formy ochrony przyrody, stanowią ważny instrument ochrony przyrody. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i dążyć do ich wzmocnienia tam, gdzie to konieczne. Istotne jest zachowanie i rozwijanie zadrzewień oraz obszarów leśnych w celu zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrody.

Rysunek 27. Pomniki przyrody na terenie Gminy Oborniki

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 30.07.2026 r.)

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 31. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
- występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy, - korytarze ekologiczne występujące na terenie gminy.	podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska.
Szanse	Zagrożenia
- programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, - prorowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach, - zalesianie, - renowacje i utrzymanie terenów zielonych, - zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych.	- postępująca urbanizacja, - zmiany klimatyczne powodujące przekształcenia w ekosystemach, - ekspansja gatunków obcych, - wzrastające zagrożenie pożarowe lasów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na obszarze Gminy Oborniki nie funkcjonują takie zakłady. Występują natomiast zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR):

- Destylacje Polskie Sp. z o. o., ul. Przemysłowa 9, 64-600 Oborniki,
- Ruukki Polska Sp. z o. o. Oddział Oborniki, ul. Łukowska 7/9, 64-600 Oborniki Wielkopolskie⁷⁰,

Na terenie Gminy Oborniki funkcjonują również zakłady przemysłowe, których działalność wiąże się z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. Do zakładów tych należą m.in. FAM S.A. Zakład Oborniki oraz CEDC International Sp. z o.o. Występowanie tego rodzaju obiektów wymaga uwzględnienia potencjalnych zagrożeń w procesie planowania i zarządzania bezpieczeństwem na poziomie lokalnym. Jednocześnie funkcjonowanie tych zakładów nie oznacza występowania zagrożenia na co dzień, jednak ewentualne awarie mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem na ludzi, mienie oraz poszczególne elementy środowiska⁷¹.

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego Gminy stanowić może także transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Występowanie w granicach administracyjnych

⁷⁰ <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej> (dostęp: 30.07.2026 r.)

⁷¹ Urząd Miejski w Obornikach

Gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał jej rozwoju, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na obszarze gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 11 i na drogach wojewódzkich nr 178 i 187.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

Dnia 27 maja 2026 r. wybuchł pożar w hali produkcyjnej firmy FAM S.A. Zakład Oborniki przy ul. Kowanowskiej w Obornikach. Wewnątrz znajdowały się dwie linie produkcyjne nowoczesnej cynkowni galwanicznej. Przed pożarem ostrzegało również Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, które wydało alert dla mieszkańców powiatów poznańskiego i obornickiego.

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 32. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów przemysłowych o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, — brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii na terenie gminy.	— transport drogowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych), — występowanie zakładów przemysłowych o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach.	— zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie Gminy i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Gmina może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

— ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w gminie (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu i ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji

ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., t. j. Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

W szkołach na terenie Gminy Oborniki, przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, przekazywane są informacje z zakresu ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów, czy zajęcia plenerowe. Ponadto, na stronach internetowych zamieszczane są informacje w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuacja konkursów i organizowanie warsztatów edukacyjnych w szkołach w celu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców,
- kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych na terenie gminy i organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży w celu ochrony zasobów przyrodniczych,
- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii oraz walki ze smogiem podczas imprez plenerowych,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to pojęcie, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch,

awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t. j. Dz.U. 2025 poz. 188 ze zm.), która definiuje nadzwyczajne zagrożenie jako zdarzenie inne niż pożar i klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków, którego nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego i kolejowego substancji niebezpiecznych przez teren gminy, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie gminy potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2026-2030 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 oraz art. 23 ust. 19 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie wielkopolskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie wielkopolskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy Oborniki, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.).

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie Gminy Oborniki. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów

chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 33. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033⁷²

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	1. Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych obiektach „parkuj i jedź” [szt.] 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) [szt.] 3. Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych [szt.] 4. Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” [szt.] 5. Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” [szt.] 6. Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” [szt.] 7. Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych [szt.] 8. Wspierana infrastruktura rowerowa [km]	0	1. 6 2. 1 3. 1 4. 2 5. 30 6. 2 7. 2 8. 3,830	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań - Etap II. Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w Gminie Oborniki Działanie 10.1 Integracja różnych form mobilności miejskiej w obrębie przystanku kolejowego w Bogdanowie poprzez budowę parkingów P&R i B&R Działanie 10.2 Budowa węzła przesiadkowego na stacji Oborniki Wielkopolskie i rozbudowa węzła Oborniki Miasto	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

⁷² Wartość bazowa zadań wynosi „0”, ponieważ zadania się jeszcze nie rozpoczęły, natomiast niektóre z wartości docelowych zostały określone w sposób opisowy, ponieważ w momencie sporządzania dokumentu nie ma dokładnej możliwości określenia wartości wskaźnika

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Obornikach						
		Liczba zwiększonych ilości połączeń kolejowych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych - dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)* - uruchomienie dodatkowych połączeń w ramach publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym na linii komunikacyjnej Poznań Główny - Piła, Piła - Poznań Główny	Gmina Oborniki	Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba gminnych przewozów pasażerskich [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Obsługa Gminnych przewozów pasażerskich 2020-2029 - umożliwienie mieszkańcom przemieszczania	Gmina Oborniki	Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						się w obrębie Gminy transportem publicznym oraz ułatwienie w korzystaniu z regionalnego transportu zbiorowego		
		Długość wybudowanej ścieżki rowerowej [km] Liczba wybudowanego oświetlenia [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań etap III (część 2): Budowa ścieżki rowerowej z oświetleniem od ZWP Wargowo w kierunku Świerkówek	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu; Oporność społeczna wobec utrudnień komunikacyjnych
		Liczba zmodernizowanego i rozbudowanego oświetlenia [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości	Zwiększenie efektywności energetycznej	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego – energooszczędne lampy uliczne	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zmodernizowanych rozdzielni elektrycznych i wybudowanych magazynów energii [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Modernizacja rozdzielni elektrycznych i budowa magazynów energii na SUW Oborniki (przebudowa głównych szaf energetycznych, montaż magazynu energii 400 kWh i integracja z odnawialnymi źródłami energii)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Moc zainstalowanej instalacji fotowoltaicznej [kWp] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	100	340		Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej na SUW Oborniki (zwiększenie mocy z 100 do 340 kWp)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zrealizowanych zadań w ramach modernizacji i ograniczania emisyjności miejskiego systemu ciepłowniczego [szt.] Źródło: PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach	0	4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	Dekarbonizacja systemu miejskiego ⁷³	PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość zmodernizowanych dróg [km] Źródło: Starostwo Powiatowe w Obornikach	0	Wzrost wartości	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, upłynnienie ruchu, strefa ograniczonej prędkości, odpowiednie zapisy w SIWZ)	Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach, Powiat Obornicki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu; Oporność społeczna wobec utrudnień komunikacyjnych
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Starostwo Powiatowe w Obornikach	0	Wzrost wartości		Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów	Powiat Obornicki	Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	0	Wzrost wartości		Kontrola dopuszczalnych	Powiat Obornicki	Opóźnienia w realizacji projektu

⁷³ Realizację zadania rozpoczęto w 2025 r., zadanie składa się na: „Modernizację, przebudowę i budowę infrastruktury sieciowej na terenie miasta Oborniki”, „Budowę układu wysokosprawnej kogeneracji gazowej – CHP nr 1 na ciepłowni K4”, „Instalację spalania pelletu przy kotłowni K1” oraz „Budowę układu wysokosprawnej kogeneracji gazowej – CHP nr 2”.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Źródło: Starostwo Powiatowe w Obornikach				poziomów hałasu w środowisku		
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	1 Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu [szt.] 2. Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych) [szt.] 3. Pojemność obiektów małej retencji [m³] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1. 1 2. 1 3. 80,00	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej	Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań Etap II. Gospodarka wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki Działanie 1: Budowa systemu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych przy Szkole Podstawowej nr 4 w Obornikach; Działanie 2: Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych w tkance miejskiej - budowa zielonych przystanków komunikacji miejskiej	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Powierzchnia zagospodarowanych wód i terenów [ha] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań - Etap II. Gospodarka	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki (zagospodarowanie wód opadowych w SP 4) zagospodarowanie terenów przyszłych z wykorzystaniem rozwiązań proekologicznych		
		1. Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów) [ha] 2. Powierzchnia terenu objętego zieloną infrastrukturą wybudowaną lub zmodernizowaną w celu przystosowania się do zmian klimatu [ha] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1. 0,72 2. 0,72		Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań etap III; Gospodarka wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki - Rewitalizacja Parku Niepodległości - stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej, która integruje mieszkańców i oferuje miejsca rekreacji oraz wypoczynku	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych [szt.]	0	Wzrost wartości		Kampania edukacyjna dotycząca	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	Opóźnienia w realizacji projektu;

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Źródło: Urząd Miejski w Obornikach				oszczędzania wody i OZE	Sp. z o.o. w Obornikach	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
		Liczba zrekultywowanych zbiorników [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1		Rekultywacja zbiornika wodnego „Żwirki” w Obornikach	Gmina Oborniki	Opóźnienia w realizacji projektu
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość poprawionej infrastruktury wodociągowej [km] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Poprawa infrastruktury wodociągowej na obszarze aglomeracji Oborniki	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba przebudowanych SUW [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1		Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Pacholewie (modernizacja studni głębinowych, budowa nowego odwiertu, wymiana instalacji hydraulicznej, montaż paneli fotowoltaicznych oraz remont budynku).	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci przesyłowej [km] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	3,5		Budowa sieci przesyłowej Pacholewo – Marszewiec (3,5 km nowego odcinka łączącego dwa ujęcia wody)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej [mb] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	510		Modernizacja sieci wodociągowej w Obornikach (odcinek 510 mb)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Długość wymienionych sieci [km] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1,24		Wymiana sieci azbestowej – Nieczajna (wymiana rur cementowo-azbestowych (1,24 km) i budowa nowych przyłączy)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wymienionych sieci [km] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1,32		Wymiana sieci azbestowej – Lulin (wymiana rur azbestowych (1,32 km) oraz nowe przyłącza do posesji)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba zmodernizowanych przepompowni [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	2		Modernizacja przepompowni wody w Bogdanowie i Rożnowie (wymiana pomp i montaż zasilania rezerwowego)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba rozbudowanych systemów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Rozbudowa systemu GIS i systemu zarządzania stratami wody (wdrożenie inteligentnych narzędzi do zarządzania siecią i ograniczenia strat wody)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Liczba wybudowanych PSZOK [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	1	Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy	Budowa nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Obornikach	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						Łukowskiej w Obornikach		
		Ilość zagospodarowanych niesegregowanych odpadów [kg] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Porozumienie międzygminne - powierzenie Miastu Poznań zadania w Zakresie zagospodarowania niesegregowanych odpadów komunalnych - zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych w kodzie 20 03 01 w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu	Gmina Oborniki	Opóźnienia w realizacji projektu
		Ilość zebranych odpadów [kg] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości		Prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz zorganizowanie punktów odbioru przeterminowanych leków z aptek na terenie Gminy Oborniki (2026-2028) - organizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Oborniki	Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Co najmniej: 56% - za rok 2026; 57% - za rok 2027; 58% - za rok 2028; 59% - za rok 2029; 60% - za rok 2030; 61% - za rok 2031; 62% - za rok 2032;		Gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych z terenu gminy Oborniki - organizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Masa wyrobów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia na terenie gminy [kg] Źródło: Baza azbestowa	6 404 915	< 6 404 915	Likwidacja azbestu	Udział w przedsięwzięciu pn: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu obornickiego”:	Powiat Obornicki	Opóźnienia w realizacji projektu
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Liczba przeprowadzonych działań pielęgnacyjnych i korekcyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Obornikach	0	Wzrost wartości	Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności	Działania pielęgnacyjne i korekcyjne w obrębie koron drzew pomnikowej Alei Kasztanowej w Bąblinie.	Gmina Oborniki	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Źródło: Opracowanie własne

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych Gminy Oborniki w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 34. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań - Etap II. Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w Gminie Oborniki Działanie 10.1 Integracja różnych form mobilności miejskiej w obrębie przystanku kolejowego w Bogdanowie poprzez budowę parkingu P&R i B&R Działanie 10.2 Budowa węzła przesiadkowego na stacji Oborniki Wielkopolskie i rozbudowa węzła Oborniki Miasto	Gmina Oborniki	6 685 000,00	9 190 000,00	.	.	.	.	.	.	15 875 000,00	Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 3: Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w Wielkopolsce Działanie 3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych - dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)" - uruchomienie dodatkowych połączeń w ramach publicznego transportu zbiorowego w transporcie kolejowym na linii komunikacyjnej Poznań Główny - Piła, Piła - Poznań Główny	Gmina Oborniki	511 239,00	524 000,00	537 252,00	.	.	.	.	.	1 572 491,00	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Obsługa Gminnych przewozów pasażerskich 2020-2029 – umożliwienie mieszkańcom przemieszczania się w obrębie Gminy transportem publicznym oraz ułatwienie w korzystaniu z regionalnego transportu zbiorowego	Gmina Oborniki	4 300 000,00	4 748 000,00	4 712 100,00	3 277 700,00	.	.	.	.	17 037 800,00	Budżet gminy
	Zrównoważona mobilność miejska w Metropolii Poznań etap III (część 2): Budowa ścieżki rowerowej z oświetleniem od ZWP Wargowo w kierunku Świerkówek	Gmina Oborniki	5 000,00	800 000,00	.	.	.	.	.	.	805 000,00	Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 3: Fundusze europejskie dla zrównoważonej mobilności miejskiej w Wielkopolsce Działanie 3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT
	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego – energooszczędne lampy uliczne	Gmina Oborniki	343 553,64	1 030 660,92	1 030 660,92	1 030 660,92	1 030 660,92	1 030 660,92	1 030 660,92	68 707,28	6 596 226,44	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Modernizacja rozdzielni elektrycznych i budowa magazynów energii na SUW Oborniki (przebudowa głównych szaf energetycznych, montaż magazynu energii 400 kWh i integracja z odnawialnymi źródłami energii)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Budżet gminy
	Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej na SUW Oborniki (zwiększenie mocy z 100 do 340 kWp)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Budżet gminy
	Dekarbonizacja systemu miejskiego ⁷⁴	PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach	5 000 000,00	19 712 000,00	15 598 000,00	0,00 ⁷⁵	0,00 ⁷⁶	,	,	,	40 310 000,00	Budżet PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach; Środki zewnętrzne

⁷⁴ Realizację zadania rozpoczęto w 2025 r., zadanie składa się na: „Modernizację, przebudowę i budowę infrastruktury sieciowej na terenie miasta Oborniki”, „Budowę układu wysokosprawnej kogeneracji gazowej – CHP nr 1 na ciepłowni K4”, „Instalację spalania pelletu przy kotłowni K1” oraz „Budowę układu wysokosprawnej kogeneracji gazowej – CHP nr 2”.

⁷⁵ W 2029 r. nie przewidziano nakładów finansowych zgodnie z Planem Działań dla Programu Strategicznego pod nazwą: Dekarbonizacja PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach.

⁷⁶ W 2030 r. nie przewidziano nakładów finansowych zgodnie z Planem Działań dla Programu Strategicznego pod nazwą: Dekarbonizacja PEC Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, upłynnienie ruchu, strefa ograniczonej prędkości, odpowiednie zapisy w SIWZ)	Zarząd Dróg Powiatowych w Obornikach, Powiat Obornicki	Brak danych, ponieważ zadanie realizowane na poziomie powiatowym									Budżet powiatu
	Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów	Powiat Obornicki	Brak danych, ponieważ zadanie realizowane na poziomie powiatowym									Budżet powiatu
	Kontrola dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku	Powiat Obornicki	Brak danych, ponieważ zadanie realizowane na poziomie powiatowym									Budżet powiatu

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
GOSPODAROWANIE WODAMI	Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań Etap II. Gospodarka wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki Działanie 1: Budowa systemu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych przy Szkole Podstawowej nr 4 w Obornikach; Działanie 2: Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych w tkance miejskiej – budowa zielonych przystanków komunikacji miejskiej	Gmina Oborniki	2 165 000,00	.	.	.	.	.	.	.	2 165 000,00	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań - Etap II. Gospodarka wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki (zagospodarowanie wód opadowych w SP 4) zagospodarowanie terenów przyszkolnych z wykorzystaniem rozwiązań proekologicznych	Gmina Oborniki	1 095 000 00	.	.	.	.	.	.	.	1 095 000 00	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wsparcie małej retencji wodnej i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury na obszarze Metropolii Poznań etap III; Gospodarka wodami opadowymi i roztopowymi na terenie Gminy Oborniki - Rewitalizacja Parku Niepodległości - stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej, która integruje mieszkańców i oferuje miejsca rekreacji oraz wypoczynku	Gmina Oborniki	10 000,00	2 200 000,00	.	.	.	.	.	.	2 210 000,00	Budżet gminy
	Kampania edukacyjna dotycząca oszczędzania wody i OZE	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Rekultywacja zbiornika wodnego „Żwirki” w Obornikach	Gmina Oborniki	300 000,00	50 000,00	.	.	.	.	.	.	350 000,00	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Poprawa infrastruktury wodociągowej na obszarze aglomeracji Oborniki	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Pacholewie (modernizacja studni głębinowych, budowa nowego odwiertu, wymiana instalacji hydraulicznej, montaż paneli fotowoltaicznych oraz remont budynku).	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Budowa sieci przesyłowej Pacholewo – Marszewiec (3,5 km nowego odcinka łączącego dwa ujęcia wody)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Modernizacja sieci wodociągowej w Obornikach (odcinek 510 mb)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Wymiana sieci azbestowej – Nieczajna (wymiana rur cementowo-azbestowych (1,24 km) i budowa nowych przyłączy)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Wymiana sieci azbestowej – Lulin (wymiana rur azbestowych (1,32 km) oraz nowe przyłącza do posesji)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Modernizacja przepompowni wody w Bogdanowie i Rożnowie (wymiana pomp i montaż zasilania rezerwowego)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)
	Rozbudowa systemu GIS i systemu zarządzania stratami wody (wdrożenie inteligentnych narzędzi do zarządzania siecią i ograniczenia strat wody)	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach	Brak danych									Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Budowa nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Łukowskiej w Obornikach	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Obornikach	3 200 000,00	.	.	.	.	.	.	.	3 200 000,00	Współfinansowanie ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach programu „Zielona Transformacja Miast” z Krajowego Planu Odbudowy
	Porozumienie międzygminne - powierzenie Miastu Poznań zadania w zakresie zagospodarowania niesegregowanych odpadów komunalnych - zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych w kodzie 20 03 01 w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu	Gmina Oborniki	2 951 757,00	2 568 575,84	2 568 575,84	2 568 575,84	2 568 575,84	2 568 575,84	2 568 575,84	2 568 575,84	20 931 787,88	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz zorganizowanie punktów odbioru przeterminowanych leków z aptek na terenie Gminy Oborniki (2026-2028) - organizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Oborniki	1 003 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	.	.	.	.	.	4 003 000,00	Budżet gminy
	Gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych z terenu gminy Oborniki - organizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina Oborniki	12 960 006,00	11 271 780,79	13 084 966,88	1 024 707,34	.	.	.	.	38 341 461,01	Budżet gminy

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Razem	
	Udział w przedsięwzięciu pn: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu obornickiego”:	Powiat Obornicki	30 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	.	330 000,00	Budżet gminy
ZASOBY PRZYRODNICZE	Działania pielęgnacyjne i korekcyjne w obrębie koron drzew pomnikowej Alei Kasztanowej w Bąblinie.	Gmina Oborniki	100 921,50	.	.	.	.	.	.	.	100 921,50	Budżet gminy – 40% WFOŚiGW – 60%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 35. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych Gminy (w ramach budżetu Gminy Oborniki), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę Oborniki, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Oborniki, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Obornikach i Powiat Obornicki),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współudział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Obornik.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033” powinien zostać przygotowany z lat 2026-2027 następny z lat 2028-2029, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033, Burmistrz Obornik przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej w Obornikach, a następnie przekaze do wiadomości raport Zarządowi Powiatu Obornickiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 36. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Przekroczenie stężeń z substancji zanieczyszczających powietrze
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Stan badanych JCWP i JCWPd
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Stopień gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Liczba przeprowadzonych działań pielęgnacyjnych i korekcyjnych

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 37. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska: — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej,

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	— Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybkiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu.	— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990; Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej,

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerwsze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii; Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym: Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego:

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej,

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Programu Ochrony Środowiska	2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Dążenie do osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035, 5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego, wymaganych RDW.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP. Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Cel szczegółowy: zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP, — Cel szczegółowy: redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP. Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększenie jego skuteczności, — Cel szczegółowy: wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030	Uchwała nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r.	Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski — Cel operacyjny 3.2: Poprawa stanu oraz ochrony środowiska przyrodniczego Wielkopolski, — Cel operacyjny 3.3: Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+	Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.	Cele polityki przestrzennej: — ochrona walorów przyrodniczych, — kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, — ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji, — zrównoważony rozwój rolnictwa, — rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej, — zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030	Uchwała nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.	Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: 1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach 1.2. Adaptacja do zmian klimatu; 1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; 2. Zagrożenie hałasem – cele: 2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu; 2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas; 3. Pola elektromagnetyczne – cele: 3.1. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości. 4. Gospodarowanie wodami – cele: 4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa; 4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody; 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy; 4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód; 5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele: 5.1. Poprawa jakości wody; 5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		6. Zasoby geologiczne – cele: 6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin, 6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych. 7. Gleby - cele: 7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb, 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych; 8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; 8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami; 9. Zasoby przyrodnicze – cele: 9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych; 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej; 10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel: 10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii. 11. Edukacja – cel: 11.1. Świadome ekologicznie społeczeństwo. 12. Monitoring środowiska – cel: 12.1. Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska.	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa wielkopolskiego	Uchwała nr IV/92/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2024 r.	Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i zakresu działań, których realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których stwierdzono przekroczenia.	Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej	Uchwała nr XXI/503/26 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 stycznia 2026 r. w sprawie aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”	Głównym celem sporządzania i wdrażania Programów Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Programy Ochrony Powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych różnych substancji w województwie.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Plan gospodarki odpadami województwa wielkopolskiego na lata 2023-2028 wraz z planem inwestycyjnym	Uchwała nr VIII/192/24 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2024 r., zmieniony uchwałą nr XXII/534/26 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 lutego 2026 r.	Plany gospodarki odpadami wspierają działania zmierzające do osiągnięcia celów i wymagań wynikających z prawa Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego	Uchwała nr XXXVII/889/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 października 2017 r.	Celem nadrzędnym programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców województwa spowodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Strategia Rozwoju Powiatu Obornickiego na lata 2023-2030	Uchwała nr LXXIX/401/23 Rady Powiatu Obornickiego z dnia 28 grudnia 2023 r.	<u>Misja:</u> Powiat Obornicki to miejsce, w którym żyje się bezpiecznie, zdrowo, szczęśliwie i długo dzięki edukacji, rozwiniętej przedsiębiorczości, sprawnej służbie zdrowia. Dzięki aktywności mieszkańców i inwestorów wykorzystuje się unikalne potencjały historyczny, kulturowy, przyrodniczo-przestrzenny i gospodarczy oferując w szczególności atrakcyjną ofertę turystyczną i rekreacyjną z poszanowaniem środowiska naturalnego. W strategii wyznaczono 4 cele strategiczne:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel strategiczny 1. Nowoczesna gospodarka oraz lokalny rynek pracy Cel strategiczny 2. Aktywne społeczeństwo oraz wysoka jakość życia mieszkańców Powiatu Cel strategiczny 3. Czyste środowisko naturalne oraz uporządkowana przestrzeń do życia Cel strategiczny 4. Nowoczesna administracja publiczna	Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Obornickiego na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030	Uchwała nr XXVII/385/23 Rady Powiatu Obornickiego z dnia 26 września 2023 r.	Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu. Kierunki interwencji: — Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia, — Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii, — Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza, — Rozwój zrównoważonego transportu. Cel: Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców ponadnormatywnym hałasem. Kierunki interwencji: — Ograniczenie emisji hałasu do środowiska. Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych. Kierunki interwencji: — Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym. Cel: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Kierunki interwencji: — Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń i ochrona jakości wód, Cel: Ochrona mieszkańców przed powodzią i suszą. Kierunki interwencji: — Ochrona przed podtopieniami, — Przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez zwiększanie retencji. Cel: Wzmocnienie dostępności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Kierunki interwencji: — Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, — Rozbudowa infrastruktury zbierania i oczyszczania ścieków, w szczególności na terenach wiejskich. Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi. Kierunki interwencji: — Zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczenie presji na środowisko związane z eksploatacją i poszukiwaniem kopalin. Cel: Ochrona gleb przed negatywnych działaniem antropogenicznym, erozją i zmianami klimatu. Kierunki interwencji: — Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi. Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Kierunki interwencji: — Usprawnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbierania odpadów komunalnych,	

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko. Cel: Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych. Kierunki interwencji: — Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu, — Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Cel: Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnych awarii. Kierunki interwencji: — Utrzymanie sprawnego systemu zapobiegania poważnym awariom. Cel: Świadome ekologicznie społeczeństwo. Kierunki interwencji: — Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. Cel: Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Kierunki interwencji: — Usprawnienie systemu kontroli, zarządzania ochroną środowiska oraz monitoringiem środowiska.	
Rozwoju Gminy Oborniki na lata 2023-2030	Uchwała nr LXXII/867/23 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 25 października 2023 r	Wizja: Gmina Oborniki charakteryzuje się nieskażonym środowiskiem naturalnym i oferuje mieszkańcom korzystne warunki do życia w ekologicznej i czystej przestrzeni. Bogactwo przyrody i walory krajobrazu tworzą warunki do rozwoju wypoczynku i rekreacji. Prężny rozwój społeczno-gospodarczy oparty jest na silnie ugruntowanej tradycji i działalności kulturalnej, która integruje mieszkańców.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cele strategiczne: I. Gmina Oborniki – zielona, bezpieczna, dobrze skomunikowana i rozwinięta infrastrukturalnie. II. Przedsiębiorcza Gmina Oborniki z bogatą ofertą turystyczno-rekreacyjną. III. Gmina Oborniki wspierająca mieszkańców.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Oborniki na lata 2016-2026 z aktualizacją z 2024 roku oraz wydłużeniem perspektywy realizacyjnej do 2034 roku	Uchwała nr XXX/351/26 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 20 maja 2026 r.	<u>Cele społeczne</u> – aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców Cel 1 – aktywizacja gospodarcza lokalnej społeczności i redukcja problemów związanych z rynkiem i dostępnością pracy, wykreowanie nowych miejsc pracy, Cel 2 – minimalizacja lub eliminacja zjawisk patologicznych, Cel 3 – wzmocnienie tożsamości lokalnej <u>Cele gospodarczo-przestrzenne</u> – poprawa stanu struktury funkcjonalno-przestrzennej Cel 4 – usprawnienie, wzmocnienie infrastruktury technicznej, drogowej, komunikacyjnej, Cel 5 – rozwój infrastruktury kulturalnej i sportowej, Cel 6 – poprawa ładu przestrzennego, kreacja miejsc integracji, aktywizacji, socjalizacji, samoorganizacji, Cel 7 – wprowadzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, Cel 8 – zainicjowanie procesów eliminacji zdegradowanej zabudowy i przestrzeni.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.
Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Oborniki (aktualizacja)	Uchwała nr XLIII/540/22 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 23 lutego 2022 r.	Cele na 2030 r.: — ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.); — zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; — poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Oborniki	Uchwała nr LXXIII/879/23 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 29 listopada 2023 r.	Opracowanie Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Gminy Oborniki oraz wskazanie zmiany zapotrzebowania na energię, między innymi poprzez realizację przedsięwzięć racjonalizujących zużycie poszczególnych nośników energii przez odbiorców.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Oborniki na lata 2008-2032	Uchwała nr XXIX/223/08 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 30 czerwca 2008 r.	Celem Programu jest oczyszczenie terenu gminy Oborniki z azbestu, przez zastosowanie harmonogramu stopniowego usuwania wyrobów zawierających azbest. Działania te pozwolą na eliminację negatywnego oddziaływania azbestu na zdrowie jej mieszkańców oraz na stan środowiska na terenie gminy.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki	Uchwała nr LX/728/23 Rady Miejskiej w Obornikach z dnia 25 stycznia 2023 r.	Cel Studium – określenie polityki przestrzennej gminy, kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, które mają doprowadzić do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru przy jednoczesnym zachowaniu zasobów środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Program Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy, — Kierunek interwencji: Likwidacja azbestu. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Ochrona oraz rozwój bioróżnorodności.

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Liczba ludności na terenie Gminy Oborniki w latach 2021-2025	23
Tabela 2. Położenie Gminy Oborniki wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	23
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2025 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	34
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2025 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	34
Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	42
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$	44
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	45
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	46
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	47
Tabela 10. Wyniki pomiarów poziomu hałasu drogowego w wybranych punktach pomiarowych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178 i drogi krajowej nr S11 w Obornikach w 2023 r.	48
Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi krajowej przebiegającej przez teren Gminy Oborniki	49
Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Oborniki	50
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	51
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	55
Tabela 15. Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych za 2025 rok oraz ocena stanu JCWP za lata 2019-2024	58
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	74
Tabela 17. Sieć wodociągowa na terenie Gminy Oborniki w latach 2021-2025	74
Tabela 18. Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Oborniki w latach 2021-2025	76
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	77
Tabela 20. Charakterystyka złóż kopalin na terenie Gminy Oborniki	81
Tabela 21. Aktualne obszary górnicze na obszarze Gminy Oborniki	83
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	84
Tabela 23. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	87
Tabela 24. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych wytworzonych w latach 2022-2025 na terenie Gminy Oborniki	90
Tabela 25. Rodzaj i ilość zebranych odpadów na terenie PSZOK w latach 2022-2025 z terenu Gminy Oborniki [Mg]	91
Tabela 26. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez Gminę Oborniki w latach 2022-2025	92
Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	93
Tabela 28. Lasy i grunty leśne na terenie Gminy Oborniki	94

Tabela 29. Charakterystyka rezerwatu przyrody Słonawy	97
Tabela 30. Charakterystyka rezerwatu przyrody Dołęga.....	97
Tabela 31. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	113
Tabela 32. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	115
Tabela 33. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska Gminy Oborniki na lata 2026-2029 z perspektywą na lata 2030-2033	122
Tabela 34. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.....	132
Tabela 35. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	145
Tabela 36. Propozycje wskaźników monitorowania celów	148
Tabela 37. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	150
 Rysunek 1. Położenie Gminy Oborniki na tle powiatu obornickiego i województwa wielkopolskiego	22
Rysunek 2. Położenie Gminy Oborniki wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	24
Rysunek 3. Drogi na terenie Gminy Oborniki.....	26
Rysunek 4. Regiony klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn.....	30
Rysunek 5. Zasięg obszaru przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ , określonego ze względu na ochronę zdrowia, na terenie Gminy Oborniki w 2025 roku.....	36
Rysunek 6. Położenie Gminy Oborniki na mapie energii wiatru w kWh/m ² /rok na poziomie 10 m n.p.g	39
Rysunek 7. Położenie Gminy Oborniki na mapie uśłonecznienia na terenie Polski.....	40
Rysunek 8. Położenie Gminy Oborniki na mapie temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. .	41
Rysunek 10. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie Gminy Oborniki.....	54
Rysunek 11. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie Gminy Oborniki	64
Rysunek 12. Wstępna ocena ryzyka powodziowego na terenie Gminy Oborniki	65
Rysunek 13. JCWPd na terenie Gminy Oborniki	66
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie Gminy Oborniki	69
Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie Gminy Oborniki	70
Rysunek 16. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie Gminy Oborniki	71
Rysunek 17. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie Gminy Oborniki	72
Rysunek 18. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie Gminy Oborniki	73
Rysunek 19. Mapa utworów powierzchniowych na obszarze Gminy Oborniki	80
Rysunek 20. Osuwiska i tereny zagrożone osuwiskiem zlokalizowane na terenie Gminy Oborniki.....	84
Rysunek 21. Mapa obszarów leśnych na terenie Gminy Oborniki	95
Rysunek 22. Rezerwaty przyrody na terenie Gminy Oborniki	100
Rysunek 23. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie Gminy Oborniki.....	103
Rysunek 24. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Oborniki – obszary siedliskowe.....	106
Rysunek 25. Obszary Natura 2000 na terenie Gminy Oborniki – obszary ptasie	107
Rysunek 26. Mapa korytarzy ekologicznych 2005	111
Rysunek 27. Mapa korytarzy ekologicznych 2012	112
Rysunek 28. Pomniki przyrody na terenie Gminy Oborniki	113